

HON LÄRDE SIG BLI SKAMTÅLIG

Sidan 20

Författaren som blir stiftets jurist:
"Kyrkan är praktisk" [Sidan 3](#)

Finsk respekt för privatlivet –
så stark att vi blir handfallna [Sidan 8](#)

Motvillig präst
leddes till Sápmi [Sidan 24](#)

Vagt om fred av biskoparna

»Var det här avsett för Emma och Emil – som dagens beväringar heter?«

HJÄRTAT kan ibland sjunka en smula, av lika delar ömhet och beundran, när man ser de unga värnpliktiga i sina mattgröna dräkter, på stan eller på bussen. Killarna med lite kvar av tonårshyn; tjejerna med håret i stram knut i nacken, på väg till och från sina permissioner.

I intervjuer säger de tappert att de är beredda att dö för vårt land, internationellt sett ofta i förbluffande höga tal i just Finland. Detta när vårt stora grannland redan har anfallit ett annat grannland, med brigadvis av stupade soldater.

Mera tagen blir man av att våra ungas namn sedan några år tillbaka går att läsa på en kardborreremsa på M05-uniformens bröst.

”JAG HAR KALLAT dig vid namn, du är min.” En präst i kretsen av festklädda anhöriga kan ha läst de orden ur Jesaja över deras små dopklädda kroppar en gång.

En dag kan det vara krig, och då kallas de igen vid namn, och den dagen är man inte längre sin egen.

I deras unga blickar på bussen ser man ibland att många av dem, även om de skulle vilja, omöjligt kan förstå den avgrund som öppnar sig i ett krig. Att livet efter den dag man för första gången har blivit beskjuten, eller själv skjutit för att döda, aldrig mer blir som förut.

Vi som har levat längre har hört berättelserna, läst om, anat, hört människor gråta över hur krig sätter så långa spår i livets mönster, gester, i väggarna i generationer.

BISKOPARNA i den evangelisk-lutherska kyrkan har under hösten publicerat ett biskopsbrev om fred. Och det är bra. Vi måste göra mera för fred.

Vi måste göra mera mellan folken, för att tala med varandra och förstå. Vi ska förstås beundra republikens president för att han fenomenalt har blivit inte bara Finlands, utan också Nordens röst i världspolitiken. Samtidigt måste vi fråga om det är klokt att han under en lång tid inte har lyft luren och talat med den starke mannen i Ryssland.

Biskopsbrevet är små tryckta häften, ett slags teologiskt-filosofiska andaktsböcker kring aktuella teman.

Ur fredsbrevet destillerar kyrkans informatorer ut ett resonemang om det rättfärdiga kriget som brevets kärna. Hur ska man etiskt bemöta våld och angrepp på sitt land, samtidigt som man håller tanken levande om att Guds vilja är – fred?

En av biskoparna säger att den här diskussionen behöver kunna föras medan det ännu är fred, eller när ett krig redan allvarligt hotar.

JA MEN gör det då, biskopar. Som helhet är biskopsbrevet nämligen olovligt vagt. Om det är avsett för kyrkan, eller för Emma och Emil – som dagens finlandssvenska beväringar statistiskt sett oftast heter – borde det ha varit mycket mera konkret.

Hur har vi fått den vassa retoriken både på sociala medier och i politiken, där krig och upptrappning framstår som oundvikliga? Världen går som i sömnen in i brasan. Vad ska kyrkan och de kristna göra i en sådan vardag?

Här talade biskoparna i stället om fredens idéhistoria, om antiken och Luther, eller om känslan av frid under stjärnhimlen efter bastun. Här var biskoparna inte riktigt på bollen, inför sin kyrka och inför samhället.

Jan-Erik Andelin är redaktör för opinion och samhälle vid Kyrkpressen.

KP
KYRKPRESSEN

REDAKTIONEN

Tf chefredaktör
Jan-Erik Andelin
tfn 044 564 6000

Vd (chefredaktör, tjänstledig)
Nicklas Storbjörk
tfn 040 144 6200

Redaktionsansvarig
Sofia Torvalds
tfn 040 831 6748

Prenumerationer
Åsa Nordström
tfn 040 831 6614
(ej sms)

Layout
Malin Aho
tfn 040 831 6902

Redaktör
Christa Mickelsson
tfn 050 361 6491

Redaktör
Rebecca Pettersson
tfn 040 831 6788

Redaktör Österbotten
Johan Sandberg
tfn 040 831 3599

Redaktör
Pian Wistbacka
tfn 040 831 5797

Redaktörer e-post:
förnamn.efternamn@kyrkpressen.fi

KONTAKTUPPGIFTER

Redaktionen i Helsingfors
Södra kajen 8
00130 Helsingfors
tfn 040 831 6545
redaktionen@kyrkpressen.fi

Redaktionen i Österbotten
Norrmalmsgatan 21 A, 68600
Jakobstad, tfn 040 831 3599

Utgivare: Fontana Media Ab

Paradbild: Sofia Torvalds
Tryck: Botnia Print, Karleby
ISSN 0356-1275

DÄRFÖR FÅR DU KYRKPRESSEN

Kyrkpressens adressuppgifter kommer från församlingarna, som för register över sina medlemmar. Kyrkpressen sänds till alla hem i församlingar som prenumererar på den till sina medlemsshushåll. Den är en hälsning från den församling och kyrka du tillhör. Kontakta din församling för adressändringar eller om du inte vill ha KP. Privata prenumeranter kontaktar Kyrkpressen: prenumeration@kyrkpressen.fi tfn 040 831 6614

PRENUMERATIONSPRISER:

Finland 63 € Utlandet 88 €

I DETTA NUMMER

Gravarna blir dyrare, fler begraver hemma

Allt flera väljer enklare gravceremonier, en del till och med bara ströaska hemma i trädgården. Christina Grönroos vid begravningsbyrån i Sibbo ser trenderna. **Sid 4**

Äktenskap är inte lätt, men intressant

I 42 teser tar teologen Emma Audas itu med äktenskapet. Varför kan gräset vara grönnare på andra sidan? Varför ska det vara så okekvämt att vara gift? **Sid 6**

Sjunger om hjärtesorg i kyrkan

Tack vare Johnny Cash lärde sig Christian Vesterqvist spela gitarr. Nu tar han Johnny Cash till kyrkan – andlighet är inbakad i alla country-låtar, tycker han. **Sid 18**

Gud ledde henne till Lappland

På märkliga vägar blev Maria Smeds ledd till ett prästjobb i Lappland. Nu förvaltar hon en bit av Lars Levi Laestadius arv i Pajala. **Sid 24**

www.kyrkpressen.fi

facebook.com/kyrkpressen

instagram.com/kyrkpressen

”Jag växte upp med en jordnära kyrka”

Vem är du? Med Mikaela Strömberg-Schalin som ny stiftsjurist får den finlands-svenska landsbygden rätt så säkert en röst i domkapitlet i Borgå.

TEXT OCH FOTO: **JAN-ERIK ANDELIN**

Mikaela Strömberg-Schalin, 54, börjar i höst som lagfaren assessor vid domkapitlet i Borgå. Hennes tidigare karriär inom lantbrukets intressebevakning, och som skönlitterär författare, har vardera handlat om livet på landet.

Sedan debutromanen *Kring dessa himlar städs*, direkt Finlandianominerad 1999, har hon skrivit om landsbygden – där också kyrkan har varit jordnära och praktisk, säger hon.

Du blev inte jordbrukare själv?

– Jag hade så unga föräldrar, så det var aldrig aktuellt. Jag är inte så praktisk, så fast jordbruket är mitt hjärteblod så tror jag att jag inte skulle vara så bra i yrket själv.

Varför jurist då?

– Förutom att jobba med jordbruk så ville jag ända sedan liten bli författare. Det låter lite löjligt nu, men när man är tjugo så vill man göra

något radikalt. För mig var det att söka in till Juridiska. Men jag har senare varit mycket nöjd med det valet. Jag har haft *kiva* arbetsuppgifter och fått göra sådant jag har varit intresserad av.

Varför sökte du jobb inom kyrkan?

– Jag har en bakgrund i en väldigt praktisk kyrklighet här i Lappträsk, naturlig och enkel, med okomplicerade gudstjänster. Kyrkan kändes som ett praktiskt och bra ställe för mig.

Vad väntar du dig av att byta bransch?

– Med min litteraturbakgrund tycker jag att de olika delarna jag är intresserad av möts i det här kyrkjobbet. Det praktiska, jordnära som för mig är en dimension av kyrkan. Och sedan det här litterära, konsten och det andliga: psalm-skatten, bönerna. Båda sidor kommer in där på något sätt.

I din senaste roman Rågängen har många noterat din naturmystik.

– Men för mig är det ännu mer *jorden*, den brukade naturen, som är det viktiga. Jag blir mest tagen av att se folk arbeta, och leva av jorden. Och av de där generationerna som avlöser varandra, i medgång och motgång.

Du är släkt med bondeförfattaren Sigurd ”Sigge” Strömberg.

– Min pappas farfar var en kulturpersonlighet i bygden, och författare, och gjorde mycket an-

GÖR: Börjar som lagfaren assessor vid domkapitlet i Borgå i vinter.

FAMILJ: Man och tre vuxna döttrar.

INTRESSEN: Hästarna Omelia Rok och Dreyri, ”morgonstallet är det bästa”.

KRISTEN TRADITION: Jordnära folkkyrka.

nat inom kulturen. Han dog när jag var tio. Men man hade mycket att göra med äldre generationer då. Vi hade de mjölkande *kuddorna* i lagården här i Harsböle på min mammas hemställe och ungdjuren tio kilometer bort på min pappas hemgård i Hindersby. Så jag brukade åka dit med min pappa och medan han skötte korna så satt man inne hos Sigge och Hanna och så berättade Sigge berättelser.

Har kyrkans och församlingarnas roll på landsbygden förändrats?

– Det ser ganska lika ut som det jag har vuxit upp med. Byn är ganska liten, och det är grannbyarna också. Man gick på begravningsarna; barnen och alla var med. Det var konkret hur man delade livets stora saker i en samhörighet. Där har kyrkan en sammanlänkande roll.

Blir din nästa bok nu i en kyrklig miljö?

– Nej. Jag är inte sådan som går och snappar upp saker som jag sedan stoppar i en bok. Mina böcker kommer ur ett slags poesi, ur andra skikt.

Hur blir första dagen på nya jobbet?

– Då får jag ju träffa biskopen. Han deltog inte i processen när jag anställdes, så jag har aldrig träffat honom.

Biskop Bo-Göran Åstrand var jävig att delta i att anställa ny lagfaren assessor. Nyanställningen leddes av domprost Mats Lindgård.

Snabbt dyrare gravar och allt enklare ambitioner bland de anhängliga – det förändrar vår kultur kring död och begravning. Det ser Christina Grönroos som driver begravningsbyrå i Sibbo.

TEXT OCH FOTO: JAN-ERIK ANDELIN

Välj en fin urna som ett sista minne, råder Christina Grönroos.

Dyrare gravar flyttar över oss i urnor

Sensommaren blev en arbetsdryg tid för **Christina Grönroos** och hennes begravningsbyrå i Sibbo. Hon tänder ett ljus i det stilla rummet med dämpade färger, i ett litet grönt hus mitt i det växande metropol-Nickby utanför.

Det är persisk matta, mot väggen mot gatan står en modellgravsten, i en hylla står miniatyrer av kistor, vid den motsatta väggen urnor på rad.

– Vi har haft väldigt många unga som har gått bort i somras. Det har varit en tråkig augusti, säger Christina Grönroos.

Under ett år som i fjol hade hon hand om omkring 130 begravningar. Med de unga som har gått bort har hon varit förvånad över att den allmänna trenden med de allt fler urnbegravningar plötsligt bröts – när en ung människa dog.

– Just för de här unga, under 30-åringarna, har man velat ha kistbegravning. Kanske det är så man tänker som förälder, att ens barn förblir ... helt.

Två tredjedelar lämnar oss i urnor

Sibbo är till stora delar fortfarande landsort, men det moderna begravningskulturen med kreme-

ring och urna har vuxit fram snabbt också här.

– Det är mest de troende 95-åringarna som tycker det ska vara ”hederlig begravning” med kista. Och är det Betania (frikyrkan på orten) så är bränning inget alternativ, säger Christina Grönroos med sin rutin på orten.

– Ungefärligen tredjedel är kistbegravningar och två tredjedelar urnor här i Sibbo. I lite mer urbana samhällen är det ännu mer, säger **Henrik**

Gravarna sysselsatte tf förvaltningsdirektör Henrik Sundström i Sibbo senaste sommar.

Sundström som är tf förvaltningsdirektör vid ortens lilla finsk-svenska samfällighet.

Han är precis i färd med att ta en 20 procents höjning av gravpriserna i Sibbo till beslut i församlingarna. Begravningsplatsen strax ovanför de två kyrkorna i Sibbo, den medeltida och den från tsartiden, på ångarna väster om samhället ska också utvidgas.

Urnbegravningarna blev snabbt vanligare under coronapandemin då man inte fick samlas till jordfästning. Det andra som driver trenden med kremering är – att det blir billigare

– Då har du en mindre gravplats och i graven ryms det flera urnor. Du har en mindre sten som inte kostar två tusen euro utan under tusen. Eller så bara ett kors. Eller så strör du askan i en minneslund och lägger en minnesplatta för 200 euro.

Staten sparar – rejält dyrare gravar

Gravkostnaderna är ungefärligen tredjedel av kostnaderna när någon dör, säger Christina Grönroos. Men det kommer att bli betydligt dyrare de närmaste åren.

TIPSA OSS!

Har du ett nyhetstips?
Epost:
redaktionen@
kyrkpressen.fi
Telefon:
040 831 6902

Vid Kyrkostyrelsen i Helsingfors läser mark-användningsschef **Harri Palo** ur kyrkans statistik att gravavgifterna redan i fjol gick upp med omkring 15 procent.

Det är staten som ska ersätta den evangelisk-lutherska kyrkan för att den sköter om att alla i hela landet ska bli begravda – oberoende av om man hör till kyrkan eller inte. Kyrkskattemedel ska inte användas för gravväsendet.

Staten har däremot årligen snålat in på den penningen till kyrkan, senast tio nya minusmiljoner vid budgetrian i somras. Så just nu läggs också skattemedel på gravarna, så senaste vinter rekommenderade Kyrkostyrelsen församlingarna att höja gravavgifterna rejält.

– Vi har rekommenderat att hälften av kostnaderna för en grav tas in genom avgifter, och att priserna förenhetligas i hela landet, säger Harri Palo.

Församlingarna är inte på långa vägar där. I Borgå stift täckte gravavgifterna i senaste statistik i snitt 17 procent av vad gravväsendet i verkligheten kostar.

Församlingarna i Raseborg, Vasa och Helsingfors tar in över 30 procent genom avgifter. Billigt blir det i Hangö, Sjundeå och några mindre åländska församlingar som tar upp mindre än fem procent.

Sibbo ligger också lågt i statistiken, knappt under snittet för hela Borgå stift.

Shoppa en grav för den döda

Det talas nu också öppet om *gravshopping*. Ju mer kostnaderna börjar spela in väljer man om

Begravningar

Urnbegravningar blev snabbt vanligare under coronapandemin. När gravpriserna snabbt stiger blir urnan ett klart billigare alternativ.

Kyrkan behöver få in 85 miljoner på gravavgifter. De anhöriga får nu börja betala vad staten inte längre betalar för.

Gravväsendet är sedan 2004 i lag den evangelisk-lutherska kyrkans samhällsuppdrag.

den döda ska begravas på sin hemort – eller kanske på sin födelseort eller i en släktgrav på en annan ort.

Enligt Christina Grönroos händer det att man väljer att begrava i Sibbo i stället för Furumo i Vanda, eller Borgå – för att det är förmånligare.

– Alldeles nyligen tog en familj en stor fem platser familjegrav här, för att det var billigare än i Helsingfors, säger hon.

– Ett önskat fenomen. Det kommer inte så länge att vara så där, för alla samfälligheter sitter nu och räknar ganska frenetiskt, säger Henrik Sundström.

De utsocknes som kommer från andra orter för att begrava får församlingen nämligen lägga på en dyrare gravtaxa. Men i övrigt ska alla enligt lagen betala jämnt för sig på begravningsplatsen; ortodoxa, muslimer, religionslösa.

Ville mormor ligga under äppelträdet?

Harri Palo vid Kyrkostyrelsen har svårt att säga hur begravningsväsendet kommer att utvecklas. Stora åldersklasser kommer att dö under de närmaste åren, men samtidigt frångår gravkulturen kistbegravningarna som tar mycket plats.

I stora städer är begravningsplatserna fullsatta. Fram till mitten av 1950-talet kunde familjer få evig gravrätt, men de luckras numera upp. Har graven varken använts eller sköts på till exempel 25 år, så har församlingar satt i gång processen med att lösa in gravbrevet för att ge plats för nya stoft i jorden.

»De anhöriga får nu betala vad staten sparar.«

I Sibbo har församlingen aktivt försökt ta kontakt med eventuella anhöriga, men på många andra orter meddelas det ofta bara genom kunskörelser att en grav är på väg att förfalla.

Allt flera anhöriga tar också numera hela begravningsceremonin i egna händer. Det är i dag tillåtet att strö en anhörigs aska i trädgården eller på sommarstugan, eller att bisätta en urna på sin egen tomt. Gravplatsen antecknas av myndigheter, men behöver inte ens märkas ut.

– Men jag tycker inte riktigt om när man märker att de anhöriga i första hand tänker på sig själva, säger Christina Grönroos. Man måste tänka på vad den avlidna hade önskat sig. Ville mormor faktiskt ligga under äppelträdet?

FOTO: KYRKANS UTLANDSHJÄLP

Efter den rika världens nedskärningar vill KUA säkra skolor i bland annat Kenya.

Kyrkans Utlandshjälp behöver se över 27 jobb

Kyrkans Utlandshjälp (KUA) omställningsförhandlar om upp till 27 jobb vid huvudkontoret i Helsingfors.

Orsaken är att USA och flera stora europeiska länder skär i internationellt bistånd som har stått för 53 procent av KUA:s budget. Med hjälp av medlen har KUA de senaste tio åren vuxit snabbt så att man nu når 840 000 människor med sitt arbete.

I USA:s omfattande nedskärningar har KUA bland annat tappat sex miljoner euro för skolprojekt i Kenya och Uganda.

Vid årets slut slutför också Finska Missionssällskapet en personalminskning som under två års tid har berört totalt 42 anställda.

Biskoparna i öppet brev: ”Fred är Guds vilja”

”Det är inte ofosterländskt att i alla lägen fråga om ett krig är rättfärdigt”, anser de evangelisk-lutherska biskoparna i ett öppet biskopsbrev till kyrkan.

Inte ens inför ett allvarligt krigshot, eller ens när det är krig, får vi överge diskussionen om etik och värderingar, anser biskop **Kaisamari Hintikka** från Esbo stift. Hon är en av de biskopar som har drivit arbetet med ett biskopsbrev om fred.

”Vi behöver kunna diskutera ett berättigat, rättfärdigt försvarskrig mångsidigt, utan att ögonblickligen tänka att det är ofosterländskt. Och det här redan i fredstid”, säger hon i ett pressmeddelande.

Biskopsbrevet är det tredje i sitt slag.

Sticka julsockor till sjömän – Sjömanskyrkan förmedlar

Inästan 150 år har Sjömanskyrkan delat ut yllesockor som julklapp till okända sjöfarare. Sjömanskyrkan i kuststäderna i Finland samt i Nederländerna, Belgien, Storbritannien och Tyskland förmedlar sockorna till dem som firar jul till sjöss. Speciellt ombord värmer sockorna inte bara fötterna utan också sinnet.

Det går också bra att stöda julkampanjen med en 20 euros stödsumma som bekostar ett sockpaket.

Sockorna kan levereras till Sjömanskyrkan i Helsingfors-Nordsjö på adress Proviantgatan 4, 00980 Helsingfors, eller till närmaste sjömanskyrka. Gör det gärna inom oktober månad.

Mera information på Sjömanskyrkans webbplats <https://merimieskirkko.fi/sv>.

FOTO: UNSPLASH

Det finns en koppling mellan sex och bön. Gräset kanske faktiskt är grönare på andra sidan. Du ska gifta dig med någon du kan tänka dig att skilja dig ifrån. Bland annat så tänker **Emma Audas** om äktenskapet.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

Det finaste i vårt liv kan vi inte kontrollera

Emma Audas är präst och har även i många år forskat i och skrivit om kyrkans syn på äktenskapet. Men hon har också haft otaliga vigelsamtal med par som ska gifta sig, och diskuterat inte bara kärlek utan också pengar, otrohet och förväntningar.

– Jag tycker att kyrkan lätt fastnar i att låta våra svar diktera samtalet. Jag har tänkt på vilka frågor, tankar och aningar ett liv i en relation väcker, och försökt ge välgrundade svar med en kristen utgångspunkt.

Så föddes boken *42 teser om äktenskapet*. Kyrkpressen betar av några av dem.

TES 5: Du kan bara älska den du inte behöver.

– Det är ju en rolig tes just för att den är så utmanande och utmanar också mig själv, säger Emma Audas.

Hon tror att det finns en frihet i kärleken som vi ibland har varit slarviga i att se vikten av.

– Det är en relation som kan vara befriad från ett direkt beroendeförhållande, och därför finns det ett utrymme att upptäcka en kärlek som kan handla om att vilja den andra mer än jag behöver den. Sedan står det inte i konflikt med att jag tycker att det är fint att vi lever så sammanflätade liv att vi i praktiken behöver varandra och kanske har en gemensam ekonomi.

Det är det krampaktiga behovandet hon ifrågasätter.

– Det kan finnas en omognad i oss som gör att vi vill höra att den andra behöver oss, kanske för att vi då känner oss outhärliga, vilket kan göra oss trygga i att den andra kommer att stanna kvar. Men behovet av trygghet är överskattat – och ofta direkt destruktivt.

TES 6: Dejting lär dig fel saker.

Tesen om dejting börjar med en fiktiv dejt mellan Emma Audas och hennes man. Det var en dejt som aldrig ägde rum eftersom de lärde känna varandra som kolleger och vänner. Den poäng hon vill göra är att dejtinglivet kapar folk i bitar på ett sätt som kan vara kontraproduktivt – nu hade hon ju ingen dålig dejt med sin man, men istället har hon en livskamrat med underbara egenskaper som hon aldrig hade upptäckt på en dejt.

– I dejtingkulturen förstärks vi som konsument, som kunder som ska utvärdera en vara. För 20 år se-

dan var jag 18 och ville hitta någon, och om det dök upp en ny person i mitt liv och den personen var singel, då var det bara den människan jag just då funderade kring.

Men i dagens dejtingklimat har vi åtminstone illusionen att vi har väldigt många att välja bland.

– Då får vi bilden att vi kan lägga ihop ett pussel av perfekta egenskaper, och att det kan bli bra om vi lyckas lägga ihop dem. Allt det här handlar om att kontroll ska göra oss lyckliga och fixa våra liv. Men jag tror att de flesta av oss har erfarenhet av att det viktigaste och finaste i våra liv beror på det vi inte kan kontrollera.

»När vi har ett missnöje med våra liv blir våra relationer ansträngda.«

TES 7: De fem kärleksspråken riktar din uppmärksamhet fel.

Nästan alla av oss har någon gång läst om kärleksspråk som gåvor, gärningar eller uppmärksamhet. Men Emma Audas påminner om att det finns viktigare fokus än hur vi uttrycker kärlek. Jane Austens hjältnor brukade tycka att det var viktigt att männen de älskade hade god karaktär.

Så tänker också Emma Audas, och nämner som exempel förmågan att kunna "lida väl".

– Det är intressant att vi idag tittar på personlighet och egenskaper mest på en "tycker om att campa"-nivå.

Hon tror att karaktär är viktigt.

– En människa med god karaktär brukar kunna förhålla sig klokt till livet, utanför relationen. Det tror jag vi har underskattat. Vi tror att vi får bra relationer för att vi jobbar på relationen. Jag tror att vi får bättre relationer när vi fungerar som människor, när vi mår bra, när vi håller på med meningsfulla saker utanför relationen. Det är ofta när vi har ett missnöje med våra liv som våra relationer blir ansträngda, för då tycker vi att relationen ska lösa något. Det har den aldrig haft möjlighet att kunna leva upp till.

TES 8: Du ska gifta dig med den du vill skilja dig ifrån.

Den här tesen handlar om att man i förälskelsens stund också ska fråga sig om just den här personen är någon som skulle vara en människa man kan ha att göra med mitt i en skilsmässotvist.

– Där är vi ju olika, men en del av oss kan ju verkligen attraheras av egenskaper som är fruktansvärda när de inte är satta att gynna mig. Det kan låta ytligt, men jag menar det också på ett djupare plan. Många kvinnor kan exempelvis dras till någon som de får känna att de får ta hand om. Det kickar igång omsorgssidan av en. Men det är inte alltid så lätt att skilja sig ifrån en sådan person – eller ha barn vecka-vecka med en sådan person.

TES 15: Äktenskap ska vara lite obekväma.

– Ja, och igen handlar det om trygghet. Om den andra känner sig otrygg inför något vi vill, behöver eller tycker är det vanligt att hen reagerar med ilska, tystnad eller förakt. Men det är ofta ett uttryck för "nu vet jag inte exakt var jag har dig, och det skrämmer mig". Då gäller det att stå ut med skavet och våga stå kvar, utan att direkt försöka göra den andra trygg.

Hon tänker att äktenskapet är en skola i kärlek och därmed en skola i självupppoffring.

– Allt handlar inte alltid om mig, men inte heller om oss. Också i diskussionen om samkönade äktenskap är frågan inte primärt vem som ska ha rätt till hurdan njutning, utan vem som ska ha rätt till självupppoffring, till att överlåta sitt liv till att sätta någon annan före sig själv. När vi lär oss älska, när vi älskar, är vi en del av Guds räddningsplan för världen. Det är ingen liten sak om vi nekar någon att få vara delaktig i det.

TES 26: Gräset kan vara grönare på andra sidan.

Vi har alla fått höra att gräset inte är grönare på andra sidan. Många gånger. Men Emma Audas vill tala sanning, och hon menar att man faktiskt kan passa väldigt mycket bättre ihop med en partner än med en annan.

– Traditionellt har budskapet kanske varit att det går att leva bra med nästan vem som helst om vi bara är duktiga. Ibland lever vi tillsammans så att vi gör

varandra illa, och då behöver det inte alltid vara så väldigt dramatiskt eller våldsamt eller missbruk eller svek.

Det här har hon upplevt som en förbjuden tanke i kyrkan.

– Det är så mycket i överlåtelse tanken som bygger på att inget blir bättre av att man avslutar en relation och gör något annat. Jag menar inte att det inte finns någon sanning i det, men när så många människor har en erfarenhet av att ett uppbrott kan vara livgivande, då måste vi som kyrka också våga prata sant om det. Fast det är lite obekvämt.

Hennes egen uppfattning är att man inte kan rangordna äktenskap baserat på kronologi.

– Många fränskilda som levt i sitt andra äktenskap mycket längre än i det första kan känna: Hur länge ska det här andra vara för att det ska ses som mitt primära?

TES 41: Det är bra att vara dålig på sex – och på bön.

Det finns en koppling mellan sex och bön – det är nånting man har tänkt genom hela kyrkans historia. Redan i Höga Visan och i Psaltaren gestaltas ett samband mellan mellanmänsklig åtrå och längtan och den längtan som människan har efter Gud – och som Gud har efter människan.

– Här tänker jag att det finns något spännande att upptäcka, nånting mer än bara något sexpositivt och hurtigt.

Hon menar att vi också i äktenskap kan ha sex på ett sätt som besparar oss verklig intimitet. Vi kan ha sex på ett sätt som gör att vi inte behöver visa oss eller riskera att bli till åtlöje – och hon tror det är likadant med personlig bön.

– Om vi vågar be och vara uppmärksamma och vågar bli synliga så är det utmanade och kan vara tungt. Det är lättare att be så att vi inte behöver bli så synliga och utmanas i vår självbild. Jag tänker att sex och bön kanske är de områden som tydligast övar oss i uppmärksamhet. När jag är uppmärksam på en annan och den andra på mig, så kan jag kanske den vägen också bli synlig för mig själv.

Kenneth Morales
är uppvuxen i
ett Panama som
präglats dels av
katolicismen, dels
av evangelikala
missionssatsningar
från USA.

Kenneth Morales har blivit vuxen i Finland. Här har han gått igenom kriser, kommit ut på andra sidan, börjat uppsakta den finska vurmen för ordning och reda och de starka familjvärderingarna. Men en sak har han svårt att omfatta: vi är så oroliga hela tiden. Det är som om hela befolkningen är lite ängslig.

TEXT OCH FOTO: **REBECCA PETTERSSON**

Den finska oron: för vintern, pengarna, framtiden ...

Kenneth Morales växte upp i en evangelikal församling i Panama. I sena tonåren mönstrade han på missionsskeppet Logos II där han träffade en tjej från Finland, numera hans exfru. De flyttade så småningom till Karleby och fick fyra barn tillsammans.

I dag är han gift för andra gången, jobbar som psykiatrisk sjukskötare vid centralsjukhuset i Karleby och driver vid sidan om gatuköket Burger Village och brunchrestaurangen Humo tillsammans med sina vuxna barn.

Att ha flera jobb är inte för alla, men det funkar för Kenneth Morales.

– Jag måste vara noggrann med min tidshantering, men eftersom mina barn gör restauranggrejen med mig får vi tid tillsammans på jobbet, det är anledningen till att det funkar.

Han tror att familjeföretagandet kräver mer av hans barn än av honom. Det är de som måste förhålla sig till att ta order av pappa.

– Tidigare har jag bestämt där hemma och nu bestämmer jag på jobbet. De får ju ingen paus från mig!

Tacksamhet på blodigt allvar

Kenneth Morales kroppsspråk är öppet och han skrattar mycket, men en gång var han en 21-årig latinamerikan i Finland som tvivlade mycket på sin tro. Det var en ensam plats att vara på, geografiskt, andligt och mentalt.

Hans sökande efter sammanhang och Gud pågick i flera år. Kanske pågår det delvis ännu, men han har gjort ett slags odramatiskt bokslut.

– Jag såg hur Gud tog hand om mig. Han tog hand om mina barn, han hjälpte mig att få ett jobb, att utveckla ett företag och att lära mig leva i en annan kultur. Jag insåg att Guds kärlek inte handlar om vad vi gör, utan om vem Gud är.

Då det varit skarpt läge har han också alltid mött rätt människor vid rätt tidpunkt.

»Vi bara väntar på att saker ska gå fel och är inte tacksamma för nuet.«

– Jag ser Guds kärlek i det.

I dag är Kenneths recept på ett bra liv att aktivt leta efter saker att vara tacksam över, att räkna sina välsignelser.

Det låter ju enkelt, men det är ju rätt svårt då man inte mår bra?

– Ja, man måste verkligen fokusera, säger han.

Hans ansikte spricker upp i ett leende då han säger det. Snart skrattar han högt.

Kenneth Morales har inga problem med att vara rättfram, men han har inte heller några problem med att skratta åt sig själv eller det som är svårt i livet. Hans sätt är avväpnande.

Samtidigt är det här med tacksamhet på blodigt allvar för honom. Att inte praktisera tacksamhet gör honom mer ångestfylld, han börjar fokusera på sådant som är utom hans kontroll.

– Samhället lär oss oro. Man vill förbereda så mycket för framtiden att man utvecklar en osäkerhet: man måste vara beredd för vintern, man måste ha en ekonomisk buffert och ett bra hus.

Inställningen i Panama beskriver han som mer "hakuna matata, vi ser vad som händer". Efter 25 år i Finland har Kenneth Morales tappat en del av sitt "hakuna matata". Han har blivit för mycket finländare för att ta dagen som den kommer.

Kenneth Morales

Kommer från Panama, men har bott i Finland i 25 år.

Jobbar som sjukskötare inom psykiatri.

Är gift och har fyra vuxna barn från ett tidigare äktenskap.

Driver gatuköket Burger Village och restaurangen Humo i Karleby tillsammans med sin familj.

– Men ibland känner jag att vi tar det för långt. Vi bara väntar på att saker ska gå fel och är inte tacksamma för nuet.

Då ditt liv varit som svårast, har du känt att Gud varit där?

– Han har varit där, men jag har inte känt det så då.

– Det är svårt för oss att få syn på Gud ibland, för vi har utvecklat en attityd som säger att något är fel om vi har problem. Vi har svårt att förstå att problem är en del av livet. De går inte att undvika, och det är okej.

Vad har varit svårast i ditt liv?

– Att gå igenom en skilsmässa.

– Det är otroligt smärtsamt, och det är otroligt smärtsamt för hela familjen. Det svåraste är att barnen utsätts för så mycket smärta i det. Som vuxna har vi ett ansvar för våra barn.

– Det är en av de mörkaste perioderna i mitt liv. Jag behöver förlåta mig själv för det.

Han konstaterar att skilsmässa är ett ämne som det ibland blir svårt att ta i inom kyrkan. Så är det med mycket som kan hända i ett liv, vi får beröringsskräck då det inte finns ett tydligt facit.

– Det är en utmaning att förlåta i kyrkan, även om det borde vara vår styrka. Men trots allt hör vi alla till Guds familj, och familjer tar sig an utmaningar. Alla familjer bråkar ibland.

Lite för mycket respekt

Jag frågar Kenneth Morales om han, med en bakgrund som evangelikal kristen och missionär, betraktar sig själv som mer konservativ eller liberal. Indelningen är ett trubbigt verktyg, men likväl ett verktyg.

Han svarar att han är konservativ då det kommer till familjvärderingar. Han ser ett värde i att hålla ihop familjen och ge familjen tid. I en fin-

Forts. på följande sida. ►

ländsk kontext är det inga konstigheter, också i sekulära sammanhang upplever han att kärnfamiljen värderas väldigt högt här.

Då han kom till Finland reagerade han på hur butikernas öppettider var anpassade efter de starka familjevärderingarna. Om lördagarna stängde de klockan 18, för då skulle man bada bastu eller se på teve med familjen. Om söndagarna var det helt stängt, för då gick hela familjen i kyrkan eller på utflykt till skogen.

Samtidigt reagerade han också på hur lite vi engagerar oss i varandra, utanför våra familjenheter. Om det ligger en utslagen människa på gatan går en finländare sällan fram och frågar hur det står till. Istället ringer man polisen eller socialen.

Fördelarna med ett samhälle som avsätter skattemedel för att hjälpa är många, men risken är att medborgarna tappar ett uns medmänsklighet då det alltid finns en instans att vända sig till.

– Man är inte ens involverad i sina egna syskons liv. Varje syskon har sitt eget liv och sina egna problem. Vi har så mycket respekt för varandra, en typ av respekt som inte tillåter att man ingriper eller erbjuder hjälp.

”Vi sitter alla i samma båt”

En del av sitt 45-åriga livs lärdomar har Kenneth Morales plockat upp från sitt arbete som sjukskötare. Att jobba som psykiatrisk sjukskötare är att möta människor som slagit i boten. Som vårdare tror han att det är viktigt att vara realistisk.

– Man måste säga sanningen, som: ”Det kom-

Kenneth Morales ser Guds närvaro i andra människor. Det har alltid dykt upp människor då han verkligen behövt dem.

»Vi har så mycket respekt för varandra, respekt som inte tillåter att man ingriper eller erbjuder hjälp.«

mer inte att vara så här för alltid.” Varken de bra eller de dåliga dagarna pågår för evigt.

Utmaningar och sjukdomar är inte vad som definierar oss som människor, men för att komma vidare behöver vi ofta få hjälp med vårt mörker.

– Om jag själv inte skulle ha Gud så skulle jag ha problem, och för mig är Gud närvarande i andra människor.

Han tror att Gud skickar ut änglar på uppdrag också åt människor som inte är troende. Ibland är änglarna läkare, psykologer eller sjukskötare.

Vad är det viktigaste du lärt dig av att jobba som sjukskötare inom psykiatri?

– Att vi alla sitter i samma båt, vi har bara olika utmaningar.

Det enda han ser att skiljer oss åt är hur vi tar oss an våra problem.

– Ibland har vi en hel back med verktyg för att komma över svårigheter men gör det ändå inte, för det är enklare att bara vara ett offer, att säga: jag kan inte göra det här.

Tror du verkligen att alla har ett val?

– Ja, i något skede. Man kan välja att ta en timmes promenad även om man inte alls känner för det. Man kan välja att sätta på en timer för att säkerställa att man verkligen går i en timme.

”Vi är alla hans barn”

– Det finns så mycket som inte är vår sak att döma. Vi kan inte förstå Gud, vi kan bara försöka följa honom, säger Kenneth Morales.

Han sitter på terrassen till sin brunchrestaurang i Karleby. Vinden ligger på från havet, men det är ännu varmt i höstsolen. Han får något allvarligt över sig då han säger att vi inte kan förstå Gud, att det inte är vår sak att döma.

Själv växte han upp i en kristen miljö där den egna synden betonades – och ibland stod i vägen för relationen till Gud. Det är en av de föreställningar i sin tro som han behövt göra upp med.

Han säger att det faktiskt står i Bibeln att inget kan hålla oss borta från Guds kärlek, och att vi får räkna med det.

– Det spelar ingen roll vad jag tror eller inte tror så länge Gud är min far. Därför är det också svårt för mig att säga, är jag liberal eller är jag konservativ?

– Jag är hans barn. Vi är alla hans barn.

Gospelfest 2025

FKF-kören & orkester

Fredag 24.10 19:00
Pingstkyrkan Petalax
Petalaxvägen 151

Söndag 26.10 18:00
Zionkyrkan Purmo
Överpurmovägen 280

FRITT INTRÄDE

Arr: Fria Kristliga Folkhögskolan & Lokalförs.

Victoria Grace
SVE (Idol 2024)

Simon Granlund

Bengt Johansson
SVE

Vård av tandställning

FÖR UNGEFÄR ett år sedan skrev jag en kolumn här om nåd. Jag skrev om den vackra nåd vi mötte när vi ringde och beställde en ny tandställning första gången hunden åt upp den. Och andra och tredje och fjärde ...

Vänliga läsare har frågat hur det har gått med tandställningen och hunden sedan dess. Det korta svaret är att det har gått dåligt. Jättedåligt.

ABSOLUT INGENTING blev bättre av att dottern också fått en precis likadan lika tuggvänlig tandställning. Hotet är numera dubbelt och hunden har dessvärre inte genomgått den personlighetsförändring som hade krävts för att den ekvationen ska gå ihop.

JAG TROR jag vet vad du tänker. Du tänker att vi föräldrar måste vara hopplöst passiva och ansvarslösa, men det är en helt felaktig och orättvis tolkning av läget. Och det här är mitt budskap i dag: människor får inte alltid vad de förtjänar. Vi förtjänar bättre än så här! Vi tjuvar om tandställningar så ofta att vår åttaåring flera gånger har upp-lyst oss om att livet faktiskt handlar om annat än tandställningar. Vi är ständigt på vår vakt och så fort vår hund inte är där vi är drabbas vi av panik och letar desperat under soffor och sängar på jakt efter ännu en tandställning som mött sin överhund.

Vi har tagit till alla tänkbara vettiga knep för att få barnen att inse tandställningarnas värde och också de mindre vettiga knepen hot och mutor. Två vuxna människor går varje morgon in i två barnrum och kollar

»Det korta svaret är att det har gått dåligt. Jättedåligt.«

att tandställningarna är i sina lådor på en hundovänlig plats. Vissa dagar känns tandställningarna onekligen som ett deltidsjobb för både mig och min man. Kan man gå ner i arbetstid för att ens barn har tandställning? Finns det någon något Fpa-stöd att söka för vård av tandställning?

EFTERSOM DEN här texten ändå ingår i Kyrkpressen vill jag avsluta med en lite krystad men ytterst sann koppling mellan tandställningsödet och livet med Gud: i vissa stunder har jag klamrat mig fast vid sanningen att Gud ser och vet allt. Att han ser vår ihärdiga kamp, vad tandvården än må tro om oss.

Jag har också för en kort tid sedan skrivit upp "tandställningarna" på min dagliga bönelista. Och sedan dess har ingen tandställning försvunnit. Men tro mig; jag är ytterst ödmjuk här och tänker att det bara är en tidsfråga. Få saker har (för)ödmjukat mig lika mycket som att ha barn med tandställning och hund.

Amanda Audas-Kass är modersmålslärare.

JAG HAMNADE PÅ ...

Under vinjetten "Jag hamnade på" hamnar vi på överraskande ställen, antingen fysiskt eller mentalt.

En mässa om hopp

En lördagskväll i oktober sitter plötsligt en hel kyrka och lyssnar till en kör som sjunger: "Rönnbären prisar din skaparkraft, universums Herre. Kartlaven lovar din stora trofasthet. Det finns ingenstans att gå, därför stannar vi här."

Här sitter vi med lamporna ovanför oss som bärklasar och huvudet tystnar och hjärtat säger: tack att du tog mig hit.

Sofia Torvalds

ANNA-PIA SVARVAR

Jag ser spår av Gud

”DU SKALL ÄLSKA Herren, din Gud, av hela ditt hjärta och med hela din själ och med hela din kraft och med hela ditt förstånd och din nästa som dig själv.” Luk 10:27

Det dubbla kärleksbudet. Det är ett vackert bud. Ett bud som signalerar fred, omtanke och kärlek. Jag tror att de flesta av oss tänker att världen verkligen vore en vackrare plats om det här var möjligt. Men redan i början stöter vi (läs: jag) på problem. Hur älskar jag någon jag aldrig har sett med hela mitt hjärta, hela min själ och med hela mitt förstånd? Är inte det att kräva lite mycket av mig? Och även om jag gjorde det så räcker det inte. För i nästa andetag så säger budet att jag ska älska min nästa, alltså mina medmänniskor, som mig själv. Är det här som krävs av mig så kan jag lika gärna ge upp. Eller?

KANSKE HANDLAR det här mera om hur jag ställer in min livs-kompass. Vem eller vad det är som får påverka mig och mina val. Vem jag ger tillgång till mitt inre – alltså min själ och mina tankar.

Jag har inte sett Gud med mina bara ögon, men jag har känt honom. I mitt hjärta, i min själ och med mitt förstånd. Jag ser spår av Gud i kärleken jag får av min familj. Jag fylls av hans frid vid nattvardsbordet. Han lugnar mitt förstånd då oroliga tankar hotar att ta över. Jag ser honom inte, men han verkar ständigt finnas vid min sida. Vi är inte alltid överens, men han är en självklar del av mitt liv och jag försöker älska honom av hela mitt hjärta. Och tack och lov så räcker det.

»Jag har inte sett Gud med mina bara ögon, men jag har känt honom. I mitt hjärta, i min själ och med mitt förstånd.«

KÄRLEKEN TILL mina medmänniskor – den är faktiskt ofta rätt svår. Jag har många personer i min närhet som är lätta att älska. Min ständiga bön till Gud är att han ska lära mig visa respekt och omsorg även för de människor som det inte är lika lätt att tycka om.

Att älska Gud, sig själv och sin nästa handlar väl i hög grad om vår inställning. Jag tror vi kommer rätt långt med att vilja älska. Mina suckar och böner till Gud består ofta av orden: Hjälp mig Gud, nu varken vill eller orkar jag ... Tacksam att han orkar lyssna trots att bönen är så enformig.

Anna-Pia Svarvar är församlingspastor i Jakobstads svenska församling. **Hon längtar efter:** en snällare och mer kärleksfull värld. **Hennes tips:** Be en tyst bön för varje person du möter.

SÖNDAG 19.10.2025, Nittonde söndagen efter pingst

Söndagen ger kyrkoåret puls. Varje söndag har ett namn och ett tema som återkommer i bibeltexterna. Den här sidan berättar vad de närmsta två söndagarna handlar om i våra kyrkor.

Den här söndagen

har temat **Det dubbla kärleksbudet**. Den som älskar Gud över allting och sin nästa som sig själv uppfyller det dubbla kärleksbudet. Guds kärlek väcker kärlek i oss. Kärleken är lagen i dess fullhet.

Helgens texter

FÖRSTA LÄSNINGEN

5 Mos. 6:4–9

ANDRA LÄSNINGEN

1 Kor. 1:4–9

EVANGELIUM

Matt. 22:34–40

”Mästare, vilket är det största budet i lagen?”

Läs mera i Matt. 22:34–40.

Psalmförslag

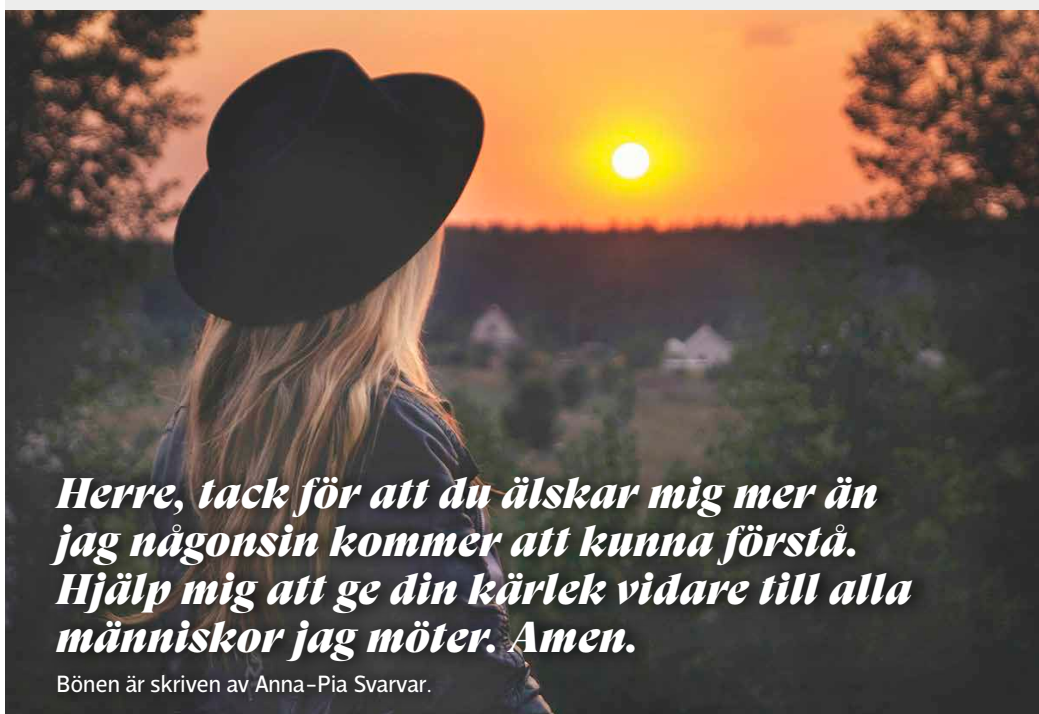
417

419

467

471

Psalmerna är valda av Dag-Ulrik Almqvist.

Herre, tack för att du älskar mig mer än jag någonsin kommer att kunna förstå. Hjälp mig att ge din kärlek vidare till alla människor jag möter. Amen.

Bönen är skriven av Anna-Pia Svarvar.

SÖNDAG 26.10.2025, Tjugonde söndagen efter pingst

Nästa söndag

har temat **Tro och otro**. Under Jesu livstid tvivlade många på honom eller blev upprörda av honom. De förnekade hans gudomlighet och höll honom för en upprorsmakare. Också varje kristen människa känner av kampen mellan tro och otro i sitt eget hjärta. Därför måste kristna kritiskt pröva sin egen trosgrund.

Helgens texter

FÖRSTA LÄSNINGEN

1 Mos. 15:1–6

ANDRA LÄSNINGEN

Rom. 4:16–25

EVANGELIUM

Mark. 2:1–12

”Hur kan han tala så? Han hädar ju. Vem kan förlåta synder utom Gud?”

Läs mera i Mark. 2:1–12.

Psalmförslag

898

398

913

907

Psalmerna är valda av Dag-Ulrik Almqvist.

Saknar du någon församling? Du hittar de övriga på kyrkpressen.fi

Kom med och fira De bostadslösas natt

Den 17 oktober firas De bostadslösas natt runt om i landet – också i Esbo, där församlingen är med på ett hörn.

De bostadslösas natt firas **17.10** på olika håll i Finland. De bostadslösas natt är en partipolitiskt och religiöst obunden medborgarrörelse där olika organisationer inom social- och hälsovården och andra aktörer deltar. De bostadslösas natt påminner om att en bostad är en grundläggande rättighet och kräver att beslutsfattarna agerar för att eliminera bostadslösheten.

Evenemang i Esbo:

Kl. 14–20 De bostadslösas natt på Olarsbäckens tillfälliga inkvartering, Bäckporten 9, gårdsområdet. Vi bjuder på smått tilltugg och eventuellt finns det donerade kläder.

Kl. 14–22 De bostadslösas natt-evenemanget i Kaivo, Fiskar-Matte 3, A-huset. Samvaro, diskussion, brädspele, musik, korv, plättar, ett avgiftsfritt kafé och kläddutdelning. Brasan för de bostadslösas natt tänds kl. 19. Kaivo, Naapurustalo, Kran rf., Iso Omena bibliotek deltar.

Kl. 16–18 i Alberga: De bostadslösas natt på Sveaborgstorget (framför Sellobiblioteket), Albergagatan 9. Presentation av lokala aktörer, korv och saft, utdelning av yllesockor och bokbussen Väckky. Evenemanget ordnas av Sellobiblioteket.

Kl. 17–20 De bostadslösas natt i Olars diakonihus, Olars kyrka, Frälshehemansgränden 1. Brasan för de bostadslösas natt tänds kl. 19. Tapiolan seurakunta och Olarin seurakunta, Hyvä Arki ry, Manna-apu ry, Emy och invånarhuset Kivenkolo deltar.

Kl. 17–21 Esbo mentalvårdsförening EMY rf:s De bostadslösas natt i Esbo centrum. Prästgårdsvägen 5. Brasan för de bostadslösas natt tänds kl. 19. Kläddutdelning, frivillig tvåspråkig mässa från kl. 19.45 i Askel. I evenemanget deltar Träffpunkten Askel, Manna-huset, Espoon Tuomiokirkkoseurakunta, Esbo svenska församling och Espoon Kotikirjasto.

Kl. 18–22 De bostadslösas natts kvällse-

Så här firades bostadslösas natt i Esbo centrum ifjol. FOTO: EIJJA HARJU

venemang i Esbovikens kyrka. Samvaro, plättar, korv, soppa, musiker Ville Nurminen spelar. Brasan för de bostadslösas natt tänds kl. 19 och orgelavslappning i kyrksalen kl. 21.

Evenemanget Sov en natt i kyrkan, för vuxna. Kom till Esbovikens kyrka

kl. 22, ta med madrass, täcke och kudde om du har. Tystnad kl. 23 (kyrkans dörrar stängs). Frukost kl. 7–8.30. Det finns möjlighet att tvätta sig i kyrkan. Boendesocialrådgivaren är anträffbar, likaså en anställd vid den mobila enheten i Västra Nyland. Diakoniarbetare och diakoniprästen är på plats hela kvällen.

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

ESBO

HÖGMÄSSOR

Askels vardagsrum fr 17.10 kl. 19.45: Bostadslösas natt-mässa. Askel, Prästgårdsvägen 5. Vi firar den riksomfattande Bostadslösas natt. Evenemanget börjar på Askelens gård kl. 17. Eldarna för Bostadslösas natt tänds kl. 19. Kvällen avrundas med en tvåspråkig veckomässa i Askels vardagsrum. Välkommen med!
Olars kyrka sö 19.10 kl. 12.15: Lohi, Malmgren, Kalliokoski. Kyrkkaffe.
Sö 26.10

– **Grankulla kyrka kl. 12.00:** Högmässa tillsammans med Grankulla svenska församling och Mellersta Nylands prosteris diakoniarbetare. Utdelning av Pro Diaconia-medaljer vid kyrkkaffet.
– **Olars kyrka kl. 12.15:** Skördemässa. Lohi, Liisa Malkamäki, Esbo arbis kammarkör. Kyrkkaffe.

BARN OCH FAMILJ:

Tovningsverkstad lö 25.10 kl. 10.00–12.00: Sökö kapell. En tovningsverkstad för föräldrar med barn över 3 år. Maria Junes leder tovningsverkstaden som är avgiftsfri. Vi bjuder på kaffe och saft samt ett litet mellanmål. De 25 första som

anmäler sig till Jenni Hietala, ledare för familjeverksamheten, jenni.hietala@evl.fi, ryms med. Anmälningar tas emot till och med 23.10.

Församlingens övriga verksamhet för småbarn, föräldrar och unga hittas på esboförsamlingar.fi

VERKSAMHET FÖR VUXNA

Symamsellerna ti 14.10 kl. 16.00–19.00: Esbo domkyrkas församlingsgård. Vi bjuder på kaffe och te, men ta med smörgås.
Torsdagsträffen to 16.10 kl. 13.00–14.30: Söndrik kapell. Hälsoammare steg som tema. Tommi Haapalainen (ortopedtekniker) berättar om "Hälsoammare steg".
Vardagsretreat on 22.10 kl. 18.00: Alberga kyrka. Vill du stanna till vid Bibeln men har inte möjlighet att resa bort till en retreat för flera dagar? Då är vardagsretreat någonting just för dig. Denna retreat äger rum under en period av två månader oktober–november.
Bibelkväll to 23.10 kl. 18.00: Alberga kyrka. Vi samlas varannan torsdag som en öppen bibelgrupp. Mera info: församlingspastor Janne Sironen, janne.sironen@evl.fi

Symamsellerna ti 28.10 kl. 16.00–19.00: Esbo domkyrkas församlingsgård. Vi bjuder på kaffe och te men ta med smörgåsen.
Vardagsretreat on 29.10 kl. 18.00: Alberga kyrka.

Torsdagsträffen to 30.10 kl. 13.00–14.30: Söndrik kapell. Tf kaplan Terttu Laaksonen kommer på besök.

MUSIK

Esbovikens kyrka lö 25.10 kl. 18.00: Konserten med den traditionella norska gosskören VoiceOver bjuder på underhållande musik i gospelstil. Kören leds av Frikk Heide–Steen. Kören har turnerat i många länder och sjungit tillsammans med världsberömda solister. Fritt inträde.
Köklax kapell on 29.10 kl. 18.00: "Skogens själ" Konsert med Furorna. Programblad 15€. Håkan Wikman, dirigent.

Våra diakoner stöder och hjälper: Ta kontakt med diakonerna; Nina 050 432 4323, nina.wallenius@evl.fi, Ani 050 597 3313, ani.iivanainen@evl.fi, Taina 040 547 1856, taina.sandberg@evl.fi samt WhatsApp eller elektronisk tidsbokning; asiointi.espoonseurakunnat.fi. Mer info esboförsamlingar.fi/stod-och-hjalp/samtalshjalp.

Esbo svenska församlings kansli: Kyrkogatan 10 betjänar per telefon 09 8050 3000 må–to kl. 9–12, e-post; esbosvenskafoersamling@evl.fi Kansliet öppet för besök enligt överenskommelse.

Bokning av dop, vigsel och jordfästning: Bokningstjänster, 09 8050 2601, Begrav-

ningstjänster, 09 8050 2200, Beställning av ämbetsbetyg och släktutredningar: 09 8050 2600. Hindersprövning, medlemsregister: Esbo regioncentralregister, 09 8050 2600.

GRANKULLA

Sö 19.10 kl. 12: Högmässa, Jona Granlund, Barbro Smeds. Kyrkkaffe i nedre salen efteråt.

Ti 21.10 kl. 9.30–12: Familjelyktan i Sebastos, Daniela Hildén, Hanna Sandell.
Kl. 9.30–10.30: Diakonimottagning och bröddutdelning i kyrkans aula.
Kl. 18–20: Graziakören i kyrksalen, Päivi Tiitu.

On 22.10 kl. 14–15.30: Kyrkosyfoöreningen i övre brasrummet.
Kl. 15–19: Ungdomskväll i Klubb97, Jona Granlund.
Kl. 18–19.30: Änglaklang i kyrksalen, Päivi Tiitu.

To 23.10 kl. 10–11: Lovsångs- och förbönsgrupp i övre brasrummet, Catherine Granlund, Carola Wikström.

Sö 26.10 kl. 12: Festhögmässa med utdelning av Pro Diaconia medaljer vid kyrkkaffet efteråt. Diakoniarbetarna i Mellersta Nylands prosteri medverkar i

olika uppgifter i prosteriets gemensamma festhögmässa. Predikan av Taina Sandberg och Heidi Salminiitty, liturgi av Jenny Åkerlund, Ulrik Sandell och Päivi Tiitu. Prosteriets diakoniarbetare medverkar i olika uppgifter.

Må 27.10 kl. 19: Musikhushets kör i Grankulla kyrka. Dir. Ingrid Malleus, Folke Gräsbeck, piano. Musik av Jean Sibelius. Biljetter 32/16€ vid dörren och lippu.fi eller 0600 900 900. Konserten ordnas i samarbete med Grankulla musikfest.

Ti 28.10 kl. 9.30–12: Familjelyktan i Sebastos, Daniela Hildén, Hanna Sandell.
Kl. 9.30–10.30: Diakonimottagning och bröddutdelning i kyrkans aula.
Kl. 18–20: Graziakören i kyrksalen, Päivi Tiitu.

On 29.10 kl. 14–15.30: Kyrkosyfoöreningen i övre brasrummet.
Kl. 15–19: Ungdomskväll i Klubb97, Jona Granlund.

To 30.10 kl. 10–11: Lovsångs- och förbönsgrupp i övre brasrummet, Catherine Granlund, Carola Wikström.

Fr 31.10 kl. 19: Ainola-kvartetten i Grankulla kyrka. Musik av Melartin, Schubert och Shaw. Biljetter 32/16€ vid dörren och lippu.fi eller 0600 900 900. Konserten ordnas i samarbete med Grankulla musikfest.

Helg med bibliodrama i Borgå, 8–9.11 kl. 9–15: Bibliodrama är ett kreativt och upplevelsebaserat sätt att utforska Bibeln. Tillsammans fördjupar vi oss i texten med kropp, känslor, fantasi och reflektion – och får upptäcka hur Bibeln talar till oss i dag. Workshopen är gratis och ordnas i samarbete med Borgå sv. domkyrkofrs. Ingen förhandskunskap om bibliodrama behövs. Mera info på grankullaforsamling.fi. Kontakt: camilla.vuoristo@evl.fi, 040–5270824.

KYRKSLÄTT

Lö 18.10 kl. 18: Konsert med estlands-svenska koraler med Sofia Joons och Sofia Lindroos, fritt inträde.

Sö 19.10 kl. 12: Mässa i S:t Mikael's kyrka, Mikaelikören medverkar, Kettunen, Joki.

Må 20.10 kl. 18.30: Sång och bön i S:t Mikael's kyrka.

On 22.10 kl. 10–12: Avigt och Rätt på Mikaeligården.

On 22.10 kl. 18: Skribainfoträff för kommande konfirmander och vårdnadshavare i S:t Mikael's kyrka.

To 23.10 kl. 10–13: Förmiddag på Hörnan.

Fr 24.10 kl. 13–15.30: Effa på Hörnan.

Sö 26.10 kl. 12: Mässa i S:t Mikael's kyrka, Wilén, Joki.

Sö 26.10 kl. 12: Utdelning av Pro Diaco-nia-medaljer i samband med Grankulla svenska församlings mässa till understödare av prosteriets diakoni.

Ti 28.10 kl. 14: Seniorgruppen träffas på Hörnan.

On 29.10 kl. 10–12: Avigt och Rätt på Mikaeligården.

To 30.10 kl. 10–13: Förmiddag på Hörnan.

Fr 31.10 kl. 13–15.30: Effa på Hörnan.

Anmälning öppen till StressLess och församlingsretreat på hemsidan.

Behöver du hjälp? Boka tid till diakonikansliet via Diakonihjälpen tel. 050 478 4227 diakoni.kyrkslattel@evl.fi

Noggrannare information finns på hemsidan: www.kyrkslattsforsamlingar.fi – tel. 040 350 8213

TAMMERFORS

Sön. 19.10 kl. 11 Högmässa: i Svenska Hemmet. Kim Rantala, Paula Sirén. Kyrkkaffe.

Tis. 21.10 kl. 10–11.45 Familjelykta: n i Svenska Hemmet. Anmälningar till barnledare Piu Heinämäki, 040 804 8587.

Tis. 21.10 kl. 12.15–15.15 Tisdagsklubben: för eleverna i årskurs 3, Mäntykatu 6.

Ons. 22.10 kl. 13 Onsdagskaffe: i Svenska Hemmet. Marianne Hesthammer: herrgårdar i Finland.

Fre. 24.10 kl. 15 Tyskaklubben: i Svenska Hemmet. Päivi Lukkari: Deutsche Gemeinde i Finnland gestern, heute und morgen.

Sön. 26.10 kl. 11 Gudstjänst: i Svenska Hemmet. Janne Heikkilä, Paula Sirén.

Sön. 26.10 kl. 16 Konsert ”Omgiven av ljud”: i Viinikka kyrka. Clay Collective: basklarinettisten Maija Anttila, dansare-sångaren Suvi Eloranta, cellist-sångaren Lida Hirvola, blockflöjtisten Helena Holm och slagverkaren Leena Nousiainen. Servering efter konserten. Fritt inträde.

Tis. 28.10 kl. 10–11.45 Familjelyktan: i Svenska Hemmet. Anmälningar till barnledare Piu Heinämäki, 040 804 8587.

Tis. 28.10 kl. 12.15–15.15 Tisdagsklubben: för eleverna i årskurs 3, Mäntykatu 6.

Ons. 29.10 kl. 13 Onsdagskaffe: i Svenska Hemmet. Timo Sentzeke från Tyska församlingen är vår gäst.

Ons. 29.10 kl. 17 A-män bastukväll: Aito lägergård, Kirjoniementie 15. Gäst Timo Sentzke. Skjuts vid behov kl. 16.30 från Gamla kyrkan. Anmälan senast mån. 27.10 till Janne Heikkilä, 040–6491442.

VANDA

HELSINGE KYRKA S:T LARS

Kyrkovägen 45

Högmässa sö 19.10 kl. 10: Maria Lindberg, Anders Ekberg.

Kvällsmässa sö 26.10 kl. 18: Lucas Snellman, Anders Ekberg.

DICKURSBY KYRKA Stationsvägen 12a Sångstund för alla: to 23.10, 30.10 kl. 15.30–16.30.

Musiklek: fr 24.10 kl. 10–11.

Ungdomskväll: on 22.10, 29.10 kl. 18–20.

Bibliodramakurs: 4.11–2.12 tisdagarna kl. 14–17. Anmälning senast 27.10 till anu.paavola@evl.fi.

Gemensamt bord: varje ti kl. 12.30.

Tisdagsgruppen: Kurs om styrkor i vardagen med Maria Hall-Pänttjä 28.10 kl. 12–14.

MYRBACKA KYRKA Strömfåravägen 1 Pensionärskrets: ti 21.10 kl. 11.30–13.

Musiklek: ti 21.10 kl. 9.45.

HÅKANSBÖLE KYRKA

Håkansbölevägen 48

Sottungsby-Håkansböle pensionärskrets: to 30.10 kl. 13–14.

FOLKHÄLSANHUSET Vallmovägen 28 Allsång: on 29.10 kl. 14.30–15.30.

ÖVRIGT

Sportklubben: för åk 1–3 tisdagar kl. 16–17 i Dickursby skola.

ViAnda-kören: övar på Helsinggård onsdagar kl. 12–14.

Vivandi-kören: övar på Bygård torsdagar kl. 18–20.

Skaparklubben: to 23.10 för åk 1–6 to 9.10 kl. 15–16.15 i Dickursby skola.

INTERNATIONAL

Sunday Service with Holy Communion: every Sunday at 12pm at Tikkurila church. Fellowship after the service.

The Message Club Bible Study: 16th Oct at 2–4pm at Tikkurila Church room Valo.

Weekly Prayer & Bible Study in English: on Wednesdays at 5.30pm at Tikkurila Church, 2nd floor room Martta.

HELSINGFORS PROSTERI

JOHANNES

GUDSTJÄNSTER

Söndag 19.10, högmässa: kl. 12 i Johanneskyrkan. Roströsten medverkar.

Söndag 19.10, gudstjänst: kl. 15 i Folkhälsans seniorhus.

Onsdag 22.10, fredsbön: kl. 12.15 i Johanneskyrkan.

Onsdag 22.10, veckomässa: kl. 18 i Johanneskyrkan.

Söndag 26.10, tvåspråkig mässa: kl. 11 i Drumsö kyrka.

Söndag 26.10, högmässa: kl. 12 i Johanneskyrkan. aTSo-kören medverkar.

Onsdag 29.10, fredsbön: kl. 12.15 i Johanneskyrkan.

Onsdag 29.10, OBS! Ingen veckomässa. GEMENSKAP

Bibel, tro och tvivel: Måndag 20.10 kl. 18 i Hörnan. Dagens gäst: Stefan Djupsjöbacka.

Träffpunkt: torsdag 30.10 kl. 15 i Högbergssalen. Dagens gäst: Eva Ahl-Waris.
Handarbetscafé: fredag 17 och 24.10 kl. 15–18 i Johannes vardagsrum. Välkommen också om du bara vill dricka en kopp kaffe och prata en stund!

Tisdag i vardagsrummet: tisdagar kl. 9.30–17. Lunch kl. 11–13, program kl. 13.30: 21.10 Alexander Beijar från Nyhetspodden: Framtidstro i flödet av dåliga nyheter. 28.10 Mikael Karring – Asahi, finsk hälsogymnastik. Kl. 14.45 andakt, kl. 15 kaffe. Franskabordet samlas 21.10 kl. 15.
Torsdagskväll: 23.10 i Drumsö kyrka. 30.10 på Högbergsgatan. Mat, program och samvaro för alla! Program varje Torsdagskväll: 16.30–18.30 mat (3€/vuxna, barn gratis), handens konst, pyssel och lekhörna för barn, 17.45–18.15 musiklek för barn under skollådern tillsammans med vuxen, 18.30 diskussionsgrupp för vuxna om tron och livet. Läs mera om de enskilda torsdagskvällarna på vår hemsida!

MUSIK

Lunchmusik: tisdagar kl. 12 i Gamla kyrkan.

Öppen körövning: to 30.10 kl. 18.30 i Johanneskyrkan.

Titta på orgeln: 30.10 kl. 18.30 i Johanneskyrkan.

FÖR FAMILJER OCH BARN

Pipor och pedaler: 30.10 kl. 16.30 i Körsalen. Kom och testa på hur en orgel funkar! För barn sex år och uppåt.

Familjecafé med musiklek: måndagar kl. 9.30–11.30 (musiklek kl. 10) i Hörnan. Tisdagar kl. 9.30–11.30 (musiklek kl. 10) i Johannes vardagsrum i Tomaskyrkan. Fredagar kl. 9–11 (obs! musikleken flyttar till kl. 10!) i Drumsö kyrka, c-trappan, tvåspråkigt familjecafé med gröt i samarbete med Lauttasaaren srk.

Musiklek efter dagis: torsdagar kl. 17.30 i Johannes vardagsrum. Dörrarna öppna kl. 16–19. Kom och lek, umgås, värme egen mat osv.

Fritids: För barn i klasserna 3–6. Kom och chilla, var med kompisar, spela spel, pyssla, äta mellanmål! En trygg vuxen ledare finns alltid på plats. Fritids i Pärnan på Drumsö: måndagar och tisdagar kl. 13–16. Fritidsledare Nanne: 0469217512. Fritids Hörnan: tisdagar och fredagar kl. 13–16. Fritidsledare Martina: 050 380 0823. Fritids i Johannes vardagsrum: måndagar och torsdagar kl. 13–16. Fritidsledare Oscar: 050 439 2618.

Församlingens nya Jubla-kör för barn:

I Högbergsgatans körsal varje tisdag kl. 14.30–15.15. Körledare är Ville Valtanen. På Drumsö i Pärnan, Drumsö kyrka varje torsdag kl. 15.30–16.15, Körledare där är Rebecka Stråhlman. Mera info om kören ger projektledare Stella Wahlström: stella.wahlstrom@evl.fi eller läs på vår hemsida. Ifall ni är på väg till Drumsökören, anmäl er till samma adress!
Tillsammans med bebin: 6.11–4.12 kl. 13–15. En grupp för föräldrar med barn i åldern 0–6 månader. Vi erbjuder praktiska idéer för tidig interaktion med barnet och kamrattstöd för föräldraskap. Ett mellanmål med kaffe och te serveras. Gruppen sker i samarbete med Stationens barn rf. Anmäl er via vår hemsida helsingforsforsamlingar.fi/johannes.

MATTEUS

Mässor: Söndagar kl. 10 i Matteuskyrkan. I oktober och november 19.10, 2.11, 9.11, 16.11, 30.11.

Kvällsmässa: Sö 26.10 med gästtalare Björn Vikström kl. 18. Mässan innehåller

TAMMERFORS

Omge dig med ljud!

Konsert ”Omgiven av ljud” sön. 26.10 kl. 16: i Viinikka kyrka. Clay Collective: basklarinettisten Maija Anttila, dansare-sångaren Suvi Eloranta, cellist-sångaren Lida Hirvola, blockflöjtisten Helena Holm och slagverkaren Leena Nousiainen. Servering efter konserten. Fritt inträde.

er mycket musik och en bönevandring. Kvällste efter kvällsmässan.

MU-mässa (Matteus ungdom): On kl. 18 + kyrkfika. Alla är välkomna, oberoende av ålder!

Bönegruppen Molnet: Ett tillfälle för bön to 23.10, 6.11, 20.11 och 4.12, kl. 18 i Populus, bredvid köket. Tillsammans delar vi det som vi är tacksamma för och det som tynger oss. Kontakt Inger Österman, 040 738 3504. Gemensam middag från kl. 17 framåt. Varmt välkommen att delta i gemenskapen kring matbordet, bönestunden eller båda.

Ljusandakt på alla helgons dag: Lö 1.11 kl. 18. Vi minns de som lämnat oss under det senaste året då vi läser upp namnen och tänder ett ljus för varje församlingsmedlem som gått bort. Kyrkokören medverkar. Varmt välkommen.

BARN, UNGDOM OCH FAMILJ

Kontakt: barnverksamhet Catarina Bär-lund-Palm catarina.barlund-palm@evl.fi, tfn 050 380 3936, musik och körer Daniela Strömsholm daniela.stromsholm@evl.fi, 050 596 7769, ungdomsverksamhet Tonja Weckström tonja.weckstrom@evl.fi, tfn 050 380 3988 och Daniel Jakobsson daniel.jakobsson@evl.fi, tfn 050 380 0710

Musiklek med familjecafé: Klapp & klang kl. 10 (för 1–4-åringar) och Gung & sjung kl. 11 (för 0–1-åringar) tisdagar i Matteuskyrkan. Ingen anmälan behövs. Kom och sjung och dansa med ditt barn! Kaffe med lite tilltugg efteråt. Ingen musiklek på höstlovet 14.10.

TweentORSdag för åk 3–7: To kl. 13–16.30 i Matteuskyrkan. Mellanmål, pingis, tv-spel, pyssel m.m. Ingen tweentorsdag på höstlovet 16.10!

Öppet hus för ungdomar: On från kl. 15. MU-mässa kl. 18. Följ oss på IG @matt-eusungdom för mer info om hjälpledarutbildningar, läger, resor och anmälningar. Inget Öppet hus på höstlovet 15.10.

Matteus barnkör och pysselklubb: I skolorna på Matteus församlings område, ti på eftistid. Catarina Bär-lund-Palm leder pysselklubben, Daniela Strömsholm barnkören. Körerna har paus på höstlovet 14.10!

Spelklubb för barn i lågstadieåldern: Startar 23.10. To, i samband med Matteus Afterwork kl. 17–18. Kontakt: Emma Larsen 050 491 7360.

Barnpassning och Barnklubb: ordnas i samband med Matteus Afterwork, to kl. 17. De vuxna kan delta i programmet som ordnas eller gå ärenden (eller egentid!) och barnen får spela, leka och rita tillsammans med hjälpisar.

MUSIK

Matteus kyrkokör: sjunger de gamla klassiska kyrkomusikverken och även nyare musik från vår egen tid. Övning ti kl. 18–20 i kyrksalen tillsammans med kantor Sirkku-Liisa Niemi 050 566 9418

Popkören: Sjunger svängiga låtar på svenska och engelska, to kl. 15.30. För åk 3–7. Ingen övning v. 14.

Barnkören: Övar i lågstadieskolorna ti på eftistid. För åk 1–2.

Körledare för Barn- och Popkören: Daniela Strömsholm, daniela.stromsholm@evl.fi, 050 596 7769. Startar 23.9!

Orgelsaga för barn lö 25.10 kl. 12: I samband med Matteusorgelns 40-årsjubileum inbjuder församlingen skolbarn till en alldeles speciell konsert. Orgelsagan "När valen slukade Jona" tar med lyssnaren på en berättelse i både ord och toner.

Ingen förhandsanmälan behövs.

Nya sångare och spelare välkomna i alla körer!

GEMENSKAP

Kontakt: Matteus kansli matteus.fors@evl.fi eller 09 2340 7300 (ti och to kl. 10–14)

Filmfestival exist 23–25.10: Filmer på svenska, finska, engelska och ryska. Kl. 13 och 18 varje dag. Gratis filmgodis! I samarbete med Församlingsförbundet och Matteuskyrkans aktörer.

Bibel- och bönegrupp i Matteuskyrkan: Var tredje vecka i Matteuskyrkan. Ti 28.10. Mer info Karin Fougstedt 050 573 7081.

Matteus Afterwork: Torsdagar kl. 17 erbjuder församlingen pizzamiddag i församlingssalen. Maten kostar 3 euro och det ordnas även frivilligt program (bl.a. bönegrupp, bibelstudium och stickkafé) samt barnklubb och barnpassning.

MuskelMoves: Torsdagsjumppa för vuxna i samband med Matteus Afterwork kl. 17–18. Ledare är Emma Larsen, 050 491 7360. Barnpassning ordnas.

Stickklubben: Stickklubben träffas jämna veckor i Matteuskyrkan (2.10, 16.10 och 30.10). Handarbete fritt eller gör enligt de mönster vi har. Kontakt Carita Riitakorpi 050 380 3986.

Bokklubben Bokmalarna: Under höstterminen läser vi boken "Gud är inte plåstret" av Tomas Andersson Wij. Må 20.10 kl. 14. Träffas var tredje vecka. Kontakt: Annica Söderström, 050 568 0085

Kvinnor mitt i livet: Kom som du är och dela livet en stund. Må 24.11 bakar vi inför julbasaren. Kl. 18 i Matteuskyrkan.

Samling för män: Fr 31.10 kl. 18 i Matteuskyrkan med gäst Lars-Henrik Höglund, kyrkoherde emeritus: "Finlands sjömanskyrka 150 år – Livet i sjömanskyrkan i Hamburg på 1990-talet." Kontakt: Peter Andersson, 040 533 6185.

Bibelstudium med Stefan Djupsjöbacka: Vi diskuterar utifrån Jonas Gardells bok "Om Gud". Höstens datum to 16.10, 13.11 och 11.12. Kl. 18 i Matteuskyrkan i samband med Afterwork.

MatTroSommarprat: Mat och prat om livets stora frågor. I höst diskuterar vi YLEs sommarprat. 23.10 talar vi om Patrik Hagmans sommarprat. Höstens datum 23.10 och 20.11.

Waste&Feast i Matteuskyrkan: Ät en bit mat för 3€/6€ och lär känna nya människor vid samtalsbordet. Maten lagas på överbliven mat från mataffärer. Mån-fre kl. 11–13.

PETRUS

Varmt välkommen på gudstjänst!

Högmässa: Sö 19.10 kl. 11 i Petruskyrkan. Pia Kummel-Myrskog, Mathias Sandell. Kyrkkaffe.

Predikogudstjänst: Sö 26.10 kl. 11 i Petruskyrkan. Niklas Andersson, Mathias Sandell. Kyrkkaffe.

Petrus Liv: Sö kl. 15.30 i Petruskyrkan. Gudstjänst i friare form med gästade talare, musik och nattvard – kyrkkaffe efteråt. 19.10 "Los Pastores" Claus Terlinden och Stefan Myrskog. 26.10 Ekumeniska ansvarsveckan med Markus Österlund, Amigo Choral ack. Patrik Wingren. **Taizémässa:** On 29.10 kl. 18 i Petruskyrkan. Niklas Andersson, Anne Koivula, Mathias Sandell.

Alla helgons dag 1.11

Predikogudstjänst: kl. 11 i Petruskyrkan, Niklas Andersson, Mathias Sandell. Kyrkkaffe.

INGÅ

Kvällste och gemenskap

Kvällsté to 30.10 kl. 17.30–19.00: Strandvägen 11. På programmet sång, samvaro och té från Valamo kloster. Fabritius-Ylitalo, Kakko, Nygård.

Parentation: kl. 16 i Petruskyrkan. Vi firar en enkel gudstjänst och tänder ett ljus för de medlemmar i Petrus församling som avlidit under året. Servering. **Månsas urnlund:** kl. 16–19 Andakt och musik, änglastig för barn, församlingsanställda på plats för samtal, vi bjuder på något varmt att dricka!

BARNFAMILJER

Musiklek: To kl. 10 i Södra Haga (Hagasalen, Vespervägen 12). En rolig förmiddag för er med barn 0–5 år. Vi sjunger, leker, spelar och har roligt. För mer info och anmälan, kontakta: anne.koivula@evl.fi. Följ Petrus Kidz-gruppen på facebook för mer aktuell info!

UNGDOMAR

Ambient ungdomssamling: Varannan fre (17.10, 31.10) kl. 18.30 i Petruskyrkan. Följ petrusyouth_ på instagram för mer information.

Hjälpledarutbildning: On 22.10 kl. 17 i Petruskyrkan, för första årets hjälpisar. nadine.mabinda@evl.fi

EVENEMANG OCH KURSER

Alphakurs: Ti kl. 18 i Petruskyrkan. Mid-dag, föredrag och diskussion. Anmälan: niklas.andersson@evl.fi.

Rummet på övre våningen: Varannan on (start 8.10) kl. 18.30 i Petruskyrkan. En öppen bibelstudiegrupp för dig som söker en plats där du tillsammans med andra kan dra dig undan för att upptäcka mer av Bibeln och möta Herren. Enkel servering, ingen anmälan behövs. Info: ronny.thylin@evl.fi

Fredagscafé: Fre kl. 17–19 i Petruskyrkan. Kom och drick en kopp kaffe eller te och prata bort en stund. Välkommen ensam eller med familj eller vänner!

Dagscafé: Ti 28.10 kl. 13–14.30 i Petruskyrkan. Kaffe, program och andakt för daglediga. Varmt välkommen! Gunilla Riska: 050–5334774

Petrafrukost: Lö 18.10 kl. 10–12 i Petruskyrkan. En förmiddag för kvinnor i alla åldrar med frukost, gemenskap och inspiration. Laura Karppinen – Pilgrims-vandring till Santiago de Compostela. 8/5/0 euro.

Karabrunch: Lö 25.10 kl. 10–12 i Petruskyrkan. Frukost och gemenskap för män i alla åldrar. Niklas Andersson – Tro och företagsledarskap. 8/5/0 euro.

ANDAKT OCH BÖN

Petruskyrkan öppen för bön: Ti kl. 8–9.

Tid för egen bön i stillhet med gemensam bönestund mot slutet av timmen. Välkommen!

Förbön och tack: Tvåspråkig förbönsgudstjänst varannan ti kl. 19 i Munkshöjdens kyrka (Raumovägen 3). 28.10 Allan Franzén. Lovsångskören övar kl. 18.

Du kan alltid skicka in dina böneämnen: pray.petrus@evl.fi. Post: Petrus församling, Skogsbäcksvägen 15, 00630 Helsingfors.

SJUNG I KÖR

Petrus vokalensemble: Varannan to kl. 18 i Äggelby gamla kyrka. För dig som sjungit i kör tidigare, eller vill lära dig att sjunga flerstämmigt. Vi uppträder ett par gånger per termin på församlingens evenemang. Nya sångare välkomna! För mer info: mathias.sandell@evl.fi, 050–4709222.

Kingdom Singers: Må kl. 18 i Petruskyrkan. Internationell lovsångskör med sånger på finska, svenska och engelska. Välkommen med! För mer info: fionat-chow@gmail.com.

RASEBORGS PROSTERI

EKENÄSNEJDENS SVENSKA GUDSTJÄNSTER I VÅRA KYRKOR

Sön 19.10

Högmässa: kl. 10 i Ekenäs

Högmässa: kl. 10 i Tenala

Fre 24.10

Teckenspråkig mässa: kl. 15.30 i Ekenäs.

Sön 26.10

Familjekyrka med lunch: kl. 11 i Ekenäs förs.hem. Anmälningar senast ons 22.10 till Iselin, 044–755 3611.

Stenmässa: kl. 18 i Ekenäs

Lördag 1.11 Alla helgons dag

Vi tänder ljus till minne av våra församlingsmedlemmar som dött mellan allhelgona 2024 och allhelgona 2025.

– kl. 10 Ekenäs kyrka

– kl. 10 Tenala kyrka

– kl. 12 Snappertuna kyrka

– kl. 13 Bromarvs kyrka

Info: www.ekenasnejdensforsamling.fi

KARIS-POJO

Samtal om existentiell hälsa

Kvinnokväll to 30.10 kl. 18: i Stora Prästgården. Maria Björkgren-Vikström kommer och pratar kring existentiell hälsa. Vi äter en bit mat för 5 €, anmälan om deltagande senast 23.10 till jeanette.kampe@evl.fi.

INGÅ

Fre 17.10:

– **kl. 18.00 Israelisk dans:** Församlingshemmet. Unnérus.

Sö 19.10:

– **kl. 10.00 Skördemässa:** Fagervik kyrka. Hellsten, Storbacka samt SLC Ingå. Kaffe efter mässan på Fagervik ungdomsföreningslokal och presentation av Fagervik gårds historia.

Må 20.10:

– **kl. 13.15–15.00 Pysselklubb för barn i lågstadieålder:** Församlingshemmet. Nylund, Sköld-Qvarnström.

Ti 21.10:

– **kl. 10.00–12.00 Familjecafé:** Församlingshemmets nedre våning. Nylund, Sköld-Qvarnström.

– **kl. 10.00–14.00 Öppet hus & mini-lopiset öppet:** Strandvägen 11. Fabritius-Ylitalo, Kakko.

Ons 22.10:

– **kl. 13.00–16.30 After school:** Församlingshemmets nedre våning. Tvåspråkig fritidsklubb för skolbarn i årskurs 1–6. Nylund, Sköld-Qvarnström.

– **kl. 16.00–18.00 Ungdomskväll:** Prästgården. Ahl-Waris, Ahlfors.

To 23.10:

– **kl. 10.00–14.00 Öppet hus & mini-lopiset öppet:** Strandvägen 11. Fabritius-Ylitalo, Kakko.

– **kl. 11.30–13.00 Matservering:** Församlingshemmet. 4 €/person. Sköld-Qvarnström.

– **kl. 17.30 Bönegrupp (öppen för alla, tvåspråkig):** Strandvägen 11. Kakko.

Lö 25.10:

– **kl. 18.00 Konsert med havstema:** Degerby kyrka. Degerby bortblandade kör och Cajorna. Nygård.

Sö 26.10:

– **kl. 10.00 Högmässa:** Ingå kyrka. Sjöblom, Nygård.

Må 27.10:

– **kl. 13.15–15.00 Einsteinklubb för barn i lågstadieålder:** Församlingshemmet. Nylund, Sköld-Qvarnström.

Ti 28.10:

– **kl. 10.00–12.00 Familjecafé:** Församlingshemmets nedre våning. Nylund, Sköld-Qvarnström.

– **kl. 10.00–14.00 Öppet hus & mini-lopiset öppet:** Strandvägen 11. Fabritius-Ylitalo, Kakko.

Ons 29.10:

– **kl. 13.00–16.30 After school:** Församlingshemmets nedre våning. Tvåspråkig fritidsklubb för skolbarn i årskurs 1–6. Nylund, Sköld-Qvarnström.

– **kl. 13.00 Missionssyfoereningen:** Präst-

gården. Välkommen att göra handarbeten till förmån för missionen. Björklöf.

– **kl. 16.00–18.00 Ungdomskväll:** Prästgården. Ahl-Waris, Ahlfors.

To 30.10:

– **kl. 10.00–14.00 Öppet hus & mini-lopiset öppet:** Strandvägen 11. Fabritius-Ylitalo, Kakko.

– **kl. 11.30–13.00 Matservering:** Församlingshemmet. 4 €/person. Sköld-Qvarnström.

– **kl. 17.30 Bönegrupp (öppen för alla, tvåspråkig):** Strandvägen 11. Kakko.

– **kl. 17.30–19.00 Kvällsté:** Strandvägen 11. På programmet sång, samvaro och té från Valamo kloster. Fabritius-Ylitalo, Kakko, Nygård.

Sö 2.11:

– **kl. 16.00 Tvåspråkig kärleksmåltid:** Församlingshemmet. Anmälningar för serveringens skull senast to 30.10.2025, tel 09-2219030 eller e-post: inga.kansli@evl.fi. Sjöblom, Nygård

Mera information: www.ingaforsamling.fi

KARIS-POJO

Högmässa eller gudstjänst varje söndag: kl. 10 i Karis kyrka och kl. 12 i Pojo kyrka om inte annat annonseras.

To 16.10 kl. 18 Jubileumskonsert: i Pojo kyrka med Marko Hakanpää. Orgeln i Pojo kyrka fyller 50 år.

To 16.10 kl. 18.30 Stillhetens bön: i Karis kyrka.

Sö 26.10 kl. 11.30 Avskedskaffe för diakon Sonja Knuts-Söderlund: på Stora Prästgården i Karis.

Ti 28.10 kl. 16 Bibelgruppen: i Karis församlingshem. Vi träffas varannan vecka.

To 30.10 kl. 18 Kvinnokväll: i Stora Prästgården. Maria Björkgren-Vikström kommer och pratar kring existentiell hälsa. Vi äter en bit mat för 5 €, anmälan om deltagande senast 23.10 till jeanette.kampe@evl.fi.

To 30.10 kl. 18.30 Stillhetens bön: i Karis kyrka.

Se församlingens alla evenemang på www.karis-pojoforsamling.fi

ESBO STIFT

LOJO

Högmässa och kyrkkaffe sö 19.10 kl. 13: Virkby kyrka. Kyrktaxi, kyrkkaffe.

Handarbetscafe tis dagar kl. 17.30: Virkby kyrka. Har du flinka fingrar, påbörjade arbeten eller behöver hjälp med något handarbete? Välkommen med! En plats

där du kan handarbeta, prata och dricka kaffe/te tillsammans med andra vuxna.

Virkby vardagsrum onsdagar kl. 17–19: Virkby kyrka. Välkommen till ett vardagsrum för alla. Trevlig samvaro, olika spel och pyssel för alla oberoende av ålder. Kvällsté.

Familjeklubb onsdagar (tvåspråkig) och fredagar kl. 9–11.30: Virkby kyrka.

DOMPROSTERIET

BORGÅ

MÄSSOR OCH GUDSTJÄNSTER

Sö 19.10 kl. 12.15 Valprovsgudstjänst: Borgå domkyrka. Karl af Hällström, kandidat i kyrkoherdevalet, förrättar mässan som valprov. Kantor Anne Hätönen, Elina Mieskolainen på violin. Kyrkkaffe i församlingshemmet med möjlighet att träffa kandidaten. Mässan strömmas, se domkyrkan.fi

– **kl. 14 Teckenspråkig mässa:** Lundagatans kapell. Dövsprästerna Maria Lindberg och Janne Rissanen. Kyrkkaffe.

Sö 26.10 kl. 12.15: Valprovsgudstjänst: Borgå domkyrka. Camilla Ekholm, kandidat i kyrkoherdevalet, förrättar mässan som valprov. Kantorer Reidar Tollander och Fiona Chow. Kyrkkaffe i församlingshemmet med möjlighet att träffa kandidaten. Mässan strömmas, se domkyrkan.fi

MUSIK

To 23.10 18.30 Miksi laulan – Songs

About Music: En sångkonsert med kantor Fiona Chow i Borgå domkyrka. Sanger som har musik som tema framförs av Fiona Chow, sopran, Calum Blair, barocktrumpet, Julia Tamminen, cembalo och Collin Hansen, piano. Fritt inträde, välkommen!

To 30.10 kl. 10 Bön & lovsång: Lundagatans kapell. Vi sjunger lovsånger och psalmer och ber tillsammans. Lemberg.

BARN OCH FAMILJ

Familjeträff: må 20.10 kl. 13–15 samt to 23. och 30.10 kl. 9–11.45, Domprostgården. Vi bjuder på kaffe och te med tilltugg. Kom när ni vill.

Öppet hus och ungdomssamling på UG: to 23.10 och 30.10 kl. 14–21, Domprostgården.

VUXNA

Lö 18.10 kl. 14 Vattengympa på Äppelbacken: Till förmån för Kvinnobanken. Ledare diakoniarbetare Henrika Lemberg. Ankomst kl. 14, vattengympa kl. 14.15–15, bastu efteråt. Pris 10 euro (kontant). Max 10 deltagare, anmälan: susann.stenberg@evl.fi, 040 528 6577.

Ti 28.10 kl. 17.30 Pop-up bokcirkel: Borgå huvudbibliotek. Vi samtalar om Rekviem över en bror av Emma Juslin (Förlaget 2024). En roman om liv, död, sorg och hopp. Läs boken på förhand och kom med och samtala och provtänk tillsammans. Välkommen!

On 29.10 kl. 18–20: Sånger och samtal – lär känna kandidaterna i kyrkoherdevalet: Borgå domkyrka. Kväll om församlingens framtid med musik och samtal med kandidaterna Camilla Ekholm och Karl af Hällström, moderator Jan-Erik Andelin. Kantorena medverkar.

To 30.10 kl. 18: Missions- och bibelkväll: Församlingshemmets lilla sal, Lundagatan 5, ingång från gården. Kaffe, andakt och samvaro. Medverkande Erik och Kerstin Vikström.

MÖTESPLATSER

Konstpaus i Domkyrkan – Pauno Po-

hjolainen, Skriet: Borgå domkyrka 10.10–2.12. Utställningen kan ses under domkyrkans öppettider: ti–lö kl. 10–14, on kl. 10–19, helgdagar kl. 14–16. (Obs. öppettider kan variera pga. kyrkliga förändringar)

Söndagsfutis – inte så jätteseriöst: sö 19.10 och 26.10 kl. 18, Bollplanen vid Gymnasiegatan 22. Kom med och sparka boll i gott sällskap! Frågor: emilia.schild@evl.fi.

Må 20.10 kl. 14: Kaffeandakt: Församlingshemmets lilla sal. Andakt, allsång och kaffe med Urda Lindberg, Ann-Britt Hedman och Anita Virtanen.

On 22.10 kl. 12.30 Mariakretsen: Cafét i Församlingshemmet på Lundagatan. Denice Sjöström.

Kvarterskaffe: ti 21.10 och 28.10 kl. 10, KortteliÄssä i Värberga. Lindholm.

Fre 24.10 kl. 17.30 Messy Church – gemenskapskväll för alla åldrar: Mariagården. Messy Church är en mötesplats för alla åldrar. Genom olika stationer utforskar vi dagens tema med kreativitet, musik, måltid och andakt. Du deltar i vad du vill. Här ryms både gemenskap och stillhet – och du är välkommen precis som du är. Vill du vara med och hjälpa till? Kom gärna en timme innan och välj din uppgift.

To 30.10 kl. 14: Kråkökretsen: Sjötorp, Sjötorpsvägen 2. Nattvard och kaffeservering. Stenberg, Smeds.

– **kl. 18–20 Cafe-au-lady reunion:** cafét i Församlingshemmet på Lundagatan, träff för kvinnor i alla åldrar.

SIBBO

Lö 18.10 kl. 18 Församlingkväll: Kyrkoby församlingshem. Tal, musik och servering. Kvällens tema är Skörd.

Sö 19.10 kl. 11 Festmässa på två språk:

Sibbo kyrka. Sibbo kyrkas 140-årsjubileum. Eter mässan serveras kyrkkaffe i församlingshemmet.

On 22.10 kl. 10 Frukost: Söderkulla kyrka.

On 22.10 kl. 12 Ättaeuroslunch: Kyrkoby församlingshem.

To 23.10 kl. 18 Psalmkväll med Dag-Ulrik Almqvist: Servicehuset Lindas festsal. Önska dig en psalm att sjunga, gammal eller ny! I samarbete med Bittas vänner.

Lö 25.10 kl. 15 Fyraårsfest: Söderkulla kyrka. Fest för alla som fyller fyra år samt deras familjer. Anmälan till Bella, isabella.munck@evl.fi senast 17.10.

Sö 26.10 kl. 10 Högmässa: Söderkulla kyrka. Kaj-Mikael Wredlund från Kyrkans utlandshjälp och Kyrkokören medverkar. Efter mässan serveras brunch i församlingssalen. Möjlighet att stöda Kyrkans utlandshjälp med ett bidrag.

Må 27.10 kl. 14 Kyrkoby missionskrets: Församlingshemmet.

Ti 28.10 kl. 13.30 Norra Paipis missionskrets: Info Ann-Britt Olenius-Steffansson, 050 523 3918.

On 29.10 kl. 10 Frukost: Söderkulla kyrka. Inleds med nattvardsandakt.

On 29.10 kl. 11.30 Närståendevårdarlunch: Kyrkoby församlingshem. Närståendevårdare och de vårdbehövande är välkomna. Anmälan till Lena Blomstedt, 050 566 3691 senast 22.10.

Ti 2.12 7.30–ca 17.30 Adventsutfärd till

Esbo: Vi besöker bl.a. Hanaholmen, Hagalunds kyrka, WeeGee-huset och Haltia i Noux. För Anmälan till sibbo.forsamling@evl.fi eller må, ti och to kl. 9–12 på tfn 09 239 1005. Anmälan också vid ättaeurosluncherna.

De lokala sidorna i Borgå, Sibbo och Vanda utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Rebecca Pettersson, rebecca.pettersson@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6788. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

KOLUMNEN

ANU PAAVOLA

När Gud inte förhindrade – tankar om sorg och skuld

NÄR NÅGON vi älskar dör för tidigt, stannar världen upp. Sorgen är så stor att orden inte räcker till. Och mitt i allt kommer ofta frågan: Varför lät Gud detta hända?

Kristna tror på en allsmäktig Gud. Därför känns det naturligt att tänka att Gud kunde ha stoppat det – räddat, helat, förhindrat. När det inte sker, kan det kännas som om Gud har gjort fel.

MEN KANSKE handlar frågan också om oss. Vi söker mening. Vi vill förstå. Och ibland är Gud den enda som känns stor nog att bära vår förtvivlan.

Samtidigt väcker frågan en djupare tanke: Vad skulle hända om Gud alltid hindrade att goda människor drabbas? Skulle vi då ha verklig frihet?

OM GUD ständigt styrde bort allt ont, skulle våra val förlora sin tyngd. Kärlek, ansvar och medkänsla växer ofta just där livet gör ont.

Och om bara "onda" människor blev sjuka eller dog, skulle vi börja mäta varandras värde utifrån lidande. Det skulle skapa rädsla, skuld och ett hårt sätt att se på världen – långt från den nåd som Jesus förkroppsligar.

I JOBS BOK i Bibeln förlorar Job allt – barn, hälsa, trygghet. Han har inte gjort något fel. Ändå drabbas han. Vännerna försöker förklara, men Job protesterar. Han ropar till Gud, kräver svar. Gud svarar – inte med förklaringar, utan med närvaro.

Job får inte veta varför, men han får veta att Gud är där.

»Kärlek, ansvar och medkänsla växer ofta just där livet gör ont.«

KRISTENTRO säger att Gud inte är långt borta från lidandet. Gud själv har lidit på ett kors, ung och oskyldig. Därför kan vi tro att Gud inte överger oss i sorgen. Han bär den med oss.

Kanske hindrade Gud inte. Men han lämnade oss inte heller. Och kanske är det just där trösten finns: i Guds famn, där vi får vila, andas – och vara älskade.

Anu Paavola är församlingspastor i Vanda svenska församling.

BORGÅ Karaweekend

Koppla av, ladda om och hitta kraft för vardagen

Alla män är välkomna på Karaweekend till Nilsas lägergård **15–16.11**. Program med bl.a. komikern Oa Lönnbäck och terapeuten och författaren Harri Virtanen. Pris 60 euro. Mer info och anmälan senast 1.11: domkyrkan.fi/ka-raweekend

Arrangörer församlingarna i Borgå, Sibbo och Lovisa.

BORGÅ Val

Lär känna kyrkoherdekandidaterna

Det ordnas flera tillfällen att bekanta sig med kandidaterna i kyrkoherdevalet, Camilla Ekholm och Karl af Hällström.

Sånger och samtal, **onsdag 29.10 kl. 18.00** i Borgå domkyrka. Vilken sång tycker kyrkoherdekandidaterna att skulle passa som temasång för Borgå svenska domkyrkoförsamling? Välkommen till en kväll om församlingens framtid där musik och paneldebatt flätas samman. Moderator är Jan-Erik Andelin.

Valprovsgudstjänster hålls i Borgå domkyrka med Karl af Hällström **söndagen 19.10 kl. 12.15** och med Camilla Ekholm **söndagen 26.10 kl. 12.15**. Gudstjänsterna strömmas till YouTube. Efter mässan serveras kyrkkaffe i Församlingshemmets festsal, där det finns möjlighet att träffa kandidaten.

VANDA Bibliodrama

Bli bekant med Bibelns kvinnor

Kom med och få nya insikter i berättelserna om Bibelns kvinnor! Vi stiger in i Bibeln med hjälp av den funktionella metoden bibliodrama. Kursen hålls i Dickursby kyrka.

Bibliodrama är en metod för att utforska bibliska texter genom en kombination av drama, rollspel, samtal och andra kreativa uttrycksformer som musik och bild. Metoden går ut på att delta-garna intar roller och agerar ut bibliska berättelser för att få en djupare, kroppslig och personlig förståelse av texten.

Kursledare är pastor Anu Paavola som önskar anmälningar senast **27.10** till adressen anu.paavola@evl.fi.

”Jag tror jättemycket på det personliga mötet”

En bra kyrkoherde är lyhörd medan en dålig är osynlig, det tycker Camilla Ekholm.

TEXT: **REBECCA PETTERSSON**

BORGÅ Varför sökte du jobbet som domprost och kyrkoherde i Borgå svenska domkyrkoförsamling?

– Jag sökte för att jag tycker att det är en inspirerande och intressant tjänst i en församling som jag vet att är väl fungerande och fin på många sätt, både vad gäller medarbetare och verksamhet. Församlingen är välskött. Med tanke på det var det lätt att söka.

– Att tjänsten är tudelad tycker jag också att känns inspirerande. Det är ovanligt förstås, att både få kyrkoherdebiten och samtidigt få vara med och tjäna stiftet på ett större plan.

Jobbet innebär att man ska leda församlingen andligt, strategiskt, administrativt och ekonomiskt. Vad är du bäst respektive sämst på?

– Man måste ju kunna alla de här bitarna, annars fallerar det. Jag måste utmana mig själv mest då det kommer till det ekonomiska och administrativa, men i och med att jag jobbat som kyrkoherde och varit tvungen att sätta mig in i det tycker jag också att det blir mer och mer intressant. Det är inget jag gör med långa tänder.

– Det som kommer mest naturligt för mig är det andliga ledarskapet

och personalledning. Det är det som är min styrka.

Hurdan tycker du att en bra chef och kyrkoherde är?

– Det första ord jag tänker på är lyhörd. Jag tycker att en kyrkoherde ska vara lyhörd, både vad gäller samhällsutvecklingen, hur församlingsborna har det och vad de uttrycker. En kyrkoherde ska också vara väldigt lyhörd gentemot sin personal. Allt börjar med att visa intresse, lyssna in och att också ta ställning när det behövs.

– Sen tycker jag det är viktigt att kyrkoherden är äkta och också visar att man själv tycker att det jobb man gör är viktigt. Att man lever med församlingen och visar på hoppet och tron.

Och hur är en dålig kyrkoherde?

– En dålig kyrkoherde är en frånvarande kyrkoherde som man inte får tag på. Jag menar inte att kyrkoherden alltid behöver vara tillgänglig, men man behöver veta att stödet finns och att det är en människa som jag kan vända mig till.

– En dålig kyrkoherde är ganska osynlig.

Camilla Ekholm

Jobbar som: kyrkoherde i Sibbo svenska församling.

Har en bakgrund: bland annat som predikobiträde, församlingspastor och kaplan i Borgå svenska domkyrkoförsamling.

Bor i: Borgå. Är född i Vanda och uppvuxen i Sibbo.

Familj: mannen Markus och tre döttrar.

Tycker om att: lyssna på poddar och ljudböcker, jogga, gymma och att nu som då vara med och spela kyrkfotis.

Favoritpsalm just nu: – Gud i dina händer tycker jag att har en fin text och säger mycket.

Den 26 oktober håller Camilla Ekholm valprovsgudstjänst i Borgå domkyrka klockan 12.15. FOTO: JONI VILLANEN

Vad satsar man på i en bra församling?

– Man satsar på att lyssna in och vara tillgänglig. Till det hör att verksamheten formas enligt de behov som finns.

– Jag tycker också att man måste kunna vara flexibel. Det som fungerar i en tid fungerar inte i en annan tid. Man behöver kunna tänka om och erbjuda en mångsidig verksamhet.

»Allt börjar med lyhördheten. Sen tycker jag det är viktigt att kyrkoherden är äkta.«

Församlingen har cirka 11 000 medlemmar, men ganska få av dem är aktiva i församlingens verksamhet. Vad kan man göra för att alla medlemmar ska känna att de är lika viktiga delar av församlingen?

– Det börjar nog från språkbruket, att vi är inkluderande i hur vi talar om våra medlemmar, att det inte bara är de aktiva, utan att alla som är döpta hör till. Också om man inte är döpt har man en plats.

– Det handlar om hur vi marknadsför verksamhet och vilka ord vi använder. Sen tror jag jättemycket på det personliga mötet, kanske mest av allt. Är vi öppna och inkluderande när vi möter människor?

”Om vi utesluter har vi gjort något grundläggande fel”

En bra kyrkoherde är lyssnande medan en dålig envist hävdar sina egna ståndpunkter, det tycker Karl af Hällström.

TEXT: REBECCA PETTERSSON

BORGÅ Varför sökte du jobbet som domprost och kyrkoherde i Borgå svenska domkyrkoförsamling?

– Det är en intressant tjänst i en församling som jag har trivts bra i och som dessutom är min hemförsamling. När jag funderade över om jag skulle söka eller inte konstaterade jag att om jag söker så lägger jag det i Guds händer, men om jag låter bli att söka så är det jag som valt att låta bli.

– Jag ville ställa mig till förfogande för församlingen och stiftet. Nu ser vi vad valresultatet blir.

Jobbet innebär att man ska leda församlingen andligt, strategiskt, administrativt och ekonomiskt. Vad är du bäst respektive sämst på?

– Det andliga ledarskapet kommer ganska starkt fram hos mig. Jag vill vara med och skapa rum där de stora frå-

gorna får diskuteras. Ibland med högre och ibland med lägre tröskel, så att den kristna tron får bli en del av församlingsbornas vardag.

– Sämst är jag kanske på ekonomi, även om jag inte heller är dålig på det. Som tur är finns det ju proffs på området inom samfälligheten.

Hur dan tycker du att en bra chef och kyrkoherde är?

– Lyssnande är kanske det första ord som kommer. Man måste kunna ta in både sakinformation och emotionell information så att man på bästa sätt kan stöda medarbetarna och andra som man är satt att leda. Då kan de blomstra och leva ut sin kunskap och personlighet i de uppgifter de är satta att sköta.

Och hur är en dålig kyrkoherde?

– En som inte lyssnar på andra utan bara envist hävdar sin egen personlighet, sin egen ståndpunkt. En som kör över och trampar på andra.

– Oberoende av hur korrekta ståndpunkter man har, om man inte har det psykologiska ögat så blir man inte en bra kyrkoherde.

Vadsatsar man på i en bra församling?

– En del kanske svarar medarbetarna, församlingsborna eller Jesus, som om de skulle stå i motsatsförhållande till varandra.

– Kanske kan man säga det psykiska och andliga välmåendet hos de människor som är engagerade i församlingen. Här har vi igen det lyssnande ledarskapet och en acceptans av olika sorters personligheter.

Församlingen har cirka 11 000 medlemmar, men ganska få av dem är aktiva i församlingens verksamhet.

Den 19 oktober håller Karl af Hällström valprovsgudstjänst i Borgå domkyrka klockan 12.15. FOTO: JONI VILLANEN

Vad kan man göra för att alla medlemmar ska känna att de är lika viktiga delar av församlingen?

– Man kan försöka visa dem vad en församling är. Det är en samling ofullkomliga människor som har samlats kring Kristus. En församling är inte en förenig där man för att vara fullvärdig medlem måste vara med på alla möten. Livet ser inte ut så för många.

– Det är bra om det finns verksamhet

som folk trivs i, där man kan stöda varandra på ett gott sätt. Men om vi utesluter dem som inte har tid och energi att komma annat än ibland: kanske till dop, jordfästningar och jul- och påskgudstjänster. Om vi får dem att känna sig mindre viktiga, då har vi gjort något grundläggande fel.

– Församlingen är till för alla de 11 000, och också för andra människor i Borgå.

Vill du tillägga något?

– Ur den nya kyrkoherdens synvinkel skulle det vara värdefullt om så många som möjligt röstar, oberoende av vem de röstar på. Det ger ett starkare mandat till den som ska ta emot uppgiften. Så Borgåbor, till urnorna!

»Församlingen är till för alla de 11 000, och också för andra människor i Borgå.«

Karl af Hällström

Jobbar som: kaplan i Agricola svenska församling.

Har en bakgrund: bland annat som kaplan i Borgå svenska domkyrkoförsamling och som kyrkoherde i Lovisa svenska församling.

Bor i: Borgå. Är född och uppvuxen i Helsingfors.

Familj: fästmo och två vuxna barn från ett tidigare äktenskap, hunden Pyry.

Tycker om att: läsa, gärna lite äldre science fiction, samt att ägna sig åt bibelforskning och hunden Pyry.

Favoritpsalm just nu: – Det finns så många fina, en är *Halleluja! Sjung om Jesus* som visar på båda dimensionerna i den kristna tron, både den himmelska och den jordiska.

DOMPROSTERIET

AGRICOLA

8 euros lunch må 20.10 kl. 11–13: i Mariagården, Skolstigen 3, Liljendal. Maletkötsoppa och vegetarisk soppa, för 8 euro – barnen äter gratis. Intäkterna för soppan går till diakonin. Missionens snabblotteri med fina vinster! Välkommen med, åt gott, stöd ett viktigt ändamål och njut av gemenskapen!

BORGÅ MÄSSOR OCH GUDSTJÄNSTER

Sö 19.10 kl. 12.15 Valprovsgudstjänst: Borgå domkyrka. Karl af Hällström, kandidat i kyrkoherdevalet, förrättar mässan som valprov. Kantor Anne Hätönen, Elina Mieskolainen på violin. Kyrkkaffe i församlingshemmet med möjlighet att träffa kandidaten. Mässan strömmas, se domkyrkan.fi

– **kl. 14 Teckenspråkig mässa:** Lundagatans kapell. Dövrpräster Maria Lindberg och Janne Rissanen. Kyrkkaffe.

Sö 26.10 kl. 12.15: Valprovsgudstjänst: Borgå domkyrka. Camilla Ekholm, kandidat i kyrkoherdevalet, förrättar mässan som valprov. Kantorer Reidar Tollander och Fiona Chow. Kyrkkaffe i församlingshemmet med möjlighet att träffa kandidaten. Mässan strömmas, se domkyrkan.fi

MUSIK

To 23.10 18.30 Miksi laulan – Songs About Music: En sångkonsert med kantor Fiona Chow i Borgå domkyrka. Sångersom har musik som tema framförs av Fiona Chow, sopran, Calum Blair, barocktrumpet, Julia Tamminen, cembalo och Collin Hansen, piano. Fritt inträde, välkommen!

To 30.10 kl. 10 Bön & lovsång: Lundagatans kapell. Vi sjunger lovsånger och psalmer och ber tillsammans. Lemberg.

BARN OCH FAMILJ

Familjeträff: må 20.10 kl. 13–15 samt to 23. och 30.10 kl. 9–11.45, Domprostgården. Vi bjuder på kaffe och te med tilltugg. Kom när ni vill.

UNGA

Öppet hus och ungdomssamling på UG: to 23.10 och 30.10 kl. 14–21, Domprostgården.

VUXNA

Lö 18.10 kl. 14 Vattengymna på Äppelbacken: Till förmån för Kvinnobanken. Ledare diakoniarbetare Henrika Lemberg. Ankomst kl. 14, vattengymna kl. 14.15–15, bastu efteråt. Pris 10 euro (kontant). Max 10 deltagare, anmälan: susann.stenberg@evl.fi, 040 528 6577.

Ti 28.10 kl. 17.30 Pop-up bokcirkel: Borgå huvudbibliotek. Vi samtalar om *Rekviem över en bror* av Emma Juslin (Förlaget 2024). En roman om liv, död, sorg och hopp. Läs boken på förhand och kom med och samtala och provtänk tillsammans. Välkommen!

On 29.10 kl. 18–20: Sång och samtal – lär känna kandidaterna i kyrkoherdevalet: Borgå domkyrka. Kväll om församlingens framtid med musik och samtal med kandidaterna Camilla Ekholm och Karl af Hällström, moderator Jan-Erik Andelin. Kantorer medverkar.

To 30.10 kl. 18: Missions- och bibelkväll: Församlingshemmets lilla sal, Lundagatan 5, ingång från gården. Kaffe, andakt och samvaro. Medverkande Erik och Kerstin Vikström.

MÖTESPLATSER

Konstpaus i Domkyrkan – Pauno Pohjolainen, Skriet: Borgå domkyrka 10.10–2.12. Utställningen kan ses under domkyrkans öppettider: ti–lö kl. 10–14, on kl. 10–19, helgdagar kl. 14–16. (Obs. öppettider kan variera pga. kyrkliga förrättningar)

Söndagsfuts – inte så jätteseriöst: sö 19.10 och 26.10 kl. 18, Bollplanen vid Gymnasiegatan 22. Kom med och sparka boll i gott sällskap! Frågor: emilia.schild@evl.fi

Må 20.10 kl. 14: Kaffeandakt: Församlingshemmets lilla sal. Andakt, allsång och kaffe med Urda Lindberg, Ann-Britt Hedman och Anita Virtanen.

On 22.10 kl. 12.30 Mariakretsen: Cafétet i Församlingshemmet på Lundagatan. Denice Sjöström.

Kvarterskaffe: ti 21.10 och 28.10 kl. 10, KortteliÄssä i Värberga. Lindholm.

BORGÅ Gemenskap

Teckenspråkig mässa

Välkommen att fira mässa på finlandssvenskt och finskt teckenspråk i Lundagatans kapell, fjärde våningen i Församlingshemmet på Lundagatan med dövrpräster Maria Lindberg och Janne Rissanen. Kyrkkaffe efteråt.

AGRICOLA Filosofi

Om ensamhet – Mellan himmel och jord

On 22.10 kl. 18.30 i Lovisa församlingshem, Östra Tullgatan 6, Lovisa.

Ofrivillig ensamhet påverkar våra möjligheter att leva meningsfulla liv och har komplicerade inverknings på vår hälsa. Därför har ensamhet utpekats som ett av vår tids stora folkhälsoproblem. Men vad är ensamhet? Är vi verkligen ensamare än människor var förut? Hur förhåller sig våra ensamheter till vidare existentiella frågor – vår plats i världen? Om detta talar Nora Hämläinen, med avstamp i sin bok *Granhäcken – En essä om ensamheter* (Förlaget 2024). Nora är docent och forskare i filosofi vid Helsingfors universitet. Välkommen!

FOTO: LINUS LINDHOLM

Fre 24.10 kl. 17.30 Messy Church – gemenskapskväll för alla åldrar: Mariagården. Messy Church är en mötesplats för alla åldrar. Genom olika stationer utforskar vi dagens tema med kreativitet, musik, måltid och andakt. Du deltar i vad du vill. Här ryms både gemenskap och stillhet – och du är välkommen precis som du är. Vill du vara med och hjälpa till? Kom gärna en timme innan och välj din uppgift.

To 30.10 kl. 14: Kråkökretsen: Sjötorp, Sjötorpsvägen 2. Nattvard och kaffeservering. Stenberg, Smeds.

– **kl. 18–20 Cafe-au-lady reunion:** cafétet i Församlingshemmet på Lundagatan, träff för kvinnor i alla åldrar.

SIBBO

www.sibbosvenskaforsamling.fi

Lö 18.10 kl. 18 Församlingskväll: Kyrkoby församlingshem. Tal, musik och servering. Kvällens tema är Skörd.

Sö 19.10 kl. 11 Festmässa på två språk: Sibbo kyrka.

Sibbo kyrkas 140-årsjubileum. Efter mässan serveras kyrkkaffe i församlingshemmet.

On 22.10 kl. 10 Frukost: Söderkulla kyrka.

On 22.10 kl. 12 Åttaeuroslunch: Kyrkoby församlingshem.

To 23.10 kl. 18 Psalmkväll med Dag-Ulrik Almqvist: Servicehuset Lindas festsal. Önska dig en psalm att sjunga, gammal eller ny! I samarbete med Bittas vänner.

Lö 25.10 kl. 15 Fyraårsfest: Söderkulla kyrka. Fest för alla som fyller fyra år samt deras familjer. Anmälan till Bella, isabella.munck@evl.fi senast 17.10.

Sö 26.10 kl. 10 Högmässa: Söderkulla kyrka. Kaj-Mikael Wredlund från Kyrkans utlandshjälp och Kyrkokören medverkar. Efter mässan serveras brunch i församlings-salen. Möjlighet att stöda Kyrkans utlandshjälp med ett bidrag.

Må 27.10 kl. 14 Kyrkoby missionskrets: Församlingshemmet.

Ti 28.10 kl. 13.30 Norra Paipis missionskrets: Info Ann-Britt Olenius-Steffansson, 050 523 3918.

On 29.10 kl. 10 Frukost: Söderkulla kyrka. Inleds med nattvardsandakt.

On 29.10 kl. 11.30 Närståendevårdarlunch: Kyrkoby församlingshem. Närståendevårdare och de vårdbehövande är välkomna. Anmälan till Lena Blomstedt, 050 566 3691 senast 22.10.

Ti 2.12 7.30–ca 17.30 Adventsutfärd till Esbo: Vi besöker bl.a. Hanaholmen, Hagalunds kyrka, WeeGee-huset och

Haltia i Noux. Anmälan till sibbo.forsamling@evl.fi eller må, ti och to kl. 9–12 på tfn 09 239 1005. Anmälan också vid åttaeurosluncherna.

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

VANDA

HELINGSKYRKA S:T LARS Kyrkovägen 45

Högmässa sö 19.10 kl. 10: Maria Lindberg, Anders Ekberg.
Kvällsmässa sö 26.10 kl. 18: Lucas Snellman, Anders Ekberg.

DICKURSBY KYRKA Stationsvägen 12a

Sångstund för alla: to 23.10, 30.10 kl. 15.30–16.30.

Musiklek: fr 24.10 kl. 10–11.

Ungdomskväll: on 22.10, 29.10 kl. 18–20.

Bibliodramakurs: 4.11–2.12 tisdagarna kl. 14–17. Anmälan senast 27.10 till anu.paavola@evl.fi.

Gemensamt bord: varje ti kl. 12.30.

Tisdagsgruppen: Kurs om styrkor i vardagen med Maria Hall-Pänttjä 28.10 kl. 12–14.

MYRBACKA KYRKA Strömfåravägen 1

Pensionärskrets: ti 21.10 kl. 11.30–13.

Musiklek: ti 21.10 kl. 9.45.

HÅKANSBÖLE KYRKA Håkansbölevägen 48

Sottungsby-Håkansböle pensionärskrets: to 30.10 kl. 13–14.

FOLKHÄLSANHUSET Vallmovägen 28

Allsång: on 29.10 kl. 14.30–15.30.

ÖVRIGT

Sportklubben: för åk 1–3 tisdagar kl. 16–17 i Dickursby skola.

ViAnda-kören: övar på Helsinggård onsdagar kl. 12–14.

Vivandi-kören: övar på Bygård torsdagar kl. 18–20.

Skaparklubben: to 23.10 för åk 1–6 to 9.10 kl. 15–16.15 i Dickursby skola.

INTERNATIONAL

Sunday Service with Holy Communion: every Sunday at 12pm at Tikkurila church. Fellowship after the service.

The Message Club Bible Study: 16th Oct at 2–4pm at Tikkurila Church room Valo.

Weekly Prayer & Bible Study in English: on Wednesdays at 5.30pm at Tikkurila Church, 2nd floor room Martta.

Lokalsidorna för församlingarna i Helsingfors utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Sofia Torvalds, sofia.torvalds@kyrkpressen.fi. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Arbete och vila

KOLUMN
Niklas Anders-
son är teolog i
Petrus församling.

VARFÖR BEHÖVDE en allsmäktig Gud sju dagar för att skapa världen? Om han är allsmäktig kunde det väl ha varit klart på en gång. Men så berättar inte skapelseberättel-

sen. Den visar i stället hur Gud skapar steg för steg. Först ljuset, sedan himmel och hav, och småningom växter, djur – och till sist oss människor.

KANSKE KAN VI se det som en bild av hur Gud också skapar nytt i våra egna liv. Först trevar vi i mörkret. Sedan börjar konturerna ta form. Till sist står något nytt klart framför oss.

Och när allt var färdigt vilade Gud. Inte för att han behövde det – utan för att vila är en del av själva skapelsen. Att stanna upp, se vad som blivit, och låta det bära frukt.

»Och när allt var färdigt vilade Gud. Inte för att han behövde det – utan för att vila är en del av själva skapelsen.«

DEN HÄR HÖSTEN har jag fått göra min prästpraktik i Petrus församling. Efter sju år som företagsledare och senare vuxenstuderande har det varit välsignat att få kliva in i ett nytt sammanhang. Jag har fått möta människor på konfirmandläger, i vardagen, på äldreboenden, vid dop och gudstjänster, i både glädje och sorg. Tjäna för hopp och frid, för ny inspiration och för evighetsperspektiv.

FÖR MIG HAR den här tiden varit både arbete och vila: ett rum för reflektion efter många år i businessvärlden, och samtidigt en tid rik på mänskliga möten som öppnat nya perspektiv på världen och på medmänskligheten.

PÅ SAMMA SÄTT som bondens åker ibland behöver vila för att ge skörd igen, behöver också vi vår sabbatsrytm. Vi kan hämta ny kraft i skapelseordningens rytm av arbete och bära frukt i nästa säsong, steg för steg.

Hallå där Katri och Anna!

De bjuder in till sagostund vid orgeln, för dig som är i åldern 6–100.

ORGELSAGAN När valen slukade Jona tar med lyssnaren på en berättelse i både ord och toner.

– Musiken är lättsmält programmusik som illustrerar sagoberättelsen. Om det är storm så låter det också som storm, öken å sin sida låter mera ödsligt, säger kantor Katri Vanhamäki som kommer att spela konserten i Matteuskyrkan.

SJUKHUSMUSIKER Anna Brummer bidrar som berättare i sagan.

– Det ingår också interaktiva element och en allsång i föreställningen. Jag rekommenderar den absolut även för vuxna lyssnare. Det hela utmynnar i *Måne och sol* som vi får sjunga tillsammans!

MUSIKEN ÄR skriven av Veli Kujala, text Kaija Pispä, övers. Leif Pietilä. Öppen föreställning **lö 25.10 kl. 12**, cirka 40 min, i Matteuskyrkan, Åbohusvägen 3. Ingen förhandsanmälan.

TEXT OCH FOTO: NINA ÖSTERHOLM

Matteus församling

Andligt liv

Mässor: Söndagar kl. 10 i Matteuskyrkan. I oktober och november 19.10, 2.11, 9.11, 16.11, 30.11.

Kvällsmässa: Sö 26.10 med gästtalare Björn Vikström kl. 18. Mässan innehåller mycket musik och en bönevandring. Kvällste efter kvällsmässan.

MU-mässa (Matteus ungdom): On kl. 18 + kyrkfika. Alla är välkomna, oberoende av ålder!

Bönegruppen Molnet: Ett tillfälle för bön to 23.10, 6.11, 20.11 och 4.12, kl. 18 i Populus, bredvid köket. Tillsammans delar vi det som vi är tacksamma för och det som tynger oss. Kontakt Inger Österman, 040 738 3504. Gemensam middag från kl. 17 framåt. Varmt välkommen att delta i gemenskapen kring matbordet, bönestunden eller båda.

Ljusandakt på alla helgons dag: Lö 1.11 kl. 18. Vi minns de som lämnat oss under det senaste året då vi läser upp namnen och tänder ett ljus för varje församlingsmedlem som gått bort. Kyrkokören medverkar. Varmt välkommen.

Barn, ungdom och familj

Kontakt: barnverksamhet Catarina Bär-lund-Palm catarina.barlund-palm@evl.fi, tfn 050 380 3936, musik och körer Daniela Strömsholm daniela.stromsholm@evl.fi, 050 596 7769, ungdomsverksamhet Tonja Weckström tonja.weckstrom@evl.fi, tfn 050 380 3988 och Daniel Jakobsson daniel.jakobsson@evl.fi, tfn 050 380 0710

Musiklek med familjecafé: Klapp & klang kl. 10 (för 1–4-åringar) och Gung & sjung kl. 11 (för 0–1-åringar) tisdagar i Matteuskyrkan. Ingen anmälan behövs. Kom och sjung och dansa med ditt barn! Kaffe med lite tilltugg efteråt. Ingen musiklek på höstlovet 14.10.

TweenTORSdag för åk 3–7: To kl. 13–16.30 i Matteuskyrkan. Mellanmål, pingis, tv-spel, pyssel m.m. Ingen tweentorsdag på höstlovet 16.10!

Öppet hus för ungdomar: On från kl. 15. MU-mässa kl. 18. Följ oss på IG @matteusungdom för mer info om hjälpledarutbildningar, läger, resor och anmälningar. Inget Öppet hus på höstlovet 15.10.

Matteus barnkör och pysselklubb: I skolorna på Matteus församlings område, ti på eftistid. Catarina Bär-lund-Palm leder pysselklubben, Daniela Strömsholm barnkören. Körerna har paus på höstlovet 14.10!

Spelklubb för barn i lågstadieåldern: Startar 23.10. Ti, i samband med Matteus Afterwork kl. 17–18. Kontakt: Emma Larsen 050 491 7360.

Barnpassning och Barnklubb: ordnas i samband med Matteus Afterwork, to kl. 17. De vuxna kan delta i programmet som ordnas eller gå ärenden (eller egentid!) och barnen får spela, leka och rita tillsammans med hjälpisar.

Musik

Matteus kyrkokör: sjunger de gamla klassiska kyrkomusikverken och även nyare musik från vår egen tid. Övning ti kl. 18–20 i kyrksalen tillsammans med kantor Sirkku-Liisa Niemi 050 566 9418

Popkören: Sjunger svängiga låtar på svenska och engelska, to kl. 15.30. För åk 3–7. Ingen övning v. 14.

Barnkören: Övar i lågstadieskolorna ti på eftistid. För åk 1–2.

Körledare för Barn- och Popkören: Daniela Strömsholm, daniela.stromsholm@evl.fi, 050 596 7769. Startar 23.9!

Orgelsaga för barn lö 25.10 kl. 12: I samband med Matteusorgelns 40-årsjubileum inbjuder församlingen skolbarn till en alldeles speciell konsert. Orgelsagan "När valen slukade Jona" tar med lyssnaren på en berättelse i både ord och toner. Ingen förhandsanmälan behövs.

Nya sångare och spelare välkomna i alla körer!

Gemenskap

Kontakt: Matteus kansli matteus.fors@evl.fi eller 09 2340 7300 (ti och to kl. 10–14)

Missa inte! Filmfestival exist 23–25.10: Filmer på svenska, finska, engelska och ryska. Kl. 13 och 18 varje dag. Gratis filmgodis! I samarbete med Församlingsförbundet och Matteuskyrkans aktörer.

Bibel- och bönegrupp i Matteuskyrkan: Var tredje vecka i Matteuskyrkan. Ti 28.10. Mer info Karin Fougstedt 050 573 7081.

Matteus Afterwork: Torsdagar kl. 17 erbjuder församlingen pizzamiddag i församlingssalen. Maten kostar 3 euro och det ordnas även frivilligt program (bl.a. bönegrupp, bibelstudium och stickkafé) samt barnklubb och barnpassning.

MuskelMoves: Torsdagsjumppa för vuxna i samband med Matteus Afterwork kl. 17–18. Ledare är Emma Larsen, 050 491 7360. Barnpassning ordnas.

Stickklubben: Stickklubben träffas jämna veckor i Matteuskyrkan (2.10, 16.10 och 30.10). Handarbete fritt eller gör enligt de mönster vi har. Kontakt Carita Riitakorpi 050 380 3986.

Bokklubben Bokmalarna: Under höstterminen läser vi boken "Gud är inte plåstret" av Tomas Andersson Wij. Må 20.10 kl. 14. Träffas var tredje vecka. Kontakt: Annica Söderström, 050 568 0085

Kvinnor mitt i livet: Kom som du är och dela livet en stund. Må 24.11 bakar vi inför julbasaren. Kl. 18 i Matteuskyrkan.

Samling för män: Fr 31.10 kl. 18 i Matteuskyrkan med gäst Lars-Henrik Höglund, kyrkoherde emeritus: "Finlands sjömanskyrka 150 år – Livet i sjömanskyrkan i Hamburg på 1990-talet." Kontakt: Peter Andersson, 040 533 6185.

Bibelstudium med Stefan Djupsjöbacka: Vi diskuterar utifrån Jonas Gardells bok "Om Gud". Höstens datum to 16.10, 13.11 och 11.12. Kl. 18 i Matteuskyrkan i samband med Afterwork.

MatTroSommarprat: Mat och prat om livets stora frågor. I höst diskuterar vi YLEs sommarprat. 23.10 talar vi om Patrik Hagmans sommarprat. Höstens datum 23.10 och 20.11.

Waste&Feast i Matteuskyrkan: Ät en bit mat för 3€/6€ och lär känna nya människor vid samtalsbordet. Maten lagas på överbliven mat från mataffärer. Mån-fre kl. 11–13.

Följ oss på Facebook och Instagram för våra senaste uppdateringar samt bilder och gemenskap i vardagen @matteus-forsamling. **Evenemang och info hittas också på vår webbsida:** www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus

Behöver du hjälp eller stöd? Du kan alltid kontakta församlingens anställda och diakoniarbetarna om du be-

Dödens trädgårdar: Alla helgons dag på Helsingfors begravningsplatser

Kom för att minnas dem som gått före oss, och njut av skönheten på begravningsplatsen som fylls av lyktor och ljus. Under alla helgons dag blommar begravningsplatsen, våra dödens trädgårdar, upp i ljus.

LÖRDAG 1.11 KL. 16–19

- Änglastig för barn. Ta gärna med en egen ficklampa och ett gravljus som du kan dekorera!
- Musik- och andaktsstunder.
- Församlingsanställda och frivilliga på plats för samtal.
- Vi bjuder på något varmt att dricka.

Evenemanget arrangeras på Sandudds, Malms, Brändös och Östersundoms begravningsplatser samt i Månsas urnlund. Evenemanget är gratis att delta i.

höver hjälp eller stöd i vardagen eller bara någon att tala med. Kontakta diakoniarbetare Carita Riitakorpi 050 380 3986.

MATTEUS FÖRSAMLING

www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus

Kansliet: Kansliet är öppet vardagar kl. 10–14, telefonid ti och to kl. 10–14, 09 2340 7300, matteus.fors@evl.fi.

Lokaler: Matteuskyrkan, Åbohusvägen 3 (Matteussalen vän. 1).

Johannes församling

Gudstjänster

Söndag 19.10, högmässa: kl. 12 i Johanneskyrkan. Roströsten medverkar.

Söndag 19.10, gudstjänst: kl. 15 i Folkhälsans seniorhus.

Onsdag 22.10, fredsbön: kl. 12.15 i Johanneskyrkan.

Onsdag 22.10, veckomässa: kl. 18 i Johanneskyrkan.

Söndag 26.10, tvåspråkig mässa: kl. 11 i Drumsö kyrka.

Söndag 26.10, högmässa: kl. 12 i Johanneskyrkan. aTSo-kören medverkar.

Onsdag 29.10, fredsbön: kl. 12.15 i Johanneskyrkan.

Onsdag 29.10, OBS! Ingen veckomässa.

Gemenskap

Bibel, tro och tvivel: Måndag 20.10 kl. 18 i Hörnan. Dagens gäst: Stefan Djupsjöbacka.

Träffpunkt: torsdag 30.10 kl. 15 i Högbergssalen. Dagens gäst: Eva Ahl-Waris.

Handarbetscafé: fredag 17 och 24.10 kl. 15–18 i Johannes vardagsrum. Välkommen också om du bara vill dricka en kopp

kaffe och prata en stund!

Tisdag i vardagsrummet: tisdagar kl. 9.30–17. Lunch kl. 11–13, program kl. 13.30: 21.10 Alexander Beijar från Nyhetspodden: Framtidsstro i flödet av dåliga nyheter. 28.10 Mikael Karring – Asahi, finsk hälsogymnastik. Kl. 14.45 andakt, kl. 15 kaffe. Franskabordet samlas 21.10 kl. 15.

Missa inte! Torsdagskväll: 23.10 i Drumsö kyrka. 30.10 på Högbergsgatan. Mat, program och samvaro för alla! Program varje Torsdagskväll: 16.30–18.30 mat (3€/vuxna, barn gratis), handens konst, pyssel och lekhörna för barn, 17.45–18.15 musiklek för barn under skolåldern tillsammans med vuxen, 18.30 diskussionsgrupp för vuxna om tron och livet. Läs mera om de enskilda torsdagskvällarna på vår hemsida!

Församlingsretreat på Nilsasgården i Sibbo 7–9.11. Gemensam skjuts från Högbergsgatan 10 fredagen den 7.11 kl. 16. Vi får egna rum, god mat och möjlighet till avslappning, promenader och deltagande i det gemensamma programmet. Möjlighet för enskilt samtal med retreatledarna. Priset för veckoslutet är 200 euro. Mera information och anmälan senast 24.10: Gun Geisor (gun.geisor@evl.fi).

Musik

Lunchmusik: tisdagar kl. 12 i Gamla kyrkan.

Öppen körövning: to 30.10 kl. 18.30 i Johanneskyrkan.

Titta på orgeln: 30.10 kl. 18.30 i Johanneskyrkan.

För familjer och barn

Pipor och pedaler: 30.10 kl. 16.30 i Körsalen. Kom och testa på hur en orgel fun-

MATTEUS För alla åldrar**Matteuslördag med orgelsaga**
25.10 kl. 10–13

Kravlös lördag, ett lätt sätt att komma och umgås i Matteus.

Musiklek 0–3-åringar kl. 10.30–11, musikskoj för 4–6-åringar kl. 11.30–12, spel och aktiviteter också för äldre barn, samvaro och servering (kaffe gratis, sopplunch 3€).

Orgelsaga kl. 12 för 6–100-åringar med Anna Brummer och Katri Vanhamäki.

Ingen förhandsanmälan behövs. Frågor kan riktas till barnarbetsledare Catarina Bärlund–Palm, catarina.barlund-palm@evl.fi eller 050 380 3936.

JOHANNES För föräldrar**För bebisföräldrar**

Tillsammans med bebin: fem torsdagar **6.11–4.12**

kl. 13–15. En grupp för föräldrar med barn i åldern 0–6 månader. Vi erbjuder praktiska idéer för tidig interaktion med barnet och kamratstöd för föräldraskap. Ett mellanmål med kaffe och te serveras. Gruppen ordnas i samarbete med Stationens barn rf. Anmäl er via vår hemsida helsingforsforsamlingar.fi/johannes.

PETRUS Ekumenik**Ekumeniska Ansvarsveckan i Petrus Liv**

Varmt välkomna att uppmärksamma Ekumeniska Ansvarsveckan tillsammans med Petrus församling! Temat för Ansvarsveckan i år är ”En tro utan gärningar är död”.

Ekumeniska Ansvarsveckan ingår i vår gudstjänst Petrus Liv som vi håller i Petruskyrkan (Skogsbäcksvägen 15) den **26.10 kl. 15.30**. Den här gången kommer Markus Österlund och berättar om varför han vill hjälpa. Kören Amigo Choral ackompanjerad av Patrick Wingren medverkar i gudstjänsten och efteråt blir det kaffegemenskap. Kollekt.

kar! För barn sex år och uppåt.

Familjecafé med musiklek: måndagar kl. 9.30–11.30 (musiklek kl. 10) i Hörnan. Tisdagar kl. 9.30–11.30 (musiklek kl. 10) i Johannes vardagsrum i Tomaskyrkan. Fredagar kl. 9–11 (obs! musikleken flyttar till kl. 10!) i Drumsö kyrka, c-trappan, tvåspråkigt familjecafé med gröt i samarbete med Lauttasaaren srk.

Musiklek efter dagis: torsdagar kl. 17.30 i Johannes vardagsrum. Dörrarna öppna kl. 16–19. Kom och lek, umgås, varm egen mat osv.

Fritids: För barn i klasserna 3–6. Kom och chilla, var med kompisar, spela spel, pyssla, äta mellanmål! En trygg vuxen ledare finns alltid på plats. Fritids i Pärlan på Drumsö: måndagar och tisdagar kl. 13–16. Fritidsledare Nanne: 0469217512. Fritids Hörnan: tisdagar och fredagar kl. 13–16. Fritidsledare Martina: 050 380 0823. Fritids i Johannes vardagsrum: måndagar och torsdagar kl. 13–16. Fritidsledare Oscar: 050 439 2618.

Församlingens nya Jubla-kör för barn: I Högbergsgatans körsal varje tisdag kl. 14.30–15.15. Körledare är Ville Valtanen. På Drumsö i Pärlan, Drumsö kyrka varje torsdag kl. 15.30–16.15. Körledare där är Rebecka Stråhlman. Mera info om kören ger projektledare Stella Wahlström: stella.wahlstrom@evl.fi eller läs på vår hemsida. Ifall ni är på väg till Drumsökören, anmäl er till samma adress!

Tillsammans med bebin: 6.11–4.12 kl. 13–15. En grupp för föräldrar med barn i åldern 0–6 månader. Vi erbjuder praktiska idéer för tidig interaktion med barnet och kamratstöd för föräldraskap. Ett

mellanmål med kaffe och te serveras. Gruppen sker i samarbete med Stationens barn rf. Anmäl er via vår hemsida helsingforsforsamlingar.fi/johannes.

Information om verksamheten för unga hittar du på ungdomsverksamhetens egen hemsida: johannesungdom.wordpress.com. Mera info om församlingens verksamhet finns på vår hemsida: helsingforsforsamlingar.fi/johannes
Följ oss på Instagram och Facebook: @johannesforsamling.

JOHANNES FÖRSAMLING

www.helsingforsforsamlingar.fi/johannes
Kansliet: må, ti, to, fre 10–15. Högbergsgatan 10, tel. 09–2340 7700.

Utrymmen: **Johanneskyrkan**, Högbergsg. 12, **Högbergssalen**, Högbergsg. 10 (vån. 2), **Hörnan**, Högbergsg. 10 (gatuplan), **Folkhälsan** och **Majblomman**, Mannerheimv. 97, **Gamla kyrkan**, Lönnrotsgatan 6, **Drumsö kyrka**, Kvarnbergsbrinken 1. **Pärlan:** Drumsö kyrka, Kvarnbergsbrinken 1c, **Drumsö seniorhus**, Norrsvägen 1–3, **Arabiastrandens invånarhus**, Indiagatan 1, utrymmet ”Käätänpaikka”, **Johannes vardagsrum**, Tomaskyrkan, Rönnvägen 16, Mejlans.

Petrus församling**Gudstjänster**

Varmt välkommen på gudstjänst!

Högmässa: Sö 19.10 kl. 11 i Petruskyrkan. Pia Kummel–Myrskog, Mathias Sandell. Kyrkkaffe.

Predikogudstjänst: Sö 26.10 kl. 11 i Petruskyrkan. Niklas Andersson, Mathias Sandell. Kyrkkaffe.

Petrus Liv: Sö kl. 15.30 i Petruskyrkan. Gudstjänst i friare form med gästande talare, musik och nattvard – kyrkkaffe efteråt. 19.10 Claus Terlinden och Stefan Myrskog. 26.10 Ekumeniska ansvarsveckan med Markus Österlund, Amigo Choral ack. Patrik Wingren.

Missa inte! Taizémässa: On 29.10 kl. 18 i Petruskyrkan. Niklas Andersson, Anne Koivula, Mathias Sandell.

Alla helgons dag 1.11

Predikogudstjänst: kl. 11 i Petruskyrkan, Niklas Andersson, Mathias Sandell. Kyrkkaffe.

Parentation: kl. 16 i Petruskyrkan. Vi firar en enkel gudstjänst och tänder ett ljus för de medlemmar i Petrus församling som avlidit under året. Servering.

Månsas urnlund: kl. 16–19 Andakt och musik, änglastig för barn, församlingsanställda på plats för samtal, vi bjuder på något varmt att dricka!

Barnfamiljer

Musiklek: To kl. 10 i Södra Haga (Hagasalen, Vespervägen 12). En rolig förmiddag för er med barn 0–5 år. Vi sjunger, leker, spelar och har roligt. För mer info och anmälan, kontakta: anne.koivula@evl.fi. Följ Petrus Kidz-gruppen på facebook för mer aktuell info!

Ungdomar

Ambient ungdomssamling: Varannan fre (17.10, 31.10) kl. 18.30 i Petruskyrkan. Följ [petrusyouth_](https://www.facebook.com/petrusyouth) på instagram för mer information.

Hjälpledarutbildning: On 22.10 kl. 17 i Petruskyrkan, för första årets hjälpsar. nadine.mabinda@evl.fi

Evenemang och kurser

Alphakurs: Ti kl. 18 i Petruskyrkan. Midtag, föredrag och diskussion. Anmälan: niklas.andersson@evl.fi.

Missa inte! Rummet på övre våningen – en bibelstudiegrupp: Varannan on (start 8.10) kl. 18.30 i Petruskyrkan. En öppen grupp för dig som söker en plats där du tillsammans med andra kan dra dig undan för att upptäcka mer av Bibeln och möta Herren. Vi börjar med att gå igenom Apostlagärningarna. Enkel servering, ingen anmälan behövs. Info: ronny.thylin@evl.fi

Fredagscafé: Fr kl. 17–19 i Petruskyrkan. Kom och drick en kopp kaffe eller te och prata bort en stund. Välkommen ensam eller med familj eller vänner!

Dagscafé: Ti 28.10 kl. 13–14.30 i Petruskyrkan. Kaffe, program och andakt för daglediga. Varmt välkommen! Gunilla Riska: 050–5334774

Petrafrukost: Lö 18.10 kl. 10–12 i Petruskyrkan. En förmiddag för kvinnor i alla åldrar med frukost, gemenskap och inspiration. Laura Karppinen – Pilgrimsvandring till Santiago de Compostela. 8/5/0 euro.

Karabrunch: Lö 25.10 kl. 10–12 i Petruskyrkan. Frukost och gemenskap för män i alla åldrar. Niklas Andersson – Tro och företagsledarskap. 8/5/0 euro.

Bolla med Petrus: Sö kl. 18.30–19.30 (start 2.11) i Staffansby lågstadieskola, Trastvägen 20. En allmän bolltur för vuxna. Vi prövar på olika bollsporter och börjar med korgboll i november. Alla rymts med. Inga förkunskaper behövs. Vi möts och gör något roligt och fysiskt tillsammans. Ingen avgift. Anmälan till ronny.thylin@evl.fi

Andakt och bön

Petruskyrkan öppen för bön: Ti kl. 8–9. Tid för egen bön i stillhet med gemensam bönestund mot slutet av timmen. Välkommen!

Förbön och tack: Tvåspråkig förböns-gudstjänst varannan ti kl. 19 i Munkshöjdens kyrka (Raumovägen 3). 28.10 Allan Franzén. Lovsångskören övar kl. 18.

Du kan alltid skicka in dina böneämnen: pray.petrus@evl.fi. Post: Petrus församling, Skogsbäcksvägen 15, 00630 Helsingfors.

Sjung i kör

Petrus vokalensemble: Varannan to kl. 18 i Äggelby gamla kyrka. För dig som sjungit i kör tidigare, eller vill lära dig att sjunga flerstämmigt. Vi uppträder ett par gånger per termin på församlingens evenemang. Nya sångare välkomna! För mer info: mathias.sandell@evl.fi, 050–4709222.

Kingdom Singers: Må kl. 18 i Petruskyrkan. Internationell lovsångskör med sånger på finska, svenska och engelska. Välkommen med! För mer info: fionatchow@gmail.com.

PETRUS FÖRSAMLING

www.helsinginseurakunnat.fi/petrusforsamling

Kansliet: Må–ti, to–fre kl. 10–13, ons kl. 13–16, tel. 09–23407100. Skogsbäcksvägen 15, 00630 Helsingfors.

Lokaler: **Petruskyrkan**, Skogsbäcksv. 15, **Munkshöjdens kyrka**, Raumov. 3, **Äggelby gamla kyrka**, Brofogdev. 12, **Hagasalen** och **Södra Haga kyrka**, Vesperv. 12.

Vi slår larm!

Samhällets och kyrkans stöd för familjer minskar i ett läge då många familjer har stora problem. Kommer vi att upprepa de misstag som begicks under 90-talets depression? frågar familjerådgivare Anna Korkman-Lopes inför familjerådgivningens 80-årsjubileum.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

HELSINGFORS Kyrkans familjerådgivning i Helsingfors firar sitt 80-årsjubileum med att ordna en paneldebatt – och slå larm.

– Just nu skär samhället ner på hjälpverksamhet för dem som har det allra svårast, säger Anna Korkman Lopes, närförman vid familjerådgivningen.

Hon är mycket oroad över situationen. Redan tidigare har familjerådgivningens resurser räckt till bara för hälften av de familjer som sökt hjälp. Nu har gemensamma kyrkorådet i Helsingfors fattat beslutet att en del av familjerådgivningens resurser ska flyttas över till församlingarna.

– Det finns ett enormt behov som vi inte räcker till för. Nu flyttas en del av ansvaret över till församlingarna, där de anställda redan verkar ha fullt upp. Och det arbete vi gör är inte enkelt – det kräver utbildning att vägleda par.

Hon är oroad över att besluten fattats så snabbt att församlingarna inte riktigt hängtt med. Exempelvis lyckades familjerådgivningen inte fylla en kurs för församlingsanställda som ska delta i det här arbetet.

Hur fixar vi det då?

När familjerådgivningen i Helsingfors firar 80 år gör de det genom en paneldebatt där de hoppas att man ska komma någon bit på vägen när det gäller att hitta lösningar.

– Det här är en sak som kommer att beröra oss alla och som vi måste diskutera. Okej, det finns allt mindre pengar och olika organisationer inom tredje sektorn får inte längre stöd för sin verksamhet. Men hur fixar vi det då? Vuxna människor som känner sitt ansvar borde inse att vi inte kan lämna familjer med små barn ensamma med sina problem. Problemen försvinner inte, de växer.

– Om vi haren massa barn och unga som växer upp i hem där man inte har resurser att klara vardagen, då kommer de söka en annan gemenskap. När det finns behov som inte blir mötta så leder det till problem.

Vad är ”kyrkans sak”?

Hon tänker att vi måste tänka om vårt sätt att se på barn och familjer.

Paneldebatt om familjer och framtiden

Kyrkans familjerådgivning firar sin 80-årsfest måndag 20.10.2025 kl. 12.30–16 i Berghälls kyrka.

På programmet står en paneldebatt om familjernas behov och stöd. Hur ska vi som samhälle se till att familjerna inte blir ensamma? Debatten leds av Jeanette Björkqvist och den går i huvudsak på finska. I panelen sitter ekonom Sixten Korkman, biskop Teemu Laajasalo, barnombudsman Elina Pekkarinen och Sostes generalsekreterare Vertti Kiukas.

Vertti Kiukas, Teemu Laajasalo, Sixten Korkman och Elina Pekkarinen deltar i paneldebatten. FOTON: KP-ARKIV, MIRA-VEERA AUER, JANI LAUKKANEN, OTAVA/ MAREK SABOGAL

Anna Korkman-Lopes är orolig över hur familjerna ska orka.
FOTO: MARCELO LOPES

– I länder där det samhällsliga stödet inte finns, där finns det i stället en större gemenskap som stöder. Kanske vi behöver få upp ögonen för det igen. Vi kan inte strunta i hur grannen har det, för det kommer att beröra oss själva förr eller senare.

I församlingarna tänker man ofta att det inte är ”kyrkans sak” att erbjuda psykoterapi, vilket ju är det arbetsredskap som familjerådgivarna använder.

– Det var i tiden inte heller kyrkans sak att lära folk läsa eller att vårda sjuka, men man gjorde det ändå. Det handlar om barmhärtighet, det handlar om vår nästa. Något blir inte kyrkligt bara av att det står i gudstjänstordningen. Hur kan man vara kristen utan att bry sig om vad som sker i samhället?

Vad kan då den vanliga församlingsmedlemmen göra?

– Du kan bry dig om och engagera dig i männ-

iskors liv. Du kan prata med grannar, höra hur folk har det. Ställ upp på frivilligverksamhet. Du kan också lyssna på vår paneldebatt för att vara med och fundera på lösningar.

När Anna Korkman Lopes diskuterade barnfamiljernas framtid med Jeanette Björkqvist inför paneldebatten sa Björkqvist: Vi vet ju redan hur det går, det går som under 90-talets ”lama”. Det är inte så att vi inte skulle veta vad som händer.

– Kanske vi inte ska upprepa de misstag som gjordes då. Vi kan faktiskt lära oss av historien, säger Anna Korkman Lopes.

Här är länken till paneldebatten.

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Korsholm utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Johan Sandberg, johan.sandberg@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 3599. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Musikskolan bygger broar

Rainer Holmgård var nybliven kantor när han för 60 år sedan tog initiativ till musikskolan som lever kvar i församlingen.

TEXT: JOHAN SANDBERG

KORSHOLM När Rainer Holmgård tillträdde som kantor i Korsholms svenska församling 1965 bestod församlingens musikliv främst av kyrkokören.

– Det fanns inte så mycket annat. Kyrkans Ungdom hade ganska många aktiva medlemmar i Korsholm som bland annat hade ett strängband. När jag började som kantor fortsatte jag med kyrkokören.

Rainer var tidigt med om att starta en barnkör när han börjat.

– Då fanns inte så mycket kommunal musikundervisning och inga musikinstitut förutom Kuula-institutet i Vasa. Folk tog kontakt och ville att jag skulle börja undervisa i musik.

– Jag tyckte inte att jag kunde ha ett privat engagemang eftersom det tog för stora proportioner. Det blev för mycket och utvecklades väldigt snabbt. Jag hade kunnat försörja mig på att ge lektioner men tyckte att det lika gärna kunde tas in i församlingen.

Rainer bodde då granne med Elly Sigfrids som satt i riskdagen. Hennes man var kaplan i församlingen.

– Tillsammans med henne diskuterade vi hur man kunde utveckla barnmusiken. Vi gick upp till Socialstyrelsen och diskutera musikundervisning som inte är anknuten till något musikinstitut. På det sättet började församlingen samarbeta med kommunala dagklubbar ute i byarna. Som mest hade vi nio anställda musikledare, de flesta var barnträdgårdslärare.

Musikleksskolan var ett samarbete med församlingen och kommunen. Sedan startade musikskolan inom församlingen. Den hade inget med kommunen att göra.

– Vi hade vår undervisning i Gamla Vasa och i Smedsby. Det växte väldigt mycket från det.

Musikskolan hade många sommarkurser med lärare från Åbo och Helsingfors. Det gavs undervisning i olika instrument.

– Fabian Dahlström från Åbo Akademi var involverad i sommarkurserna under många år. Han undervisade i blockflöjtsspelande som var populärt på den tiden. Vi strävade efter skaffa lärare som kunde ta ungdomarna på ett bra sätt och inlemma musiken på ett positivt sätt i undervisningen.

”En innerlig fröjd”

Genom samarbetet med Vasa stadsorkester har skolan fått duktiga lärare under åren.

Rainer Holmgård med sin dotter Susanne Westerlund i augusti i år. Susanne verkade som kantor i församlingen 2010–2023.

FOTO: ANN-CHRISTINE NORD-
QVIST-KÄLLSTRÖM

– Eleverna inlemmades tidigt i olika ensembler på olika nivåer i stråkinstrument, bleckblås och inte minst var intresset stort för blockflöjtspel i små ensembler.

Någon åldergräns har musikskolan inte haft och därmed har man också haft pensionärer som elever. Man har heller inte behövt höra till församlingen.

– Men många har växt in i församlingssamlingen genom musikskolan, och flera av de unga utgör i dag en stabil grund inom församlingens musikproduktioner.

Rainer hade hand om musikskolan tills han gick i pension år 2010. Sedan dess har den fortsatt i stort enligt samma koncept.

– Personligen har musikskolan gett mig väldigt mycket. Det har varit en innerlig fröjd att följa de unga från de första stapplande musikstegen till mogna musikutövare. Det har varit ett sätt att föra ut ordet som är grunden för församlingens verksamhet. Musikskolan är en brobyggare till församlingssamlingen.

»Många har växt in i församlingssamlingen genom musikskolan.«

Jubileumsprogrammet

Korsholms svenska församlings musikskolas 60-års jubileumsprogram:

Onsdag 19 november kl. 19 Jubileumskonsert i Korsholms kyrka. Kammarkören Psallite, Korsholms kammarorkester och sopranen Camilla Nylund framför delar av kör- och orkesterverk som under åren framförts i Korsholms kyrka. Dirigent: Erica Nygård.

Söndag 30 november kl. 11 Festgudstjänst i Korsholms kyrka. Församlingens körer, Korsholms kammarorkester med flera medverkar. Efteråt servering med musikinslag av nuvarande elever i musikskolan.

En Jubileumsutställning med bland annat klippböcker, foton och affischer finns till påseende i församlingssamlingen.

Esbokör gästar Kvevlax och sjunger Mozart

Välkommen till en stämningsfull konsert med Mozarts Requiem i Kvevlax kyrka **25.10 kl. 18.**

Medverkande är Kammarkören Novena, tillsammans med dirigent Nina Kronlund, organisten Mauriz Brunell, solisterna Emma Backman sopran, Mari Renvall alt, Simon Granlund tenor och Michael Wargh bas.

Novena är Esbo svenska församlings kammarkör som grundades 2004 av Nina Kronlund. Kören har uppfört flera verk av finländska tonsättare, bland annat tillsammans med Nationaloperans orkester och Grani Big Band. Åren 2014 och 2015 framförde kören Lloyd Webbers rock-opera Jesus Christ Superstar tillsammans med solister, rockband och organisten Markus Malmgren. Novena har uppfört många symfoniska verk såsom Toivo Kuulas Stabat mater, Saint-Saëns Julatorium samt Duruflés och Faurés Requiem-tonsattningar.

Organisten Mauriz Brunell jobbar som lektor i kyrkomusik på Sibelius-Akademien och han håller för tillfället på med att förbereda sina doktorandkonserter inom kyrkomusik. Mauriz har tidigare jobbat som kantor i nästan tio års tid, senast i Esbo svenska församling.

Fritt inträde. Programblad 10 euro.

FOTO: TEEMU MATTSSON

KORSHOLMS PROSTERI

KORSHOLM

Högmässa: sö 19.10 kl. 11 i kyrkan. Björklund, Nordqvist-Källström, Wargh. Efteråt 80- och 85-årsfödelse-dagsfest i fh (församlingshemmet).

Karaträff: ti 21.10 kl. 13 i Smedsby fg (församlingsgård), Gröna rummet

Föräldra-barncafé: on 22.10 kl. 10 i Tölby hembygdsgård.

Föräldra-barncafé: fre 24.10 kl. 9.30 i Smedsby fg.

Familjegudstjänst: sö 26.10 kl. 11 i kyrkan. Lindblom, Nygård.

Högmässa: sö 26.10 kl. 13 i Smedsby fg. Lindblom, Nygård.

Missionsgruppens utfärd till Vörå: ti 28.10. Start kl. 12 från Smedsby fg.

Musikskolans elevmatiné: ti 28.10 kl. 18.30 i Sockenstugan. Elevframträdanden.

Föräldra-barncafé: on 29.10 kl. 9.30 i Karperö, på Carpella strandlid.

KVEVLAX

Bön: fr 17.10 och 24.10 kl. 8.45 i kyrkan.

Högmässa: sö 19.10 kl. 10. Saitajoki, Andrén.

Söndagsskola: sö 19.10 kl. 10.30 i Kuni bönehus.

Pysselklubben: (för 5-7-åringar) må 20.10 och 27.10 kl. 18 i Stallet.

Pysselklubben: (för 8-10-åringar) ti 21.10 och 28.10 kl. 18 i Stallet.

Föräldra-barngrupp: on 22.10 och 29.10 kl. 9.30 i Stallet. Fri lek, mellis och sångstund.

Karakaffe: to 23.10 kl. 9.15 i fh (församlingshemmet). Dagens gäst är Lars Burman.

Mozart Requiem-konsert: lö 25.10 kl. 18 i kyrkan. Fritt inträde, programblad à 10 euro.

Frukost före gudstjänsten: sö 26.10 kl. 9.00 i fh. Arr. Församlingsskretsen. Frivillig avgift.

Gudstjänst: sö 26.10 kl. 10, Kass, Myrskog och Andrén. Samtidigt ordnas söndagsskola i ds (drängstugan) med Rebecca Crichton.

REPLIT

Bönemöte: fr 17.10 och 24.10 kl. 10 i församlingshemmet i Replot.

Högmässa: sö 19.10 kl. 10 i Björkö. Vesterlund, Vidjeskog. Kyrkkaffe.

Högmässa: sö 19.10 kl. 13 i Replot. Vesterlund, Vidjeskog och Galls. Efteråt program och servering för 75-, 80-, 85- och 90-årsjubilarer.

Öppet hus för föräldrar och barn: on 22.10 och 29.10 med drop-in från kl. 10 i Replot fh. Fri lek och samvaro i klubbbrummet och kaffeservering.

Fredagsöppet: fr 24.10 kl. 18.30 Replot fh.

Kvällsgudstjänst med konfirmandinskrivning: sö 26.10 kl. 18 i Replot. Östman, Lång, Galls och Östman.

SOLF

Tonårskväll: to 16.10 kl. 18.30 på prästgårdsvinden. Öppet hus för högstadieungdomar.

Kvällsmässa: sö 19.10 kl. 18. Saitajoki, Vidjeskog.

Små & Stora samlas: ti 21.10 och 28.10 i fh (församlingshemmet). Drop-in från 9.30. Lek, fri samvaro, fika och sångstund. Träff för alla som är hemma med barn under skolåldern.

Bönegruppen samlas: ti 21.10 och 28.10 kl. 19 på vinden i fh. Välkommen!

Pensionärsträff: on 22.10 kl. 13 i fh. Gäst: Ann-Katrine Burman som berättar om fotvård.

Koralkören: över on 22.10 och 29.10 kl. 18.30 i fh. Körledare: Patrik Vidjeskog.

Tankepaus: lö 25.10 kl. 11 i prästgården. För unga vuxna (gymnasieåldern och äldre). Fika, diskussioner och gäster. Ledare: Sofia Böckelman. Anm. senast dagen innan till Sofia, tel. 050-327 2774.

SOLF Kalas

Välkommen att fira vår kyrkoherdes 50-årsdag!

Söndagen den 2 november firar vi att kyrkoherden i Solfs församling, Johan Kanckos, fyller 50 år!

Firandet inleds med högmässa **kl. 10.00** i kyrkan, och fortsätter med kaffe och tårta i församlingshemmet.

Alla församlingsbor är varmt välkomna att delta i gemenskapen och fira vår kyrkoherde!

KORSHOLM Musik

Välkommen på musikskolans elevmatiné

Församlingens musikskola har i år cirka 60 elever i olika åldrar. Populärast är det att ta sanglektioner, men många spelar också instrument som till exempel piano, harpa, violin och cello. På tisdagen den **28 oktober** ordnas höstens första elevmatiné klockan **18.30** i Sockenstugan med våra elever. Inträdet är fritt och det bjuds på saft och kex.

Musikskolans 60-årsjubileumsutställning finns också på plats i Sockenstugan. Den **19 november** blir det musikskolans jubileumskonsert i Korsholms kyrka med sopranen Camilla Nylund som gäst, och första advent en festgudstjänst med mycket musik.

FOTO: KENNETH SÖDERSTRÖM

Gudstjänst: sö 26.10 kl. 10. Kanckos, Lång.
Karacafé: må 27.10 kl. 9 i fh. Gäst är Sara Bergström från Yle. Arr. Folkhälsan.

MALAX

Sö 19.10 kl. 18: Countrykonsert med Marlene Östersund & Christian Vesterqvist i Malax kyrka. Gratis inträde, kollekt till förmån för Julhjälpen. Julhjälpen delas ut till mindre bemädlade barnfamiljer och ensamstående i Malax kommun jultider.

Sö 19.10 kl. 18.30: Ungdomskväll i Bergö FH (församlingshem). Ungdomskvällarna roterar mellan olika församlingsdelar, varannan vecka.

Ti 21.10 kl. 19: Kyrkofullmäktige i Petalax FH.

Bergö

Sö 19.10 kl. 14: Högmässa i kyrkan. Isaksson, Lax.

Sö 19.10 kl. 18.30: Ungdomskväll i Bergö FH. Ungdomskvällarna roterar mellan olika församlingsdelar, varannan vecka.

Sö 26.10 kl. 14: Gudstjänst i kyrkan. Englund, Brunell.

Malax

To 16.10 kl. 19: Gubböbön i Socken, varannan vecka. En bönegrupp för män.

To 16.10 kl. 19: Diskussionsgruppen Amici, i ÖM FH.

Sö 19.10 kl. 10: Högmässa i kyrkan. Isaksson, Lax.

– **kl. 10:** Söndagsskola i Socken.

Sö 26.10 kl. 10: Gudstjänst i kyrkan. Tornberg, Lax.

On 29.10 kl. 13: Tro i vardagen, i kyrkan.

To 30.10 kl. 17.30: Barnkören, i kyrkan. Terminsstart! Kören övar för att medverka med luciatåg på De vackraste julsångerna.

Petalax

Sö 19.10 kl. 10: Högmässa i kyrkan. Isaksson, Lax.

Sö 26.10 kl. 12: Gudstjänst i kyrkan. Englund, Brunell.

REPLOT Namnutmaning

Barnkören söker ett nytt namn!

Replots församlings barnkör heter än så länge bara "Barnkören", men söker nu ett roligare namn! Skicka in dina allra bästa namnförslag senast söndagen **19.10** till församlingens Facebook, eller till kantor Heidi per e-post: heidi.lang@evl.fi.

I meddelandet skriver du ditt namnförslag, ditt namn och ditt telefonnummer.

Sångarna i kören väljer ut sitt namn genom omröstning!

Alla som deltar är med i utlottningen av ett presentkort till Kvarken Brewery Gastro-pub & Pizzeria.

KOLUMNEN

INGRID MUTAI

En motvikt till det snabba

VI LEVER i ett samhälle som hela tiden försöker gå mot att vara snabbare, mer automatiserat och bli så kostnadseffektivt som möjligt. Det kan i många fall vara en god utveckling men när det kommer till människor och deras liv och mående är det sällan den bästa vägen. Livet är inte automatiserat, tillvaron går inte att kontrollera och vi har behov som inte går ihop med kostnadseffektivitet.

I mitt arbete som diakon ser jag livets baksida nästan varje dag. Brödkörerna ringlar lika långa varje vecka. Räkningar och skulder hoppar sig lika mycket. Människor plågas av ensamhet. Relationer brister eller är svåra. Sjukdomar vänder livet upp och ner. Kära människor dör. Människor stressar sig sjuka. Sanningen om vår värld är ju att den kunde vara så ljuvlig men i stället finns det så mycket svårt, ont och hemskt.

»Vår uppgift som kristna och som medmänniskor är att vara en motvikt till vårt hektiska samhälle.«

VAD SKA vi göra för att orka med en sådan tillvaro? Jag tror det är viktigt att vi öppnar våra ögon och ser vem vi har i vår närhet. Finns det någon jag kan vara ett stöd för? Vem kan jag bjuda på en glass, eller vem kan jag gå på en promenad med? Vem kan jag besöka? Vi är inte skapta för att leva isolerade.

Jag tänker att vår uppgift som kristna och som medmänniskor är att vara en motvikt till vårt hektiska samhälle. Vi får sitta och tala bort en timme med vår mormor, utan att vara det minsta effektiva. Vi får låta promenaden med en 2-åring gå precis så långsamt som den går. Vi får stanna upp och njuta av en vacker höstdag, trots allt som är brustet i världen.

EN SOM är mycket väl medveten om vår brustna värld är Jesus. Han gjorde sitt allt för att vi skulle bli fria från den här världens avigsida. Han gav sitt liv för att vi skulle få liv i överflöd, ett evigt liv tillsammans med Honom i himmelen. Det hoppet klamrar jag mig fast vid, det är det enda som verkligen ger tröst när jag ser eller upplever livets baksida.

Ingrid Mutai är diakon i Korsholms svenska församling.

Musiken hjälpte i ny församling

Ända sedan hon var barn i Malax har Kerstin Lång varit församlingsaktiv. När hon flyttade till Korsholm hjälpte musiken och kyrkokören henne att komma in i den nya församlingens gemenskap.

TEXT: JOHAN SANDBERG

KORSHOLM Nu är Kerstin Lång inne på sin tredje mandatperiod som förtroendevald i Korsholms svenska församling. Sedan 2015 har hon varit viceordförande i församlingsrådet. Den pågående perioden är hon också invald i gemensamma kyrkofullmäktige och kyrkorådet.

– Församlingen har funnits med hela tiden. När jag hade utbildat mig till lärare jobbade jag ett par år i Malax församling. När jag genom giftermål flyttade till Korsholm på nittioalet började jag sjunga i kyrkokören och nu sjunger jag också i Psallite.

Hon tycker att mycket inom församlingen fungerar jättebra.

– Men prästbristen påverkar oss en del. Just nu kör vi med en präst för lite. Kyrkoherdetjänsten är vakant och det är ju lite spännande vem som söker eller om vi alls får någon sökande.

Den sista ansökningsdagen för tjänsten är den 17 oktober.

Vad har ni för förväntningar på den nya kyrkoherden?

– Kyrkoherden behöver ju kunna förvaltning och samarbeta med alla. Vi har en strategi som betonar ungdomsarbetet och som vi vill att den blivande kyrkoherden ska skapa förutsättningar för.

Ifall flera söker och det blir kyrkoherdeval kommer församlingen att få välja.

– Om bara en söker får församlingsrådet ta ställning till om vi är nöjda med den sökande eller om vi vill ha en ny ansökningsomgång.

Kerstin beskriver församlingsrådet som ett bra team.

– Vi har ett ganska bra diskussionsklimat. Det finns ju olika åsikter ibland, men det ska det få finnas. Vi diskuterar oftast tills vi nått konsensus. I princip fattar vi enhälliga beslut. Jag minns inte att vi skulle ha röstat en endaste gång i frågor där omröstning inte måste ske.

Hon tycker det varit givande att sitta i församlingsrådet.

– Jag har lärt mig ganska mycket om hur församlingen fungerar. Under de båda förra perioderna var jag bara i församlingsrådet för det lig-

»Prästbristen påverkar oss en del.«

Kerstin Lång brinner för att utveckla ungdomsarbetet. FOTO: PRIVAT

ger mig närmast om hjärtat. Men under den här perioden är jag också med i samfällighetens organ, i gemensamma kyrkorådet och kyrkofullmäktige. Det är också intressant att lära sig lite om hur allting fungerar.

I november nästa år ordnas nästa församlingsval. Vilka frågor får de nya förtroendevalda ta ställning till?

– Vi hade en utredning om samgång av församlingarna för några år sedan. Då kom vi till att den inte behövs. Men vi behöver öka samarbetet inom samfälligheten. Jag tycker själv att vi speciellt behöver mer samarbete inom ungdomsarbetet. Ungdomarna går i samma högstadium och många av dem vill gå i skriftskola med sina kompisar i en annan församling. Hur vi ska utveckla det samarbete är något vi har att fundera på.

Andra utmaningar som Kerstin nämner men

som är svåra att rå på är medlemsbortfallet och församlingens utspridda geografiska läge med en kyrka som inte ligger i den egna kommunen.

– Även om det inte är så lätt att göra något åt medlemsbortfallet så behöver vi ha det i åtanke, för det kommer att påverka många saker i slutändan.

Kommer du att stå till förfogande i församlingsvalet nästa år?

– Jag har inte bestämt mig än. Jag måste se lite hur landet ligger, både på privata sidan och överlag. Den här hösten gick jag i pension från mitt lärarjobb i Övermalax skola. Där har jag jobbat hela livet förutom de där två åren i församling. När jag flyttade till Korsholm behöll jag min tjänst i Malax för jag trivdes så bra där. Det är ganska skönt att inte bo nära det som man jobbar med hela dagen.

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Pedersöre prosteri utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. **Redaktör:** Rebecca Pettersson, rebecca.pettersson@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6788. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Kom med på kurs!

Praktisera sabbat: en kurs om att hitta ett hållbart tempo för livet och vad det är att fira sabbat. Kurskvällar: 12.11, 19.11, 26.11 och 3.12 i Jakobstads församlingscenter. För mer info och anmälan, gå till www.pedersore-forsamling.fi, välj Fördjupa din tro, välj Praktisera vägen.

Öppen församlingsskola: ett undervisningspass om ett centralt kristet ämne en torsdag i månaden klockan 18 i Kyrkostrands församlingshem. Start 13.11 om gudstjänsten, 11.12 om dop och nattvard.

Alpha: nästa grundkurs i kristen tro startar hösten 2026.

Praktisera vägen: kommer sannolikt tillbaka under 2026, håll utkik!

Kaplanerna Jan-Gustav Björk och Jimmy Österbacka med kollegor vill i höst bjuda in till kurser och undervisning som kan inspirera till att följa Jesus i ett stillsamt växande, i små steg i vardagen, genom att skapa rum för vila och pauser. FOTO: REBECCA PETTERSSON

Längtar du efter vila?

I ett samhälle där allt hela tiden ska gå snabbare finns det uppdämt behov av pauser och vila. I november erbjuder Pedersöre församling och Jakobstads svenska församling en kurs i att skilja på vad som är viktigt och vad som är viktigast, i att återta vilodagen.

TEXT: **REBECCA PETTERSSON**

PEDERSÖRE/JAKOBSTAD Just nu samarbetar Pedersöre församling och Jakobstads svenska församling kring flera kurser. Sen i fjol har de samkört Alpha-kurserna, som är en slags introduktionskurs till kristen tro. Nästa Alpha-kurs kör igång hösten 2026.

– Redan nu kan man börja fundera på om man skulle vilja gå en Alphakurs. Den är väldigt värdefull och viktig, och ett bra sätt att lära känna människor och diskutera tron i en trygg miljö tillsammans, säger Jimmy Österbacka.

Hösten i församlingarna bjuder också på flera nyheter. En kurs som redan kört igång är *Praktisera vägen*. Det är ett koncept som börjar i praktiken istället för i teorin. Man tittar på hur Jesus levde och tar modell av det.

»Det handlar om att skilja på vad som är viktigt och vad som är viktigast.«

– Metaforen ”vägen” handlar om att jag själv i min vardag får ta små steg tillsammans med Anden, i ett växande som får ske långsamt. Det är okej att jag inte är färdig, säger Jan-Gustav Björk.

– Vi vill betona den vägen och också ge människor redskap att gå den.

Släpp kontrollbehovet

I november startar den fristående uppföljningskursen *Praktisera sabbat*. Vad den går ut på? Jo, att hjälpa människor att hitta tillbaka till det som så många längtar efter i dag: vila, pauser, en slags måttnad i livet.

– Det handlar mycket om att se i sin kalender och lära sig den svåra konsten att skilja på vad som är viktigt och vad som är viktigast, säger Jimmy Österbacka.

Kan man säga att både kursen och sabbaten handlar om att hitta ett mer vilsamt förhållningssätt till livet?

– Ja, eller kanske ett förhållningssätt som inte är så skrämt och aggressivt.

– Vi lever ju i det som sociologerna kallar för ett accelerationssamhälle där allt ska gå snabbare hela tiden. Sabbaten är ett sätt att bara få vara, ta emot livet som en gåva, släppa kontrollbehovet och lita på att Gud håller det i sin hand, säger Jimmy Österbacka.

Om man inte brukar vara med i församling-

ens verksamhet så ofta, kan man ändå komma med på Praktisera sabbat?

– Absolut. Men man kommer att stöta på det att vi räknar med att Jesus vet något om livet, men man kan komma med för att utforska vad Jesus har att säga om sabbaten, säger Jan-Gustav Björk.

Vill du lära dig mer?

I höst och vår erbjuder de två församlingarna dessutom en öppen församlingsskola. En torsdagskväll i månaden håller någon av prästerna i Jakobstads svenska församling eller Pedersöre församling ett undervisningspass om ett centralt kristet ämne, så som gudstjänsten, dopet, nattvarden eller bön, till exempel.

Alla som är intresserade av något av de teman som avhandlas är varmt välkomna komma med! Förutom undervisning innebär den öppna församlingsskolan också möjlighet till att träffa nya människor och diskutera tillsammans.

Hur kommer det sig att ni vill erbjuda så mycket kurser och undervisning?

– I dag pågår det en värderingsdiskussion mellan konservativt och liberalt på många håll i vår värld. Jag upplever att man inte alltid riktigt hittar Jesus i det spänningsfältet. Det finns en annan väg, att följa och praktisera. Den vägen handlar inte så mycket om att ha rätt åsikt, utan om att vandra tillsammans med mästaren från Nasaret och vara villig att växa med honom.

– Det blir samtidigt en form av motkultur, säger Jan-Gustav Björk.

PEDERSÖRE PROSTERI

JAKOBSTAD

FR 17.10 kl. 19.00: In da House i Församlingscentrets ungd.utr., Nylund-Wentus, Mård.

FR 17.10 kl. 21.00: "Ljus i mörkret", nattvardsmässa, i Församlingscentret, J-G Björk, Mård, Nylund-Wentus.

SÖ 19.10 kl. 12.00: Högmässa i Jakobstads kyrka, Westerlund, Edman, L Borgmästars. Johan Sandbergs guds-tjänstgrupp. Söndagsskola i sakristian under predikan. Sänds även via församlingens Youtubekanal. Länk finns på www.jakobstadssvenskaforsamling.fi

SÖ 19.10 kl. 18.00: Fokus i Församlingscentret. Under-visning Edman, Westerlund. Barnfokus.

TI 21.10 kl. 11-13: Jakobstads kyrka öppen för stillhet och förbön.

TI 21.10 kl. 13.00: Andakt med nattvard på Ahlbäckhemmet, Englund, L Borgmästars, Ekman.

TI 21.10 kl. 14.30: Andakt med nattvard på Edit, Englund, L Borgmästars, Ekman.

ON 22.10 kl. 19.00: Taizémässa i Jakobstads kyrka, Edman, Wester, L Borgmästars, Adorate, Cantate, Gloria, Kyrkokören, Chorus Novus. YLE bandar för radioguds-tjänst.

TO 23.10 kl. 12.00: Lunchmusik i Jakobstads kyrka, Wester.

TO 23.10 kl. 13.00: SLEF:s missionssamling i Församlingscentret, Jockum Krokfors.

TO 23.10 kl. 19.00: Vardagspaus för kvinnor – mitt i livet i Bonäs prästgård, Englund.

FR 24.10 kl. 13.00: Andakt med nattvard på Villa Jung, Svarvar, L Borgmästars, M Borgmästars.

FR 24.10 kl. 14.00: Andakt med nattvard på Mariahemmet, Svarvar, L Borgmästars, M Borgmästars.

FR 24.10 kl. 19.00: In da House i Församlingscentrets ungd.utr., Mård, Nylund-Wentus.

LÖ 25.10 kl. 17.30: Nattvardsmässa i Pedersöre kyrka, D Björk. Arr.: Jakobstads Fridsförening r.f. Info om höstmöte 24-26.10 finns på www.lff.fi/bonehusen/skuttonas-bonehus/

SÖ 26.10 kl. 12.00: Högmässa i Jakobstads kyrka, Svarvar, Wester, sång av Ella och Mikael Svarvar. Cecilia Åminnes gudstjänstgrupp. Sänds även via församlingens Youtubekanal. Länk finns på www.jakobstadssvenskaforsamling.fi

TI 28.10 kl. 11-13: Jakobstads kyrka öppen för stillhet och förbön.

ON 29.10 kl. 17.30: U-klubbens nattvardsmässa i Pedersöre kyrka, Englund, Wester, M Borgmästars, Kyrkokören. Efteråt servering i Kyrkostrands förs.hem.

TO 30.10 kl. 12.00: Lunchmusik i Jakobstads kyrka, Anna-Karin Johansson, flöjt, L Borgmästars, orgel.

JAKOBSTAD Vila

Tyst retreatdag

Lördag 15.11 ordnas en tyst retreatdag vid Pörkenäs lägergård. Under en dag går vi in i retreatens rytm av tystnad, bön och vila. Dagen inleds med mässa kl. 9 och avslutas ca kl. 19.

Pris 35 €. Arrangörer är Jakobstads svenska församling och Förbundet Kyrkans ungdom.

Anmälan senast 5.11 på

www.kyrkansungdom.fi eller på 045

2348071. Mer info på församlingens

hemsida. Välkommen med!

TO 30.10 kl. 15.00: Andakt med nattvard på Attendo Castren, J-G Björk, M Borgmästars.

KRONOBY

Gudstjänst med skördetack sö 19.10 kl. 13: Kronoby kyrka. Kavilo, Klingenberg. Kronoby ÖSP bjuder på **kyrk-kaffe** efter gudstjänsten.

Taizémässa sö 26.10 kl.18: Kronoby kyrka. Kavilo, Forsman, kyrkokören.

Terjärv

Bibelstudium sö 19.10 kl. 16: Terjärv Festsal. Tema: Älska Herren din Gud. Ingemar Klemets. Efter bibelstudiet serveras soppa.

GloriaDei-mässa sö 19.10 kl. 18: Terjärv Festsal. Heikkilä, Borgmästars, Christina och Evelina Heikkilä m.fl.

Gudstjänst sö 26.10 kl. 10: Terjärv kyrka. Wallis, Leni Granholm.

Nedervetil

Gudstjänst med skördetack sö 19.10 kl. 10: Nedervetil kyrka. Kavilo, Klingenberg. Nedervetil ÖSP bjuder på **kyrkkaffe** efter gudstjänsten.

Mässa sö 26.10 kl. 18: Nedervetil Festsal. Wallis, lov-sångsteam.

www.kronobyforsamling.fi

LARSMO

Gudstjänsterna strömmas via församlingens YouTube kanal samt direktsändning i Larsmo När-TV.

Lö 18.10 kl. 18.30 Lördagssamling: i församlingshemmet, Bo Alvin, servering, barnpassning.

Sö 19.10 kl. 10 Gudstjänst: Jan Nygård, Smedjebacka, sång Eivor & Nils Johansson. Kyrkvärd: Gädda, Gäddnäs.

To 23.10 kl. 14 Nattvard vid Sandlunden: Hildén, Smedjebacka.

• **kl. 19.30 Nya kören:** övar i Holm bönehus. Alla sång-intresserade är välkomna med!

Sö 26.10 kl. 10 Högmässa: Sjöblom, Wiklund. Kyrkvärd: Björn, Björnvik, Långstranden, Kalvholmen. Efteråt kyrklunch och missionsmöte med Martyrkyrkans vänner, Jockum Krokfors. Den som har möjlighet får gärna via en länk på församlingens hemsida anmäla sig till lunchen.

NYKARLEBY Tillsammans

Vill du hjälpa: donera kläder till Källan eller bli frivillig vän!

Diakonerna i Nykarleby församling bjuder in till en infokväll för såväl nuvarande som nya aktiva inom Väntjänsten. Det finns behov av fler medmänniskor som gärna besöker en ensam person då och då, välkommen med om du känner att det kan vara något för dig! Samlingen hålls i Nykarleby församlingshem, tisdag **21.10 kl. 17.**

Källan i Jeppo tar emot hela och rena kläder för vidaretransport till behövande via Hoppets stjärna. Verksamheten har hållit paus på grund av vattenläcka, men håller nu öppet igen **lördagar kl. 10-12** på Åkervägen 4 i Jeppo. Välkommen med kläder som ännu kan komma andra till glädje!

LARSMO Mission

Missionsmöte 26.10

Söndag 26 oktober kl. 10 firar vi högmässa i Larsmo kyrka. Efteråt kyrklunch och missionsmöte med Martyrkyrkans vänner, Jockum Krokfors medverkar. Den som har möjlighet får gärna via en länk på församlingens hemsida anmäla sig till lunchen.

To 30.10 kl. 18–20 Språkcafé: i huvudbiblioteket i Holm. Vi träffas över en kopp kaffe/te och pratar enkel svenska/finska tillsammans. Eget program för barnen. Arr. Larsmo Röda Kors-avdelning, Larsmo kommunbibliotek och Larsmo församling.

• **kl. 19 Karasamling:** vid Inremissionshemmet. Jukka Hildén.

NYKARLEBY

Gudstjänster

Sö 19.10 kl. 10 Gudstjänst: Nkby kyrka. Smeds, Ringvall.

– **kl. 12 Högmässa:** Jeppo kyrka. Smeds, Ringvall.

Sö 26.10 kl. 10 Högmässa: Nkby kyrka. Edman, Ringvall.

– **kl. 12 Högmässa:** Munsala kyrka. Edman, Ringvall

Ti 28.10 kl. 15.30 Mässa: Nkby kyrka, Edman. I samband med KU:s seniordag.

Samlingar och grupper

Ti 21.10 kl. 17 Väsentjänsten: infokväll för nuvarande och nya aktiva.

To 23.10 kl. 13 Missionsmöte: Jeppo bönehus, Birgitta Sarelin

Sö 26.10 kl. 14 Söndagssamling: Jeppo bönehus. Tema: Tro och otro. Predikant: Tuomas Rosqvist. Sångprogram: Victoria och Viktor Asplund.

– **kl. 18 Bön och lovsång:** ekumenisk i Munsala fh, André Gripenberg.

Må 27.10 kl. 18 Missionsafton: Nkby fh. Tuomas Rosqvist.

PEDERSÖRE

www.pedersoreforsamling.fi

Sö 19.10 kl. 10 Högmässa: Pedersöre kyrka. Österbacka, Östman, Manskören

– **kl. 10 Gudstjänst:** Esse kyrka. Komulainen, Malmsten-Ahlsved. Sång av Malin, Jonas, Annika. Strömning i Youtube

– **kl. 14 Sammankomst:** Punsar bönehus

– **kl. 15 Sammankomst:** Flynnängens bönehus

– **kl. 18 Kvällsgudstjänst:** Purmo kyrka. Komulainen, Malmsten-Ahlsved. Vuxenkören

Må 20.10 kl. 13 Salamugruppen: Ävist bykyrka

Ti 21.10 kl. 13.30 Sundby-Karby symöte:

Sundby byahem. Emet

– **kl. 13.30 Missionsmöte i Nars:** Narsvägen 133. D Björk

On 22.10 kl. 13 Stickcafé: Esse Baptistkyrka

To 23.10 kl. 14 Nattvard: Essehemmet.

Komulainen, Pandey

Lö 25.10 kl. 15 Seminarium om biblisk arkeologi: Ytteresse bönehus. Tore Jungerstam

– **kl. 17.30 Nattvardsmässa:** Pedersöre kyrka. Björk, m.fl. Jakobstads fridsförening. Sångstund kl. 20.30

– **kl. 19 Bibeldagar vid Mästarens fötter:**

Ytteresse bönehus. Tuomas Rosqvist, pred. Blåsmusik av Håkan Ahlqvist, Petter Eriksson, Samuel Forsblom

Sö 26.10 kl. 10 Gudstjänst: Pedersöre kyrka. Kurt Hellstrand, Komulainen, Pandey. Kören Glädjekällan. Strömning i Youtube

– **kl. 10 Familjemässa:** Esse kyrka. Portin, Malmsten-Ahlsved, Flinck-Ahlvik. Barnkören, sånggruppen Djoj

– **Kyrkhelgsdag:** Ävist bykyrka. Kl. 13 Högmässa, Jan Nygård, Komulainen, Malmsten-Ahlsved. Samuel Holmberg, familjesånggruppen. Kyrkkaffe. Bibelstudium "Kommer Jesus snart?" med Max-Olav Lassila.

– **kl. 14 Bibeldagar vid Mästarens fötter:** Ytteresse bönehus. Alf Wallin, pred. Info om nybygge på Klippan. Pensala strängband, sång

Må 27.10 kl. 13 Symöte: Forsby bykyrka. Emet

– **kl. 13 Symöte:** Kållby bönehus. Kung

Kom med!

Bön: Purmo kyrkhem. Torsdagar kl. 18

Samtal och bön: Ytteresse bönehus. Torsdagar kl. 19

Bibel och bön: i Bennäs kyrkhem. Tisdagar kl. 18

Ungdomssamling

Fr 17.10 kl. 19–22.30: Bennäs kyrkhem. Fredag, jämna veckor

Fr 24.10 kl. 19–22: Ytteresse bönehus. Fredag, udda veckor

On 22.10 kl. 18.30–21: Purmo kyrkhem. Varje onsdag

KOLUMNEN

REBECKA LASSFOLK

Du är älskad, utvald och kallad

I SOMRAS fick jag arbeta med ungdomar som hade psykosociala problem och psykisk ohälsa. När olika sorts problematik med tiden framkom började jag fundera på hur förvrängda självbilder, utseendefixering och självförakt uppstår samt hur det går att förebygga dessa fenomen.

HUR KOMMER MAN in i de här tankebanorna och hur tar man sig ur dem? Jag tror att man i samband med svåra livssituationer, misslyckanden, långvarig ensamhet eller mobbning kan börja känna sig oönskad, otillräcklig och osäker på hur man ska vara. I desperata försök att passa in, bli omtyckt och sedd börjar man genom små vardagliga beslut ändra på sig själv för att behaga andra. Problemet är att världens standard ändrar mycket snabbt och kräver väldigt mycket energi. Det kan leda till att man i längden får en förvrängd bild av sig själv och sitt människovärde.

I MITT JOBB hade jag många gånger velat berätta för ungdomarna hur värdefulla de är, att de är älskade av Gud och att det finns frid och frihet att få. Det kunde jag inte eftersom samtal kring Gud främst kunde hållas när ungdomarna själva tog upp ämnet. Kristna är ju absolut inte heller immuna mot dessa problem. Vi lever i en brusten värld och påverkas alla av det rådande samhällsklimatet. Vi har dock den fördelen att när destruktiva tankar uppkommer kan vi spegla dem mot Guds ord och avgöra om de har någon grund.

VAD SÄGER DÅ Gud om människan? Vilka löften ger Han oss? Gud såg oss redan innan vi var födda. Han formade oss och gjorde oss till de vi är. Vi är skapade till Guds avbild och är därför oändligt värdefulla. Vi är underbart skapade och Gud hade en tanke bakom varje ben i vår kropp. Vi är älskade, utvalda och kallade att leva i gemenskap med Gud. Vi är också bräckliga och syndar dagligen, därför är vi i behov av Guds nåd. Han vill ge oss nåd och frälsning – beviset för det kan vi hitta i Jesu uppföring. Vi får ta emot gåvan med tacksamhet.

NÄSTA GÅNG du plågas av negativa tankar kring dig själv kan du välja att stanna upp och vända dig till Ordet. Att ta sig ur en ond cirkel kan vara svårt och kräver att du medvetet väljer att tro på att Guds ord är sant och håller. Det är mycket lättare sagt än gjort, men som tur behöver vi bara ta en dag i taget. Var dag har nog av sin egen plåga.

Rebecka Lassfolk studerar diakoni och är på praktik i Pedersöre församling.

PEDERSÖRE/NYKARLEBY Läger

Kom med på Tweensläger!

Går du i årskurs sex eller sju, eller kanske känner du någon som gör det? I år ordnar Pedersöre och Nykarleby församlingar tillsammans ett läger på Pörkenäs den sista helgen i november, **21–23.11**, just för dig!

Välkommen med på ett mysigt läger med gemenskap, roligt program, pyssel, bibelbit och andakt m.m. Pris för lägret är 45 euro och man anmäler sig via en elektronisk blankett som hittas på församlingens webbplats. Anmäl senast den 23 oktober.

TWEENSLÄGER

21-23.11

”Man får skapa sin egen identitet”

Thomas Öst har själv erfarenhet av att tvivla och tro, av att söka och hitta svar. Det bär han med sig i arbetet med ungdomar i församlingen. – Det är okej att det går i vågor, säger han.

TEXT: **REBECCA PETTERSSON**

JAKOBSTAD Sedan början av september är Jakobstadsbon **Thomas Öst** ny medarbetare i Pedersöre församling. I ett och ett halvt år framöver kommer han att jobba som församlingspedagog i en projektanställning.

Han har tidigare studerat grafisk design, men så för nåt år sen bestämde han sig för att göra något helt annat och hoppade på en ettårig utbildning till ungdomsledare. Att han en dag skulle komma att jobba i församling har inte varit helt självklart.

– Jag är uppvuxen i en kristen familj och är konfirmerad, men i gymnasieåldern skrev jag ut mig ur kyrkan. I samband med att jag började studera till ungdomsledare skrev jag in mig igen.

Han säger att hans identitet som troende i dag är starkare än någonsin tidigare, och han känner sig helt bekväm med den identiteten.

Hur kom det sig att du hittade en vuxen tro?

– Det skulle jag också gärna vilja veta. Jag vet inte riktigt vad som hände, men på våren för två år sen började jag tänka att det var ett slags barnsligt rebellbeslut att ta steget bort från kyrkan.

Samtidigt var det inte bara enkelt för honom att röra sig i kristna sammanhang som ungdom. Han kände ett behov av att passa in.

– Det kunde vara ganska små saker, som att man lyfte händerna då man sjöng lovsång på ungdomssamlingarna. Sådana symboler förstod jag mig inte riktigt på. Det kändes lite skrämmande och jag kände mig lite utanför.

Sina erfarenheter av att tro, tvivla och känna sig utanför, de bär Thomas Öst med sig i sitt arbete som församlingspedagog. Han känner att han har något att ge vidare där.

– Jag har perspektiv på hur det är att tvivla

Thomas Öst är ny församlingspedagog i Pedersöre församling. FOTO: PRIVAT

och att inte vara säker på sig själv, och att det finns vägar framåt. Det är okej att det går i vågor.

Ser fram emot samarbeten

I höst kan man bland annat träffa Thomas på Alphakursen för ungdomar som samlas på tisdagar. Han är också engagerad i att försöka starta upp ett musikprojekt för ungdomar tillsammans med Kyrkans Ungdom och Jakobstads svenska församling, och så varannan fredag är han med och leder ungdomsskvällar i Kyrkhemmet i Bennäs.

»Jag har perspektiv på hur det är att tvivla och inte vara säker på sig själv, och att det finns vägar framåt.«

Finns det något i jobbet som du brinner lite extra för, som du tycker att är extra kul?

– Att få unga att hitta sina personliga mål och arbeta mot dem, och att stärka tron på vägen.

– Idag kommer det så många intryck från alla möjliga håll, att man måste vara på ett visst sätt för att passa in. Men man får skapa sin egen identitet.

Vad tycker du hittills att är mest utmanande med jobbet?

– Det är svårt att säga ännu. I viss mån är det ju mycket kvällsarbete, men det visste jag ju från början.

– Jag är bara jätteglad över att få arbeta i församlingen, träffa nya människor och arbeta med Gud. Jag trivs jättebra och ser fram emot möjligheten att samarbeta med andra församlingar.

I december kommer det samarbetet till exempel att resultera i en självständighetsfest i Kyrkostrands församlingshem för alla ungdomar i prostriet. Det ser han redan fram emot!

PÅ GÅNG LOKALT NÄRPES, KRISTINESTAD, KORSNÄS, MALAX, PETALAX, BERGÖ

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Närpes prosteri utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Pian Wistbacka, narpes@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 5797. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Malaxkaplan i nästan 30 år

När Kristian Norrback går i pension är det mötena med människorna i församlingen han minns bäst.

TEXT: PIAN WISTBACKA

MALAX Sommaren 1996 kom **Kristian Norrback** med sin familj, Anna och tre pojkar, till Malax från Kenya. Han hade fått kaplanstjänsten i församlingen. Samtidigt föddes familjens första dotter, och fyra år senare den yngsta dottern. I år, efter 36 år som präst hemma och i Kenya – 29 av dem i Malax – går han i pension.

Vilka är dina starkaste minnen från tiden i församlingen?

– Det jag särskilt minns är en verksamhet som har ganska låg profil: församlingens uppvaktningar på medlemmarnas jämna födelsedagar från 75 uppåt. Under en rad år hade jag 80- och 85-års-uppvaktningarna, senare 90- och uppåt; vi delade med diakonen och kyrkoherden.

– Den här verksamheten gjorde att jag fick besöka hem i alla delar av församlingen, från Granholm till Snickaris, från Söderfjärden till Öjna, och träffa alla från flitiga gudstjänstbesökare till folkkyrkomedlemmar som inte gör något väsen av sig. Jag vet inte hur en präst på något annat sätt skulle bli bekant med församlingen, både geografiskt, men framför allt med de enskilda medlemmarna, alla har ju sin egen födelsedag. Alla de mötena, ofta utan några åthävor, minns jag som något värdefullt.

Har uppgifterna förändrats under tiden?

– Malax – före sammanslagningen med Petalax och Bergö 2023 – var en tvåprästs församling med alla grunduppgifterna: gudstjänster och andakter, dop, skriftskolor och konfirmation, vigslar och begravningar. De uppgifterna har egentligen inte ändrat på trettio år.

– Trots att kyrkan trängs mer och mer till samhällets marginal och medlemstalet konstant sjunker står sig skriftskolan fortfarande. Det känns som ett under att så många femton-åringar väljer att gå den, säkert med högre procent i Österbotten än i andra delar av stiftet, högre i en landsbygdsförsamling än urbana – men den finländska skriftskolan lever med rätt god hälsa 2025. Kontakten till skolorna däremot har stramats åt kännbart under trettio år.

Vad har varit viktigast för dig att lyfta fram?

– I de teologiska studierna bekantade jag mig med bland annat den svenska teologen Anders

Avtackning 5.10 i Malax kyrka. Kyrkoherde Tomi Tornberg talar till Kristian Norrback. Filten är en gåva från församlingen, där medlemmarna i de grupper Kristian varit engagerad i har bidragit med mormorsrutor.

FOTO: JOHANNA GRANLUND

»Den finländska skriftskolan lever med rätt god hälsa 2025.«

Kristian Norrback

Bor i Yttermalax. Född i Sideby 1961, bodde en stor del av sin barndom i Kenya.

Familj: hustru Anna och fem vuxna barn.

Har arbetat i Oravais, Vörå, Maxmo och Jeppo församlingar, med sin egen familj i Evangeliförningens missionsarbete i Kenya på 1990-talet, samt 29 år i Malax församling.

Viktigt bibelord: "Men alltsammans kommer från Gud, som har försonat oss med sig själv genom Kristus." (2 Kor 5:17)

Nygren. Han är mest känd för sitt arbete *Den kristna kärlekstanken* (1930) där han finner att det unika som kristendomen en gång kom med är budskapet om Guds omotiverade kärlek till syndiga människor. *Det* var nytt i och med Nya testamentet. *Det* var annorlunda än annan religion. Initiativet till gemenskap med Gud ligger hos Gud. Riktningen är uppifrån ner till jorden. Det har jag försökt få fram i predikningar, andakter och samtal.

– Det sägs att en predikant, som ju kan hinna med tusen predikningar under ett liv, egentligen bara har två eller tre predikningar: allt är variationer på ett visst tema. Jag hoppas att jag har varit "ensidig" i den meningen.

Och nu efter pensioneringen? Vad kommer att sysselsätta dig nu?

– För ett antal år sedan började jag också på doktorandstudier i Gamla testamentets exegetik. Tanken var att det skulle gå att genomföra vid sidan av församlingstjänst, men det fungerade inte i mitt fall. Nu ser jag fram emot att kunna skriva färdigt och få det hela mellan två pärmar. Ämnet är "Abraham och rättfärdigheten" och utgår från den mycket korta versen "Abraham trodde på Gud och det räknades honom till rättfärdighet" (1 Mos 15:6). Den svenska exegeten Bo Johnson har fyndigt sammanfattat svårigheterna i texten: "Vem räknade vad till vem?" Jag undersöker hur versen lever vidare genom Gamla testamentet genom århundradena mot Nya testamentet.

– Därtill har jag två "gårdar" att sköta: förra kantorsgården Kanaan där vi bor i Yttermalax – en ojämn kamp mot arterna asp och vide – och en "mormorsstuga" (bokstavligen) i Skaftung.

NÄRPES PROSTERI

KORSNÄS

Musikgudstjänst sö 19.10 kl. 18: Christian "Elvis" Brandt sjunger och Jonathan Bonn underhåller med dragspel. Kvällsservering och samvaro efteråt. Friman, Lolax, Hofman.

Baltikumvännernas loppis öppet varje tisdag kl. 13–17: Sista gången lördagsöppet detta år blir 8.11 kl. 13–16.

Liten och stor ti 21.10 kl. 9.30–11.30: i församlingshemmet (fh).

Träffpunkt i bönehuset ti 21.10 kl. 14: i Taklax.

Kyrkans barntimme i bönhuset ti 21.10 kl. 18: i Taklax.

Matutdelning och kaffestund på onsdagar kl. 10: i fh.

Kyrkans barntimme on 22.10 i Korsnäs kl. 17.30: i fh.

Barnkören on 22.10 kl. 18: i fh.

Lunch ilag fredag 24.10 kl. 12.00: för närståendevårdare och vårdtagare. Vi beställer mat från Baarin, i första hand på egen bekostnad. Anmälan till Hanna (tfn 044 4101825) senast torsdag 23.10.

Musikcafé fr 24.10 kl. 18: i Korsnäs kyrka, se puff!

Gudstjänst sö 26.10 kl. 11: i kyrkan, Jenny Långkvist, Granholm.

Liten och stor ti 28.10 kl. 9.30–11.30: i fh.

Kyrkans barntimme on 29.10 i Korsnäs kl. 17.30: i fh.

Barnkören on 29.10 kl. 18: i fh.

KRISTINESTAD

www.kristinestadssvenskaforsamling.fi

Sö 19.10 kl. 10: Högmässa i kyrksalen i Lappfjärds församlingshem (Lfds fh). Engström, Martikainen.

– **kl. 12:** Gudstjänst i Kristinestads kyrka (Krs kyrka). Engström, Martikainen.

Ti 21.10 kl. 13: Kenya syförening i Lfds fh. Välkomna med både nya och gamla! Missionsinfo, gemenskap, andakt och kaffestund. Kaffebavgift 5 euro för att stöda Kenya-missionen.

– **kl. 18:** Gemenskap kring Bibeln i Kristinestads församlingshem (Krs fh). Johan Eklöf.

On 22.10 kl. 8.45: Morgonbön i Krs kyrka.

– **kl. 19:** Karagruppen i Lfds fh. Johan Eklöf.

To 23.10 kl. 11.30: Pensionärssamling i Sideby kyrka. Martikainen, Erica Norrback.

Fr 24.10 kl. 13: Besökskören. Besök till Allmänmedicinska. avd. Vi muntrar upp med sång och glada toner. Samling 12.50 i korridoren utanför. Norrback Erica.

– **kl. 18.30:** Tonårsträff Öppet hus i Magasinet i Lfds fh. Caldén-Back, Teir.

Lö 25.10 kl. 12: Klädbyttardag i finska församlingshemmet.

MALAX Tack

Tack, Kristian!

Söndagen den 5 oktober avtackades kaplan Kristian Norrback efter hans 29 år i Malax församlings tjänst. Avtackningen skedde i samband med den tvåspråkiga högmässan i kyrkan, följt av tal och uppvaktningar. Till sist bjöd församlingen på köttsoffa och tårter i församlingshemmet.

Sö 26.10 kl. 10: Gudstjänst i kyrksalen i Lfds fh. Norrback, Bergqvist.

– **kl. 15:** Högmässa i Sideby kyrka. Norrback, Vättö.

To 30.10 kl. 12.30: Pensionärssamling i Krs fh. Engström, Martikainen, Birgitta Lillback Engström.

NÄRPES

www.narpesforsamling.fi

Närpes

Sö 19.10 kl. 12 gudstjänst: Närpes kyrka. Tuomas Toivonen, Gerd Lindén-Liljehage

– **kl. 18 samling:** Luthergården. Kristian Nyman, Mikaela och Per-Erik Björklund

Ti 21.10 kl. 10 karasamling: Närpes församlingshem. Anders Blomberg

Fr 24.10 kl. 18 fredsbön: Närpes kyrka. Arrangör: Närpesnejdens fredsförening r.f

Lö 25.10 kl. 18 aftonmusik: S:ta Maria kyrka. Sam Lindén
Sö 26.10 kl. 12 ekumenisk gudstjänst och skriftskolestart: i Närpes kyrka. Liturg: Tom Ingvesgård, predikan:

Leif Ohlin, Ulf Sundqvist, Gerd Lindén-Liljehage. Kyrk-kaffe efteråt

– **kl. 14 högmässa med ljusständning för avlidna under året:** Töjby bykyrka. Patrica Strömbäck, Jan-Ola Granholm

Må 27.10 kl. 9 utdelning av matkassar: på Café Albert. Kristina Örn, Anders Blomberg, Birgitta Lillback Engström

Övermark

Fr 17.10 kl. 18.30 karasamling: i Övermarks församlingshem. Anders Blomberg, Tom Ingvesgård

Sö 19.10 kl. 18 välgörenhetskonsert: i Övermarks kyrka. Övermark-Yttermark Lions

Pörtom

Sö 19.10 kl. 10 gudstjänst, skriftskolestart: i Pörtom kyrka. Patric Sjölander, Ulf Sundqvist, Gerd Lindén-Liljehage

On 22.10 kl. 13 karasamling: i Pörtom Servicehuset. Anders Blomberg, Tom Ingvesgård

KRISTINESTAD Byttesdag

Kom och byt barnkläder!

Välkommen på barnklädsbyttardag i finska församlingshemmet lördag **25.10 kl. 12!**

Kaffeservering.

Kom med barnens urväxta kläder och skor. När du kommer med kläder får du istället kuponger att använda under klädbyttardagen. Mottagningstider samma vecka: må, ti kl. 15–18 eller ons, to, fre kl. 10–14. Vid frågor kontakta Inga-Lene 040 527 7611.

KORSNÄS Musikcafé

Prästen med resten gästar Korsnäs

Musikcafé i Korsnäs kyrka fredag **24.10 kl. 18.00** med succébandet "Prästen med resten" från Närpes. Kollekt till Ukrainas barn. Servering. Välkomna att sjunga med i gamla godingar!

Barnkören kickar igång terminen

Torsdagen **30.10 kl. 17.30** är det terminsstart för Malax församlings barnkör. Kören är öppen för alla barn i förskole- och lågstadieålder.

Körövning varje vecka i Malax kyrka med Katri Lax. Ingen förhandsanmälan. Kören övar för att medverka med luciatåg på De vackraste julsångerna i Malax kyrka, som kommer att vara 13.12.

KORSHOLMS PROSTERI

MALAX

Sö 19.10 kl. 18: Countrykonsert med Marlene Östersund & Christian Vesterqvist i Malax kyrka. Gratis inträde, kollekt till förmån för Julhjälpen. Julhjälpen delas ut till mindre bemedlade barnfamiljer och ensamstående i Malax kommun jultider.

Sö 19.10 kl. 18.30: Ungdomskväll i Bergö FH. Ungdomskvällarna roterar mellan olika församlingsdelar, varannan vecka.

Ti 21.10 kl. 19: Kyrkofullmäktige i Petalax FH.

Bergö

Sö 19.10 kl. 14: Högmässa i kyrkan. Isaksson, Lax.
Sö 19.10 kl. 18.30: Ungdomskväll i Bergö FH. Ungdomskvällarna roterar mellan olika församlingsdelar, varannan vecka.

Sö 26.10 kl. 14: Gudstjänst i kyrkan. Englund, Brunell.

Malax

To 16.10 kl. 19: Gubbbön i Socken, varannan vecka. En bönegrupp för män.

To 16.10 kl. 19: Diskussionsgruppen Amici, i ÖM FH.

Sö 19.10 kl. 10: Högmässa i kyrkan. Isaksson, Lax.
– **kl. 10:** Söndagsskola i Socken.

Sö 26.10 kl. 10: Gudstjänst i kyrkan. Tornberg, Lax.

On 29.10 kl. 13: Tro i vardagen, i kyrkan.

To 30.10 kl. 17.30: Barnkören, i kyrkan. Terminsstart! Kören övar för att medverka med luciatåg på De vackraste julsångerna.

Petalax

Sö 19.10 kl. 10: Högmässa i kyrkan. Isaksson, Lax.

Sö 26.10 kl. 12: Gudstjänst i kyrkan. Englund, Brunell.

KORSNÄS Musik

Musikgudstjänst med både Elvis- och dragspelstoner

Välkomna till en gudstjänst med mycket musik söndag **19.10 kl. 18.00**. Christian Brandt bjuder på Elvis-sånger och Jonathan Bonn på medryckande dragspelsmusik. Kantor: Kjell Lolax.

Servering, kollekt till diakonins julhjälp.

INGA-LENE OJANIEMI

Med blicken på det som är värdefullt

MUSIK ÄR viktig för mig. Ibland lyssnar jag på musik för att höja tempot och köra igång mig själv. Andra gånger väljer jag låtar som hjälper mig få fram gråten som fastnat i bröstet.

Jag blir lätt berörd. Det hör till vår tradition på julafton att jag faller några tårar under julbönen. De kommer oftast när en fin julpsalm ska sjungas, jag öppnar munnen för att börja sjunga men plötsligt ska gråten ut istället. Den fina orgelmusiken kombinerad med en härlig stämning i kyrkan berör mig på ett omedvetet plan. Barnen nickar mot varandra med ansiktsuttryck som säger att det är som det brukar vara. De är vana, och jag själv upplever att tårarna är ett tecken på att mitt inre är levande.

LÅTTEXTER ÄR också viktiga och givande. De aktiverar tankar och öppnar för nya synsätt. Nu när allhelgonahelgen närmar sig tänker vi på dem som gått före oss, men helgen påminner också om vår egen död. Roman Keatings låt *If tomorrow never comes* snurrar då ofta i mina tankar.

Om jag inte ges en morgondag – vet mina nära och kära om att jag älskat dem? Har jag gett dem närhet, tid, trygghet, kärlek, tro och förhållningssätt till liv och motgång som hjälper dem framåt i livet? Har jag gjort det avtryck som jag önskat här på jorden? Har jag fullt ut levt mitt liv under den tid som gavs mig?

»Har jag gjort det avtryck som jag önskat här på jorden?«

TANKARNA ÄR tunga och får tårarna att komma. Döden hotar och skrämmer. Samtidigt får tanken på döden oss att förstå vad och vem som är viktiga för oss. Döden påminner om att varje dag ska levas med blicken fäst på det som är värdefullt för oss.

Vi får skapa och söka stunder som gör oss närvarande i nuet, aktivt visa kärlek och njuta av stunden: känna livet runtomkring oss men framförallt inom oss.

Inga-Lene Ojaniemi är diakon i Kristinestads svenska församling.

”Nu är jag redo!”

Hon trivdes med jobbet som förskollärare – men dragningen till diakonin fanns hela tiden där. Nu sadlar fyrbarnsmamman Lina Smeds om och studerar till diakon.

TEXT: **PIAN WISTBACKA**

NÄRPES – Jag har haft en ganska lång längtan till diakonin. Det har nog pågått i cirka tio år, säger **Lina Smeds**.

Hon trivdes bra som förskollärare, men tanken på att bli diakon var något hon inte kunde släppa. En bakomliggande orsak var hennes egna erfarenheter av sorg och förlust tidigt i livet.

– Min upplevelse av att känna att jag har varit buren genom mina sorger och svåra prövningar har nog påverkat mig. Livsriktningen har på något sätt banat väg för det här, konstaterar hon.

Att kunna förmedla omsorg och hopp i svåra stunder är något som motiverar henne.

– Jag vill kunna möta en människa i kris utifrån mina egna erfarenheter – så som jag själv har upplevt att jag har varit buren av medmänniskor, men också av Gud.

Hur känns ett kall?

Beslutet att studera vidare och byta bransch kom ändå inte lättvindigt till.

– Det ligger mycket bön och rannsakan bakom, säger Lina Smeds.

– Längtan och viljan att möta människor i nöd och i skörare stunder hade börjat gro i mig mer och mer. Men jag ville invänta någon typ av mognad och – faktiskt – ett kall, innan jag var redo för det här uppdraget.

Kallet kom inte på en gång, utan har vuxit fram så småningom.

– Nu känner jag att det är dags. Nu är jag på rätt plats i livet.

Ett yrke med bredd

Eftersom Lina Smeds är utbildad socionom sedan tidigare har hon grunden klar och behöver bara komplettera sin examen med studierna i diakoni vid yrkeshögskolan Novia. Studierna är i startgroparna, men det känns bra.

– Jag tycker att det är så intressanta ämnen! Jag riktigt njuter av att få sätta mig ner med mina böcker och fundera, läsa, begrunda och skriva, säger hon.

Det mesta kan göras på distans. Tre närstudieträffar på höstterminen och tre på vårterminen ingår i studierna.

– Till diakonstudierna hör det också att man ska ha 20 studiepoäng i teologi, och det läste jag redan i fjol. På det sättet fick jag en liten försmak av studierna. Också det var jätteintressant!

Lina Smeds bytte bransch mitt i livet.

FOTO: PRIVAT

Som bäst gör hon en praktikperiod i Närpes församling.

– Här får jag lära mig tillsammans med erfarna och duktiga kollegor.

Även om praktiken tills vidare bara är inne på tredje dagen har hon redan hunnit uppleva den breda variation som finns i yrket.

– Hittills har jag till exempel tagit del av matutdelning. Så har vi haft en liten grupp med äldre kvinnor som har samlats, vi har diskuterat och sjungit lite psalmer tillsammans. Något hembesök har vi också hunnit med.

Vad vill du arbeta med när du blir klar med studierna?

– Jag vill bli vigd till diakon och hoppas få en diakontjänst. Sen beror det ju på vilken försam-

ling man börjar arbeta i. Vad finns det för behov där? Det här yrket är ju ganska speciellt på det sättet, man får ju inte så klara direktiv, ”det här och det där ska du göra”. Du måste söka upp själv, vara lite kreativ. Det blir spännande att se vad det blir!

Lina Smeds

Är: socionom och barnträdgårdslärare till utbildningen, har jobbat länge som förskollärare och studerar nu till diakon vid Novia.

Bor: i Kåtnäs, Närpes, i barndomshemmet som hon tagit över med familjen.

Familj: man och fyra barn i åldern 14, 12, 6 och 4 år.

Om vuxenstudier: ”Visst är det ett pussel att få allt att funka, men när man är motiverad och har tänkt på det länge ser man inte hindren utan känner bara: Det här ska vi ro iland.”

»Jag vill kunna möta en människa i kris utifrån mina egna erfarenheter.«

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Åboland-Åland utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Sofia Torvalds, sofia.torvalds@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6748. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Att göra tillsammans är roligare!

Alexander Nykvist brinner för teologi, ekonomi och för att aktivera medlemmar i församlingens verksamhet.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

ÅBO Alexander Nykvist blev prästvigd i pingst. I drygt tre månader har han hunnit jobba som församlingspastor i Åbo svenska församling.

– Redan tidigt var jag intresserad av både teologi och ekonomi. När jag skulle börja studera insåg jag att man vid Åbo Akademi kan kombinera de här två vägarna.

Nu är han magister både i teologi och ekonomi. I framtiden drömmer han om att i jobbet kunna kombinera teologins människonärhet och ekonomins vision av vart vi är på väg.

– Det har format mig att jag vill se saker ur båda perspektiven.

Alexander Nykvist växte upp i en kristen familj i Esbo.

– Så vitt jag minns hade jag aldrig någon kraftig protestperiod. Min andliga uppväxt präglades snarare av att jag inte hade ett utan många olika andliga hem. Jag var aktiv i en luthersk församling, i en pingstförsamling och i en metodistförsamling.

Hans sersin ekumeniska uppväxt som styrka.

– Jag har också gått en ledarskaps- och lärjungautbildning i England. Där lärde jag mig att inte låta olikheter vara i vägen utan snarare se på vad vi kan göra tillsammans.

”En snål präst”

Nu när han hunnit med några månader av prästjobb tänker Alexander Nykvist att det är ett hedersuppdrag att få begrava, döpa eller viga.

– Vid förrättningar träffar jag människor som annars inte är så aktiva i församlingen. Jag får ta del av andras glädje och sorg. Visst är det häftigt!

Han gillar också konfirmandundervisningen.

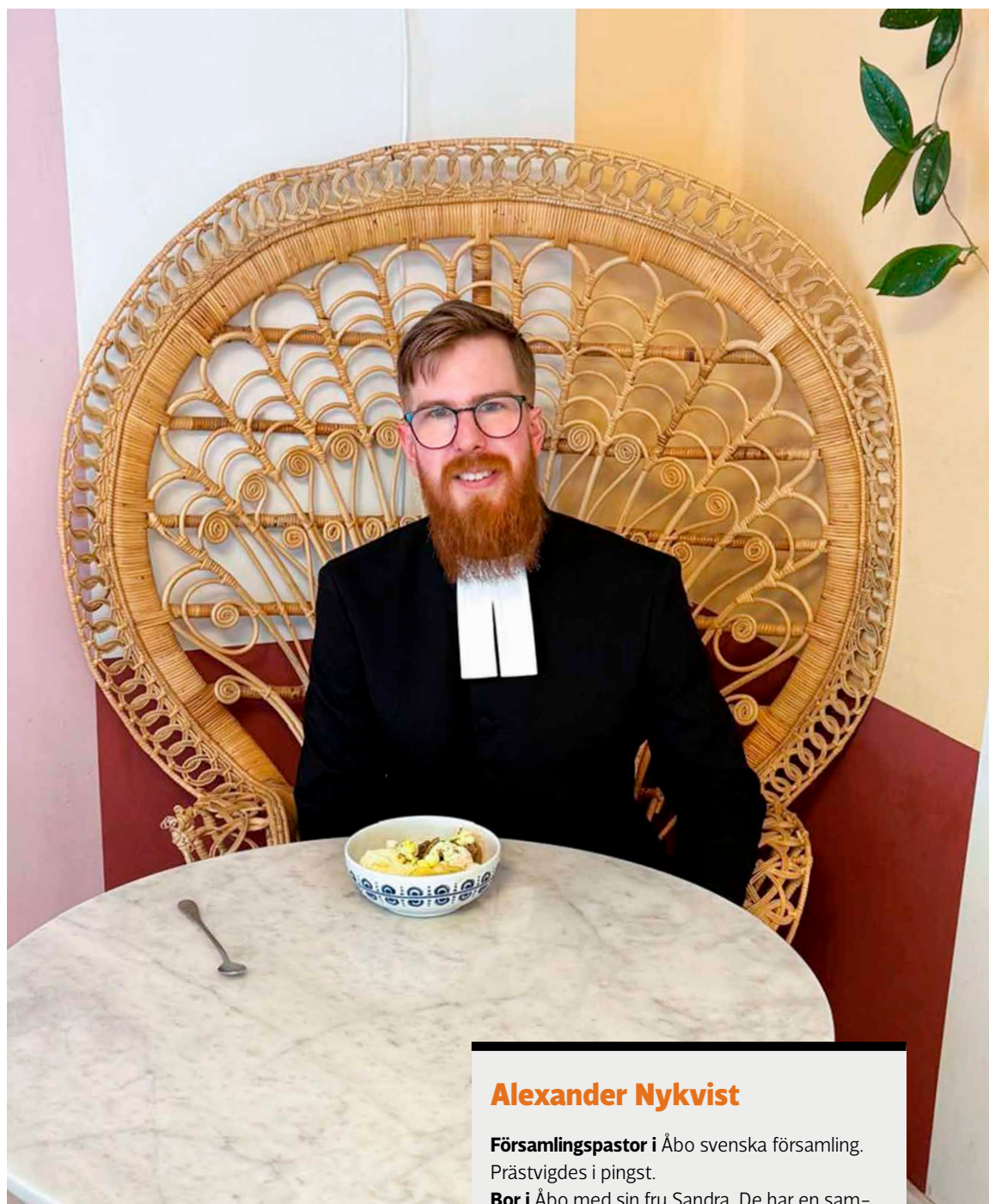
– Skriftskolan i Finland är helt unik, och därför också en unik möjlighet.

Du som vill jobba som präst men också är intresserad av förvaltning och ekonomi – siktar du på att blir kyrkoherde en dag?

– Min morfar brukade presentera mig med orden ”hänestä tuleepihi pappi” (han kommer att bli en snål präst) eftersom jag studerade både ekonomi och teologi. Jag har länge tänkt att jag gärna jobbar med ledarskap och församlingsliv,

Att tillverka – och äta – glass är Alexander Nykvists stora intresse.

FOTO: PRIVAT

Alexander Nykvist

Församlingspastor i Åbo svenska församling. Prästvigdes i pingst.

Bor i Åbo med sin fru Sandra. De har en samling med olika mynta-arter på gården.

Intressen: Idrott, musik och glass. Sjungit mycket i kör och i kvartett och skrev sin pro gradu i ekonomi om hur man kommunicerar i en kvartett. Är själv tenor.

Har ett stor intresse både för att äta och tillverka glass. Gillar att experimentera. Den bästa egna glassen var en fastlagsbulleglass. Favorit bland köpta glassar: Brynt smörglass från Vanhan Porvoon jäätelötehdas.

antingen som kyrkoherde eller inom en samfällighet där det går att kombinera båda ämnena.

Sin pro gradu-avhandling skrev han om hur man använder frivilliga inom församlingar i södra Finland.

– I de församlingar där jag varit aktiv är det jättestor skillnad mellan hur man använder sig av frivilligarbetare. I den församling där jag gjorde praktik i England var det femton anställda och hundra frivilliga – bara på det viset gick det att göra allt man ville göra.

Hur skulle du gå tillväga för att aktivera fler?

– Det är en jättebra och svår fråga. Det första jag skulle göra är att få fram varför vi gör det vi gör. Vi människor överlag vill göra mycket, men vi vill veta varför. Sedan har vi alla olika styrkor och gåvor. Det viktiga är inte att det blir så bra som möjligt utan att vi får göra det tillsammans. Ibland tar det mer tid att delegera

och det blir kanske inte lika teologiskt vackert, men att göra tillsammans upplever jag ändå är det viktiga.

Han skulle uppmana alla som känner att något saknas i deras församling att ta kontakt.

– Ofta när vi känner att något saknas så upptäcker vi att vi själva är ganska bra på det, medan det i församlingen kanske inte finns någon som är det.

»Vi människor vill göra mycket, men vi vill veta varför.«

ÅBOLANDS PROSTERI

VÄSTÅBOLAND

Pargas sockenförsamling:

Sö 19.10 kl. 10: Högmässa i Pargas kyrka, Marith Leppä-kari-Lindberg, Hanna Lehtonen. Pargas kyrkokör med-verkar. Invigning av årets församlingsvecka.

Ti 21.10 kl. 17–19: Dagklubbsnostalgi i Hyddan. Vi firar 80 år av dagklubbsverksamhet i kyrkan i Finland.

On 22.10 kl. 18: Församlingsafton om Armenien i Pargas församlingshem. Föredrag av Svante Lundgren. Servering.

Lö 25.10 kl. 11: Kvinnobrunch i Pargas församlingshem.

Sö 26.10 kl. 11: Barockmusikalisk högmässa i Pargas kyrka, Otto Lindén, Juho Kopperoinen, Hanna Lehtonen, Anna Satomaa. Tvåspråkig, tillsammans med finska församlingen och Barockens labyrinter.

On 29.10 kl. 18: St. Simons scoutgudstjänst i Pargas kyrka, Otto Lindén, Hanna Lehtonen.

Nagu sockenförsamling:

Sö 26.10 kl. 11: Högmässa med kaplansinstallation i Nagu kyrka. Kaplan Irene Erkko installeras som kaplan i Nagu sockenförsamling. Samtidigt välsignas tf diakon Hanna Kamlin till tjänst. Efteråt festlig kyrklunch i församlingshemmet.

Korpo sockenförsamling:

Sö 19.10 kl. 11: Högmässa i Korpo kyrka, Janette Lagerroos, Mikael Granlund.

Houtskärs sockenförsamling:

Sö 19.10 kl. 18: Kvällsmässa i Houtskärs kyrka, Janette Lagerroos, Uma Söderlund.

Iniö sockenförsamling:

Sö 19.10 kl. 13: Mässa med visor i Iniö kyrka, Otto Lindén. Sångare från Pargas Manskör och Pargas Damkör medverkar. Efter högmässan bjuder körerna på kyrkkaffe och mera sång i församlingshemmet.

ÅBO Familjer

Mörkervandringar i Domkyrkan för barnfamiljer

Har du någon gång funderat på hur det ser ut inne i kyrkan när lamporna släckts? Eller vad händer i kyrkan efter att dörrarna låsts? Nu har du möjlighet att svaren! Under några kvällar i november ordnar vi mörkervandring i Domkyrkan för barnfamiljer. Då går vi runt i den mörka kyrksalen, lyser vägen med ficklampor och letar efter mössen som gömt sig i kyrkan. Samtidigt berättar guiden Janna bland annat om olika saker vi kan se i kyrkan och om hur kyrkan byggts om flera gånger efter olika bränder. Barn behöver ha en vuxen med sig för att delta i vandringen.

Vandringarna ordnas **3.11, 6.11, 10.11 och 25.11.2025 kl. 17.45–18.45**. Anmälan via länk på abosvenskaforsamling.fi.

ÅBO

www.abosvenskaforsamling.fi

Sö 19.10 kl. 12 Högmässa: Domkyrkan. Wikstedt, Björkgren-Vikström, Eklund, Söderlund, gudstjänstgrupp Rut, Esra Lillhannus klarinett. Barnhörna. Kyrkkaffe. Högmässan radieras.

Må 20.10 kl. 12–12.15 Lunchmusik med Ensemble MMXX: Domkyrkan.

– **kl. 13–14.30 Café Orchidé:** Aurelia. Ulrika Grägg berättar om Stiftelsen för Åbo Akademis konstsamling.

– **kl. 17.30–20 Träff för unga vuxna:** Aurelia.

– **kl. 17.30–20.30 Träffar för vuxna ”Musikbingo”:** Aurelia. Anmälan senast 17.10 till agneta.markkula@evl.fi.

– **kl. 19–20 Stillhetens yoga:** Domkyrkan. Ta med underlag.

Ti 21.10 kl. 14.30–18.30 Ungdomshålan: Aurelia.

– **kl. 18 Aureliamässa:** Aurelia. Nykvist.

– **kl. 18–19 Tyst meditation:** Aurelia.

On 22.10 kl. 9.30–11.30 Familjecafé: Papinholma församlingshem. I samarbete med Folkhälsan i S:t Karins.

– **kl. 13.30–16 Barnhålan för åk 3–6:** Aurelia.

– **kl. 17.30–19.30 Familjeskoj:** Aurelia.

– **kl. 18 Bygga hopp i en galen värld – samtalsserie:** Aurelia. Hopp i hopplösa livssituationer. Gäster, Erfarenhetsexpert Kim och Mikael Hagelberg, diakon inom drog- och kriminalarbetet i Åbo och S:t Karins kyrkliga samfällighet.

To 23.10 kl. 9.15–12 Familjecafé: Aurelia.

– **kl. 17–17.45 Allmän rösträtt – sång för alla:** Aurelia.

– **kl. 18–18.30 Vardagsrum – på svenska:** St Karins kyrka. En kort första hjälpskurs för deltagarna. I samarbete med Röda korset och Folkhälsan i St Karins.

Lö 25.10–sö 26.10 En natt i Domkyrkan för åk 6–7: Anmälan senast 17.10 via webbplatsen.

MARIEHAMN Bön

Pärlornas djup

Vi fördjupar oss i Frälsarkransens pärlor **7–8 november** på Lemböte lägergård genom att binda vår egen krans och gå in i pärlornas betydelse genom diskussioner, bön och musik. Vi börjar med middag på fredag och avslutar vid kaffetid på lördag.

Kostnad 50 euro för medlemmar och 75 euro för övriga. Anmälan via hemsidan senast 29.10. För frågor kontakta Sonja Winé, sonja.wine@evl.fi

JOMALA Gemenskap

Kom med och planera gudstjänsten!

Gudstjänstgruppsträff **söndag 19.10 efter mässan kl. 11**. Mässan är något vi gör tillsammans, kom gärna med i gudstjänstarbetet! Vi har en samling efter mässan vid kyrkkaffet. Det går också bra att komma med kontinuerligt. Se jomala.evl.ax/gudstjanstgruppen

Sö 26.10 kl. 12 Familjemässa: Domkyrkan. Björkgren, Nykvist, Laurila, barn i åk 6–7, ÅSF:s barnkör dir. Maiju Laurila. Barnhörna. Kyrkkaffe.

Må 27.10 kl. 13–14.30 Café Orchidé: Aurelia. Missionär Anna Tikum gästtar caféet.
– **kl. 19–20 Stillhetens yoga:** Domkyrkan. Ta med underlag.

Ti 28.10 kl. 14.30–18.30 Ungdomshålan: Aurelia.
– **kl. 18–18.30 Orgelkonsert för alla:** med Maiju Laurila: Domkyrkan. Fritt inträde.
– **kl. 18–19 Tyst meditation:** Aurelia.

On 29.10 kl. 9.30–11.30 Familjecafé: Papinholma församlingshem. I samarbete med Folkhälsan i S:t Karins.

– **kl. 12.30. Frukostklubben:** Bryggerirestaurang Koulou, Eriksgatan 18, Åbo. Conny Sjöquist ”Vad algforskningen berättar”. Anmälan senast 27.10 kl. 15 till hedlu50@gmail.com.
– **kl. 13.30–16 Barnhålan för åk 3–6:** Aurelia.
– **kl. 17.30–19.30 Familjeskoj:** Aurelia.
– **kl. 18.30–19.30 Bönegruppen:** Aurelia.

To 30.10 kl. 9.15–12 Familjecafé: Aurelia.

Fr 31.10 kl. 10.30–12 Närstående café: Kvarterssklubben, Henriksgatan 9, Åbo. I samarbete med Folkhälsan, Egentliga Finlands Minnesförening. Anmälan senast 30.10 Eva Björkqvist 040 516 5679.

ÅLANDS PROSTERI

JOMALA

Fr 17.10 kl. 13.30 Andakt: på Rönngården, Hansen, Serell

Sö 19.10 kl. 11.00 Högmässa: Serell, Hansen, Karlsson-Karlsson

Må 20.10 kl. 13–15 Kenyamissionen:

på Olofsgården

Ti 21.10 kl. 12–14 Missionssyfsöreningen:

på Rönngården. Kaffeservering.

To 23.10 kl. 12.00 Sopplunch: på Rönngården. Sopplunchen kostar 5 euro.

Sö 26.10 kl. 11.00 Högmässa: Oldmark, Hansen, Karlsson-Karlsson

Ti 28.10 kl. 12–14 Missionssyfsöreningen: på Rönngården. Kaffeservering.

MARIEHAMN

Sö 19.10 Stenmässa kl. 11: i S:t Görans kyrka. *

To 23.10 Lunchmässa kl. 11.30: i S:t Görans kyrka
– **kl. 12 sopplunch:** i församlingshemmet.

Sö 26.10 Högmässa kl. 11: i S:t Görans kyrka. Barnkören medverkar. *

To 30.10 Lunchmässa kl. 11.30: i S:t Görans kyrka.
– **kl. 12 sopplunch:** i församlingshemmet.

* = Livestreaming på församlingens Facebook-sida.

KOLUMNEN

FOTO: CECILIA ENGBLOM

Lingonlov

DET ÄR HÖSTLOVSTIDER. Det starkaste höstlovsminnat från min egen skoltid är ”lingonlovet”. Hade du också lingonlov? Nej, det var ju inget riktigt höstlov utan kanske en dags ledighet från skolvardagen då vi istället skulle plocka en liter lingon (eller var det mera?) för att ta med bären till skolan. Ibland förbarmade sig en förälder när plockningen segade på långt in på fredagseftermiddagen.

VAD LÄNGE DET kunde ta att plocka bär när man var barn! Mamma uppmuntrade mig att plocka i en liten mugg för att övertyga mig om att jag skulle klara det. Muggen kunde då fyllas snabbare och lingonen hällas över i ett större kärl. Humöret svajade ändå. Det var som om muggens botten stirrade på mig jättelänge. Att komma upp ett par centimeter från botten var en möda!

»Skogen gör oss gott. Att kämpa med en liter lingon kan vara en övning i tålmod – för både barn och vuxna.«

ÄNDÅ HAR LINGONLOVET ett skimmer över sig: Höstsolen som gassar och gör att tallsbogen, marken och lingonen doftar. Synen av mängden lingon i skolköket när man lämnade in sin lilla påse till köksan. Fluffig vispgröt eller klappgröt väntade, samt elevernas egen sylt till spenatplättarna. Visst var det fint!

KANSKE NÅGON SKOLA ännu firar lingonlov? En snabb sökning på nätet tyder på att de flesta slutat. Kanske det är svårt att samla in lingon när skolmaten sällan tillreds i det lokala skolköket. Just idag vill jag gärna romantisera lingonlovet utan att tänka på realismen i det hela för vår tid.

Skogen gör oss gott. Att kämpa med en liter lingon kan vara en övning i tålmod – för både barn och vuxna. Att bidra till det gemensamma goda är en bra sak, likaså att ta vara på skogens gåvor. Jag har en stark känsla av att det inte kommer att bli en fullträff att införa ”mammass lingonlov” under höstlovet, men jag kan alltid försöka.

Malena Björkgren är kaplan i Åbo svenska församling.

VÄSTÅBOLAND På gång

Församlingsvecka i Pargas

Väståbolands svenska församling firar sin årliga församlingsvecka från **söndag till söndag 19–26.10**. Under veckan bjuds det på bl.a. en mässa med visor tillsammans med sångare från Pargas Manskör och Pargas damkör söndagen den **19.10 kl. 13** i Iniö kyrka.

Tisdagen den **21.10** uppmärksammas 80 år av dagklubsverksamhet i kyrkan i Finland med en kväll med dagklubsnostalgi **kl. 17–19** i Hyddan i Pargas.

Onsdagen den **22.10 kl. 18** är det församlingsafton om Armenien i Pargas församlingshem med föredrag av Svante Lundgren.

Lördagen den **25.10 kl. 11** bjuds det på kvinnobrunch i Pargas församlingshem. Veckan avslutas med kaplansinstallation söndagen den **26.10 kl. 11** i Nagu kyrka, då kaplan Irene Erkko installeras i tjänsten.

”Nu är jag redo!”

Hon trivdes med jobbet som förskollärare – men dragningen till diakonin fanns hela tiden där. Nu sadlar fyrbarnsmamman Lina Smeds om och studerar till diakon.

TEXT: **PIAN WISTBACKA**

NÄRPES – Jag har haft en ganska lång längtan till diakonin. Det har nog pågått i cirka tio år, säger **Lina Smeds**.

Hon trivdes bra som förskollärare, men tanken på att bli diakon var något hon inte kunde släppa. En bakomliggande orsak var hennes egna erfarenheter av sorg och förlust tidigt i livet.

– Min upplevelse av att känna att jag har varit buren genom mina sorger och svåra prövningar har nog påverkat mig. Livsriktningen har på något sätt banat väg för det här, konstaterar hon.

Att kunna förmedla omsorg och hopp i svåra stunder är något som motiverar henne.

– Jag vill kunna möta en människa i kris utifrån mina egna erfarenheter – så som jag själv har upplevt att jag har varit buren av medmänniskor, men också av Gud.

Hur känns ett kall?

Beslutet att studera vidare och byta bransch kom ändå inte lättvindigt till.

– Det ligger mycket bön och rannsakan bakom, säger Lina Smeds.

– Längtan och viljan att möta människor i nöd och i skörare stunder hade börjat gro i mig mer och mer. Men jag ville invänta någon typ av mognad och – faktiskt – ett kall, innan jag var redo för det här uppdraget.

Kallet kom inte på en gång, utan har vuxit fram så småningom.

– Nu känner jag att det är dags. Nu är jag på rätt plats i livet.

Ett yrke med bredd

Eftersom Lina Smeds är utbildad socionom sedan tidigare har hon grunden klar och behöver bara komplettera sin examen med studierna i diakoni vid yrkeshögskolan Novia. Studierna är i startgroparna, men det känns bra.

– Jag tycker att det är så intressanta ämnen! Jag riktigt njuter av att få sätta mig ner med mina böcker och fundera, läsa, begrunda och skriva, säger hon.

Det mesta kan göras på distans. Tre närstudieträffar på höstterminen och tre på vårterminen ingår i studierna.

– Till diakonstudierna hör det också att man ska ha 20 studiepoäng i teologi, och det läste jag redan i fjol. På det sättet fick jag en liten försmak av studierna. Också det var jätteintressant!

Lina Smeds bytte bransch mitt i livet.

FOTO: PRIVAT

Som bäst gör hon en praktikperiod i Närpes församling.

– Här får jag lära mig tillsammans med erfarna och duktiga kollegor.

Även om praktiken tills vidare bara är inne på tredje dagen har hon redan hunnit uppleva den breda variation som finns i yrket.

– Hittills har jag till exempel tagit del av matutdelning. Så har vi haft en liten grupp med äldre kvinnor som har samlats, vi har diskuterat och sjungit lite psalmer tillsammans. Något hembesök har vi också hunnit med.

Vad vill du arbeta med när du blir klar med studierna?

– Jag vill bli vigd till diakon och hoppas få en diakontjänst. Sen beror det ju på vilken försam-

ling man börjar arbeta i. Vad finns det för behov där? Det här yrket är ju ganska speciellt på det sättet, man får ju inte så klara direktiv, ”det här och det där ska du göra”. Du måste söka upp själv, vara lite kreativ. Det blir spännande att se vad det blir!

Lina Smeds

Är: socionom och barnträdgårdslärare till utbildningen, har jobbat länge som förskollärare och studerar nu till diakon vid Novia.

Bor: i Kåtnäs, Närpes, i barndomshemmet som hon tagit över med familjen.

Familj: man och fyra barn i åldern 14, 12, 6 och 4 år.

Om vuxenstudier: ”Visst är det ett pussel att få allt att funka, men när man är motiverad och har tänkt på det länge ser man inte hindren utan känner bara: Det här ska vi ro iland.”

»Jag vill kunna möta en människa i kris utifrån mina egna erfarenheter.«

Andrum kl. 6.54

(med repris kl. 9.54)

Fredag 17.10 Matti Aspvik, Jakobstad

Måndag 20.10 Sarah Tiainen, Karleby

Tisdag 21.10 Stefan Löf, Jakobstad

Onsdag 22.10 Ärkebiskop Elia, Helsingfors

Torsdag 23.10 Bengt Grunér, Saltvik

Fredag 24.10 Markus Weckström, Ekenäs

Måndag 27.10 Mia Anderssén-Löf, Borgå

Tisdag 28.10 Mia Anderssén-Löf, Borgå

Onsdag 29.10 Mia Anderssén-Löf, Borgå

Torsdag 30.10 Mia Anderssén-Löf, Borgå

Aftonandakt kl. 19.15

Fredag 17.10 Niklas Wallis, Karleby

Lördag 18.10 kl. 17.58 Ett ord inför helgen

Söndag 19.10 Läsning ur Svenska Bibelsällskapets provöversättning av Nya testamentet.

Måndag 20.10 Monika Winberg-Nikkola, Nådendal

Tisdag 21.10 Rolf Steffansson, Fuengirola

Onsdag 22.10 Jan Edström, Esbo

Torsdag 23.10 Marko Pitkäniemi, Helsingfors

Fredag 24.10 Niklas Wallis, Karleby

Lördag 25.10 kl. 17.58 Ett ord inför helgen

Söndag 26.10 Läsning ur Svenska Bibelsällskapets provöversättning av Nya testamentet.

Måndag 27.10 Alexandra Äng, Jomala

Tisdag 28.10 Alexandra Äng, Jomala

Onsdag 29.10 Alexandra Äng, Jomala

Torsdag 30.10 Alexandra Äng, Jomala

Gudstjänst kl. 13.03

Söndag 19.10 Högmässa med Åbo svenska församling. Predikant: Maria Wikstedt. Liturg: Maria Björkgren-Vikström. Organist: Nicholas Söderlund. Kantor: Marjo Danielsson. Klarinettist: Esra Lillhannus. Solosång: Marika Kivinen. Sångkvartett: Marjo Danielsson, Nicholas Söderlund, Marika Kivinen och Esra Lillhannus. Textläsare: Carita Eklund (evangeliet), Helena Othman (första läsningen) och Ruth Illman (andra läsningen). Föredjare: Johan Brandt T Grenväs och Hedvig Långbacka. Psalmer: 190:1-3 (Inför ditt ansikte), 53:1,4 (Kristus är världens ljus), 887 (Fredens Gud ge oss kärlek), 191 (Vi bär så många med oss) och 192 (Låt mig nu din förbli).

Söndag 26.10 Gudstjänst med Helsingfors baptistförsamling. Predikant: Jan Edström.

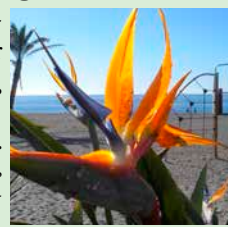
Notera datum: Vi planerar resa till Almuñécar 18–25.1.2026 med Församlingsförbundet

En perfekt start på det nya året med spanska solkustens ljus och grönska, utfärder i Andalusien, boende på snygga hotell, god mat, vila och gemenskap!

Vi återkommer med program och pris i nästa KP. Mera information och anmälningar: Kalle Sällström, tfn 050-3562 475, kalle.sallstrom@forsamlingsforbundet.fi.

Researrangör: Församlingsförbundet

Teknisk arrangör: Göran Sundqvist –Travelpartner

FÖRSAMLINGSFÖRBUNDET r.f.

Fonden för kristet arbete bland barn

förvaltas av Församlingsförbundet och ska främja kristen fostran på svenska och stöda kristen barnverksamhet i Borgå stift.

Understöd för kristen barnverksamhet i Borgå stift anslås att sökas, särskilt för nyskapande verksamhet, aktuella projekt, modiga experiment och materialproduktion av projektkaraktär.

Söndagsskolpris

utdelas till söndagsskola eller söndagsskollärare. Församlingar, föreningar och privatpersoner kan inlämna förslag med motiveringar.

Ansökan och nomineringar bör vara fondens styrelse tillhanda senast 30.11.2025, ansökningsblanketter kan beställas på kontakt@forsamlingsforbundet.fi.

Församlingsförbundet, Södra kajen 8, 00130 Helsingfors. Verksamhetsledare Kalle Sällström svarar på frågor, kalle.sallstrom@forsamlingsforbundet.fi, 050-3562 475.

FÖRSAMLINGSFÖRBUNDET r.f.

Bibliodrama: nya vägar till tro, hopp och tillit

Bibliodrama är ett nytt sätt att fördjupa sig i bibeltexter. I november samarbetar församlingarna i Grankulla och Borgå kring en bibliodramahelg.

– Bibliodrama är ett kreativt och upplevelsebaserat sätt att ta del av en bibeltext – där texten blir levande genom inlevelse och delande, och vi upptäcker hur den talar till oss i dag. Samtidigt speglar vi också texten mot våra egna liv och livserfarenheter, vilket öppnar för ett djupt personligt möte med texten, säger bibliodramaledarna **Camilla Vuoristo** och **Eleftheria Apostolidou**, som leder en bibliodramahelg i Borgå den 8–9 november.

Vad har ni själva fått ut av det här sättet att jobba med bibeltexter?

– I den här kreativa metoden att fördjupa sig i bibeltexter kan texten bli till ett personligt tilltal, där vi blir berörda av den på ett helt nytt sätt och får uppleva vad den säger här och nu. Det här blir möjligt då vi på olika sätt bearbetar texten i grupp tillsammans med andra som också vill leva sig in i texten

Välkommen på bibliodrama med Camilla och Eleftheria.

FOTO: PRIVAT

ten och dess olika roller, säger Camilla Vuoristo, tf kaplan i Grankulla svenska församling.

– Det mest spännande med bibliodrama är att man går in i processen tillsammans med andra deltagare. Vid sidan av mötet med bibeltexten brukar jag alltid ta med mig samtal och utbyte som jag varit med om i gruppen. Det är intressant och stimulerande att lyssna till andras upplevelser och tolkningar, säger Eleftheria Apostolidou, församlingspastor i Borgå svenska domkyrkoförsamling.

Deutlovar en helg fylld av gemenskap, överraskningar och nya insikter.

BIBLIODRAMAHELG I BORGÅ 8–9.11.

Helgen är öppen för alla.

Lördag 8.11 kl. 9–15 i Domprostgården (Finnbyvägen 6, Borgå). Församlingen bjuder på lätt lunch.

Söndag 9.11 kl. 9–15 i Kapellet Aeternitas (Näsebackavägen 5, Borgå). Medhavd lunch kan ätas på plats innan vi avslutar helgen med mässa i Domkyrkan.

Gratis deltagande. Samakning kan koordineras.

Anmälan senast 20.10 till Eleftheria eller Camilla, eleftheria.apostolidou@evl.fi eller tfn 040-7112800, camilla.vuoristo@evl.fi eller tfn 040-5270824.

Sofia Joons och Sofia Lindroos bjuder på en musikalisk tidsresa i Kyrksläatts kyrka den 18 oktober.

Musikalisk resa bakåt i tiden

Koralernas värld är en konsert med gregorianska sånger från birgittasystrarnas kloster, medeltida ballader med bibliska teman och folkliga koralmelodier från Finlands och Estlands svenskbygder.

Sofia Joons är född i Sverige med estniska, svenska och även estlandssvenska rötter. 1994–2013 bodde hon i Estland, där hon verkade som folkmusiker, forskare och lärare. Sofia Joons är numera bosatt i Helsingfors. Hon doktorerade om estlandssvensk viskonst vid Åbo Akademi 2024.

Sofia Lindroos är klassisk diplomsångare och violinist utbildad vid Sibelius-Akade-

min. Lindroos och gregorianikexperten Valter Maasalo har skapat sajten birgittasang.fi

Tillsammans har de skapat konserten Koralerna värld, där de bjuder på gregorianska sånger, medeltida ballader och folkliga koralmelodier från Finland och Estlands svenskbygder.

Välkommen att lyssna på dem i Kyrkslätt kyrka den **18 oktober kl. 18.**

Gratis inträde!

Hatten ska på inför fotograferingen. Countrymusik och amerikanska bilar står högt i kurs hos Christian Vesterqvist. Bilen är en Buick Century årsmodell 1958.

Julpsalmen öppnade för kyrkokonsserter

Det började med *O helga natt* i julkyrkan i Munsala. Sedan dess har **Christian Vesterqvist** uppträtt i många kyrkor med sina tolkningar av Johnny Cash.

TEXT OCH FOTO: **JOHAN SANDBERG**

Han är en julmänniska, för han tycker om julen. Fast han inte är någon aktiv kyrkbesökare är julkyrkan viktig.

– Så länge jag minns sjöng Daniel Lindgren *O helga natt* i julkyrkan i Munsala. Men året efter att han gick bort var det ingen som sjöng. Jag saknade sången. Då hade jag redan börjat sjunga lite och jag frågade Thomas Enroth som var kantor i Munsala på den tiden om han tror jag kan sjunga den. På rak arm svarade han ja. Nästa julkyrka sjöng jag, säger Christian Vesterqvist.

Sedan dess har Christian sjungit

många gånger i julkyrkan i Munsala.

Han växte upp i en familj där båda föräldrarna och de två systerarna sjöng i kör. Mamman spelade dragspel och pappan kontrabas.

– Jag som är yngst i syskonskaran har alltid varit lite rebellisk. Jag har alltid lyssnat på musik men inte utövat den tills jag fyllde 28 år.

Föräldrarna och systerarna är troende och aktiva i församlingen.

– Jag är fortfarande rebellen och har slunkit emellan. Jag tror på godhet, men jag tror också att det finns ondska. Men relation till församling, gudstjänster och barnatro ... nej, jag har ingen egentlig. Jag tror gott om människor,

men det finns också alldeles för mycket ondska. Jag försöker leva mitt liv genom att uppmuntra människor. Jag kan vara i vilka sammanhang som helst och prata med vem som helst. Jag varit på en massa församlingstillställningar och i kyrkor.

Kommer att stå framför ett kors

Christian säger att han är öppen för allt.

– För några år sedan delade jag rum med en romsk evangelist under en rehabiliteringsvecka i Härmä. Varje kväll berättade han om sin tro. Sista kvällen sade han åt mig att jag kommer att stå framför ett kors. Jag vet inte hur han kom fram till det och han förklarade in-

» *Jag tror gott om människor, men det finns också alldeles för mycket ondska.*«

te närmare var, närmare hur. Det var ett intressant möte. Så kanske det är något som arbetar trots allt, säger Christian.

I år firar han ett 20-årsjubileum som musiker. Det har nämligen gått 20 år sedan han köpte sin första gitarr och lärde sig spela.

– Jag var 28 år och ville lära mig spela gitarr innan jag fyllt 30. Jag köpte en elgitarr och satte mig i vindsrummet och började öva. Då visste jag inget annat om gitarren än att den har sex strängar.

I vindsrummet började han med att försöka spela några enkla sånger som han tyckte om och han lärde sig några ackord.

– Först hade jag tänkt börja spela rock and roll, men ganska snabbt insåg jag att mina fingrar inte hinner med tempot. Då snubblade jag över Johnny Cash, och jag började spela och sjunga hans låtar.

Han hade några kompisar som också ville spela och tillsammans gick de en arbiskurs i Nykarleby som gick ut på att starta ett band.

– Vi bildade ett band och så småningom började jag sjunga, vilket jag tyckte var rätt så intressant.

Övat på berättandet

Nu har han snöat in sig på Johnny Cash.

– Alla countryartister är ju berättare men han var något utöver det vanliga. Han var ju en troende man och det finns inbakat i hans texter. Det är lite rockabillytempo i hans sånger. Man brukar säga att det varken är country, blues eller rock and roll utan bomtjikabom.

Själv har han också övat på berättandet. Han försöker alltid tolka sången på sitt eget sätt utan att försöka härma originalet.

– Jag vill få fram budskapet så tydligt som möjligt. När jag började sjunga fick jag rådet att artikulera noggrant. Det rådet har jag tagit till mig och det har kanske blivit något av min specialitet. Jag försöker tolka sången på mitt eget sätt.

Under de gångna 20 åren har han turnerat i hela Svenskfinland och varit med i musikalerna och konserter. Han anlitas också som sångare till olika mindre tillställningar. Också församlingarna har kontaktat Christian och bett honom sjunga.

– Jag har sjungit på många begravningar. Jag vet inte varför det har blivit så. Jag sjunger de sånger de anhöriga önskar – vanligtvis en sång som den avlidna tyckt om. Det har bara hänt en gång att jag sjungit en psalm.

Han sjunger gärna i kyrkor. Han får en bra känsla där.

– De är de bästa konsertsalarna vi har. Akustiken är fenomenal.

Det första egna projektet i en kyrka var en hyllning till Leonard Cohen 2009.

– Det var också i Munsala. Han har ju ingen egentlig andlig repertoar och vissa av hans sånger är svåra att tolka. Jag tycker om hans sång *Hallelujah*, men en gång fick jag inte sjunga den på engelska i en kyrka. I texten ingår en vers som uppfattades vara för våldsam, vilket överraskade mig. Men jag fick sjunga den på svenska.

Countrymusiken kan också ha våldsam och hemska texter fast melodin är stillsam.

– Så är det. Men livet är ju inte lätt heller. Country och blues är ganska nära varandra med hjärtesorg, smärta och bedrövelser inbakade i musiken.

Satsning på barnfamiljer inför jul

I oktober turnerar han igen i kyrkor tillsammans med Marlene Östersund. Det blir några välgörenhetskonsalter där behållningen går till barnfamiljer inför jul via den lokala församlingens diakoni. Repertoaren består av varierande countrysånger. De är inte specifikt andliga, men andligheten finns inbakat i dem alla.

– För länge sedan gav jag några konserter i Nykarleby för att samla in pengar för barnfamiljer inför jul. Just inför jul känns det speciellt svårt i många mindre bemedlade familjer. Nu gör vi en liknande satsning där överskottet går till lokala barnfamiljer.

Marlene Östersund är en ny bekantskap för Christian. De träffades på en rockabillykväll på valborgsmässöafton i Vasa.

– Efter konserten föreslog hon att vi skulle göra något tillsammans, för hon tyckte våra röster passar ihop. Det ställde jag upp på.

Turnén börjar den 5 oktober i Kvevlax kyrka och fortsätter den 19 oktober i Malax kyrka, den 25 oktober i Nykarleby kyrka och den 26 oktober i Pensala skola.

Överskottet från konserten i Pensala skola går indirekt till lokala barnfamiljer. Det går till byrådet i Pensala.

– Jag är president för bilklubben Road Rockets i Nykarleby och vi har klubblokal bredvid den nedlagda och rivningshotade skolan i Pensala där byn upprätthåller ett gym, har barngrupper och annat. Byrådet vill nu ta över skolfastigheten och om de lyckas behöver de ett litet bidrag.

Christian jobbar med att tillverka slamsugaraggregat för lastbilar.

– Jag har sagt till frun på skoj att när jag arbetat trettio år inom industrin ska jag göra nåt annat. Till det återstår tre år ännu. Men de jag känner som jobbar på heltid med musik har gett mig rådet att hålla musicerandet på en hobbynivå. För det är en tuff bransch och Svenskfinland är ett litet område. Men visst skulle det vara roligt att prova på.

I nästa kurva dör vi

»Vardag för dem, dödsångest för mig.«

VI HYRDE HUSBIL för första gången någonsin och tog sikte på Nordkapp i Norge. Jag var ivrig, redo för fasta Europas nordligaste punkt. Det var bara det att jag inte hade koll på hur rädd jag blivit med åren. När blev jag sån att jag i var och varannan kurva tänker: Nu händer det, nu möter vi en långtradare vars släp slirar till och knuffar oss utför stupet.

Till mitt försvar så är det försvinnande smala vägar, längs klippkanter som stupar ner i fjordarna, och så långtradarna då i hög fart. Vardag för dem, dödsångest för mig. Jag höjtade ut köranvisningar, som min bättre halva tog med berömvärd distans, samtidigt som jag med skräckslagna ögon såg förundrat på de andra i familjen, deras fridfulla miner.

DET ÄR EN darrig och trött varelse som når turistcentret på Nordkapps högplatå. Vi vandrar runt på en utställning, förirrar oss in till det som sägs vara världens nordligaste kapell. Jag sjunker lite avmätt ner på en stol, irriterar mig på den jazziga bakgrundsmusiken, tänker att belysningen i taket påminner om lysande hattifnattar. För en stund är jag ensam där i dunklet, betraktar det avskalade altaret, med Kristus, korset och duvan, de tre symbolerna man kunnat enas om ekumeniskt. Ännu en turistfälla tänker jag garvat, samtidigt är jag skör som ett havrekex, så liten efter all rädsla, har så nära till gråten på ett irriterande sätt. Hela dagen har jag tittat länge på alla vita träkyrkor vi åkt förbi, klagat och tigt inombords. Och så, där i det lilla kapellet, säger plötsligt något inom mig: Har du glömt drömmen? Det var inget himmelskt över den stämman kan jag tala om, det lät mer som min storebrorsas vänliga retsamhet i min barndom.

OCH DÅ KOMMER jag ihåg den, drömmen, den där som jag inte minns något annat av än känslan efteråt. På morgonen stod det så klart för mig: jag kommer inte undan döden. Men lika klart stod det för mig att jag inte heller behöver vara rädd för den. Jag blev helt förvissad om att det finns någon som har min rygg, i både livet och döden. Jag kände mig så glad och trygg, för en lång tid framåt. Men som alltid hade jag glömt, tills jag blev påmind i ett av världens nordligaste hörn.

FÖR ETT ÖGONBLICK kunde jag se mig själv utifrån med stor ömhet, men också med en fråga: Är det värt det, att vara så där rädd, hela tiden?

Jag tror på en Gud som ibland låter som en retsam storebrorsa och som hjälper oss att se på oss själva från ett nytt håll.

Ulrika Hansson är gästkolumnist och författare.

För **Camilla Hellberg** blev en teaterföreställning ett sätt att undersöka och förmedla hur skammen efter ett trauma kan se ut. – Jag vill visa hur skammen sipprar in på alla livsområden, men att det finns en väg ut.

TEXT OCH FOTO: **SOFIA TORVALDS**

Gemenskap hjälper oss skamtyngda

När Camilla Hellberg spelade föreställningen 11:44 i Stockholm för ett par år sedan var det någon som sa: Jag tror man måste vara ganska modig för att se den här föreställningen.

– Jag vill inte att det ska finnas ett sådant motstånd. Det är därför jag spelar den: för att bryta skammens isolering.

Ämnet tog tag i henne för att det påverkat hennes liv så mycket.

– Ett trauma påverkar allt, särskilt om det är inhöljt i skam. Att tas med trauma är en balansgång mellan att ta emot hjälp eller ens våga be om den, och att stå emot längtan att bli färdig med sitt trauma.

Camilla Hellberg är skådespelare, men idag jobbar hon också som pedagog i Farsta församling i Stockholm. Hennes pappa Göran Hellberg var präst. När hon växte upp hade hon höga betyg, krävde mycket av sig själv, var ambitiös och driven.

Sedan skedde det trauma som skulle komma att styra hennes liv i många år framöver. Hon blev utsatt för sexuella övergrepp och allt låste sig. Hon kom in på teaterhögskolan, hon presterade på ett konkret plan, men hon skuffade hela tiden undan det trauma som skett.

– Vi har en villfarelse att bara för att vi är kompetenta är vi på något vis immuna mot traumats effekter. Men det är vi inte. Ingen är det. Själv trodde jag länge att jag skulle vara immun på grund av min kompetens. ”Jag har ju klarat allt annat, varför skulle jag inte klara det här?”

Skammen som livshinder

Det fanns en period då hon inte sökte teaterjobb för att skammen var så stark. Hennes skräckbild var att hon skulle sitta i en live-intervju, och intervjuaren skulle ha fått reda på det som hänt och ställa frågan: Är det sant att sak X har hänt?

– Och då skulle jag inte kunna ljuga. Den horror-bilden hindrade mig från att söka jobb.

Därför tänker hon idag att det är så viktigt

att prata om vad exempelvis sexuella övergrepp gör med en människa. Inte prata om det så att det blir bekännelsepornografi, utan så att den som berättar har respekt för sin egen integritet.

– Att komma tillbaka till teatermiljön i Helsingfors, att ge den här intervjun, är egentligen en övning i det. I föreställningen delar jag inte det som hänt med mig, men jag delar effekten av det.

Effekten av ett trauma, vet hon, blir synlig för eller senare. Den blir synlig också för andra, men kanske i bitar. I föreställningen 11:44 möter huvudpersonen en psykolog, en gynekolog, en skuldrådgivare och en präst. Och även om de gör sitt bästa lyckas de inte plocka upp det att problemen är kopplade till sexuella övergrepp.

– Det som personen säger till psykologen är: Jag skulle vilja vakna utan att tänka på det, jag skulle vilja klä på mig utan att tänka på det, jag skulle vilja träffa mina vänner utan att tänka på det, jag skulle vilja kunna sova utan att tänka på det. Jag vill inte definiera vad *det* är, för det kunde handla om vem som helst i publiken. Det finns inte en av oss som inte varit med om ett trauma, antingen själv eller som anhörig.

Vi kapar av kärleken

Hon har grubblat så mycket på vad hennes eget trauma gjorde med henne. Hon tänkte ju att hon var en person som hade en kärleksfull blick på andra. Men eftersom hon dömde sig själv så hårt dömde hon också andra. Det här är bekant för de flesta som kämpar med skam.

– Om jag kan klara av att dölja mitt största problem, mitt största sår, varför kan inte du det också? Det var en sådan provokation för mig att se någon annan tas med sin skit när jag inte gjorde det själv.

Idag tänker hon att hon inte var kopplad till en kärleksfull Gud, till sin egen andlighet och medmänsklighet.

– Och den kärlek jag får från källan lät jag inte strömma mot mig, den fick fara någon annanstans. Det är skammens värsta konsekvens,

att jag kapar av kärleksflödet mot mig själv.

När hon under många år krystade fram föreställningens manus var det för att hon som konstnär behövde få den ur sig, eftersom det obearbetade traumat låg i vägen för hennes skapande. Hon vill också sporra andra att bryta den destruktiva isolering de fastnat i.

– Jag vill visa att saker som sker oss inte är isolerade och bara påverkar ett visst livsområde, utan att skammens närvaro sipprar in och påverkar alla livsområden. Jag vill synliggöra det.

Vi behöver bli skamtåliga

Hon tror inte på tanken: Det där behöver du inte skämmas för.

– Jag tror att vi behöver bli skamtåliga. Vi behöver tåla skammen när den kommer och vara närvarande ändå.

Många av oss som varit med om något traumatiskt tänker: Varför hände det här just mig? Just jag ska inte behöva vara med om något sådant! En författare som betytt mycket för henne, Caroline Myss, svarade så här: Vem skulle det annars hända? Skulle det vara okej som det hände någon annan?

– Att tro att just vi är orättvist drabbade är ett tänkande som försöker säga att vi är berättigade till något. Det är en illusion och dessutom skadligt.

Mod, tänker hon, är att vara rädd men göra något svårt ändå.

– Jag tänker att skamtålighet är när jag slutar vara ensam med min skam. Jag delar den med någon annan och märker att jag fortfarande finns kvar, jag har fortfarande ett värde, och andra personer har sitt värde fast de inte skulle skämmas för samma sak.

Den organisation för sexuella övergrepp som Camilla Hellberg samarbetat med i Sverige uppger att tidsperioden från att ett övergrepp sker, till att den drabbade berättar om det ens för en annan person, är sexton år.

– Jag tror att det går att träna sig i att stå ut med skammen, och det gör du genom gemen-

Camilla Hellberg

Aktuell med teaterföreställningen 11:44 (en hänvisning till det ställe i Johannes-evangeliet där Jesus väcker upp den döda Lazarus) som handlar om hopp i praktiken. Kommer att turnera med den i Svenskfinland under det kommande året. Scenisk gestaltning av Lidia Bäck. Musik ur *Vesper* av Sara Parkman.

Dotter till idrottsprästen Göran Hellberg. Bor idag i Stockholm med man och barn.

Utbildad skådespelare, jobbar även som pedagog i vuxenarbete i Farsta församling i Stockholm.

Började gå i kyrkan igen efter en lång paus efter att hennes mamma dog och hon ville sjunga de psalmer som hennes mamma tyckte om.

Undersöker i sitt konstnärliga arbete teater som "bikt, bön och basar". "Bikt för att hantera saker jag har makt över, bön för att hantera det som jag inte har makt över, och basar som konsekvensen av mina val, vilket är en andlig praktik." Länk till webbsidan om föreställningen: www.ruikuttajat.com

Camilla Hellbergs erfarenhet är att det går att träna sig i att stå ut med skam.

skap. Det kan vara att dela det som hänt med en person, eller med flera. För mig blev det en lättnad att inse att något kan bli bearbetat och helat. Tidigare trodde jag att jag behöver lära mig att hantera det att jag inte kan vara mig själv under hela min livstid.

Låt oss inte gå in i glömska

Under de senaste åren har hon intresserat sig för den arameiska Jesus och lärt sig Fader vår på arameiska. I vår version av bönen heter det "utsätt oss inte för provning, utan befria oss från det onda", i den arameiska språkdräkten som hon lärt sig heter det "låt oss inte gå in i glömska utan befria oss från omogenhet".

– Jag tänker att det som skammen gör är att föra mig in i glömska. Jag glömmer det faktum att jag är älskad och buren och att jag får finnas här. Det i sin tur leder in mig i ett undvikande, som är ett tecken på omognad. Det har jag mycket erfarenhet av!

Ingen av oss ser på ett äppelträd på våren och säger: idiotäpplen som inte är färdiga.

– Vi vet att de naturliga processerna tar tid, men själva tror vi att vi ska ha en annan rytm. Mognad tar tid. Jag hade en besökare på mitt jobb i Farsta församling som sa: Gud ger oss gott om tid att förändras. Det landade i min mage.

Hur är det med förlåtelse då? När det gäller hennes eget trauma har hon inte tänkt på det så mycket i termer av förlåtelse.

– Det finns så många sätt att se på förlåtelse. Ett sätt är att jag vill inte vara förbunden vid det här på det här sättet mer. Det betyder inte att jag är okej med det som skett, men att jag inte vill ge mitt liv och min energi åt det mer.

En prästkollega sa en gång att det bara är det oförlåtliga som behöver förlåtelse.

– När jag första gången sökte och fick hjälp för mitt trauma sa jag att jag alltid velat vara en människa som kan förlåta. Och efter några år märkte jag att tydligen har jag förlåtit. Det är en process som vi inte nödvändigtvis kan kontrollera.

Det är inte svårt att finna spår av Lars Levi Laestadius i Pajala. Han har namngett både vägen till kyrkan och Pajalas gymnasium.

TEXT OCH FOTO: JOHAN SANDBERG

Lars Levi Laestadius har satt spår i Pajala

Prästgården, där Lars Levi inte hann flytta in före han dog, är idag Laestadiusmuseum. Intill prästgården står det lilla pörtet där han flyttade in 1854 med familj och tjänstefolk. Där bodde han de sista åren av sitt liv.

Utanför prästgården och pörtet finns en byst av Lars Levi och olika minnesmärken av Lars Levi, resta bland annat av laestadianska föreningar i norr.

Det är heller inte svårt att finna Lars Levi Laestadius grav på kyrkogården i Pajala. En skylt uppsatt utanför grinden visar exakt hur man ska gå. Där finns också en ställning med texten *Karta till Laestadius grav*. Kartorna är slut. Tydligt är det många pilgrimer som följer hans fotspår.

Lars Levi predikade i Kengis

Ursprungligen gravlades Lars Levi 1861 på kyrkogården i brukssamhället Kengis, sex kilometer från Pajala. De var där kyrkan han predikade i stod medan han var kyrkoherde i Pajala, och där bodde han fram till 1854. När kyrkan flyttades till Pajala tömdes också kyrkogården och stoftet av de avlidna flyttades till den nya kyrkogården i Pajala 1869. Det sägs att Lars Levis kista öppnades i samband med flytten.

På kyrkogården i Pajala delar Lars Levi (1800–1861) och hustrun Brita-Kajsa (1803–1888) grav med sin dotter Fredrika Johanna (1840–1902), hennes man bokhållaren Fritihof Haeggström (1839–1903) och deras ogifta dotter Alida Konstance (1872–1942).

Järnbruket i Kengis, världens nordligaste, anlades 1646 och hade sin glansperiod på 1600-talet. Under 1700- och 1800-talen var det igång sporadiskt tills det brann ner till grunden 1879.

Där byggdes en kyrka 1797 som flyttades till Pajala mellan åren 1869 och 1871, åtta år efter att Lars Levi dött. Av kyrkan i det gamla brukssamhället finns idag endast rester av grunden kvar.

Idag står kyrkan ett högt krön på Laestadiusvägen 38 i Pajala. I samband med flytten byggdes den om och Lars Levi skulle knappast känna igen sig i den idag. Den ursprungliga kyrkan utgör idag sakristia och sidoskepp i den nuvarande. Men predikstolen från vilken Lars Levi höll predikningar där han realistiskt beskrev människornas syndfullhet är rest i den ombyggda kyrkan.

Maria predikar i Laestadius kyrka

Denna söndag håller prästen Maria Smeds på att avsluta gudstjänsten i Pajala kyrka. Trots att vi dubbelkollat tiden kommer vi en timme för sent.

– Herra siunatkoon teitä ja varjelkoon teitä. Herren välsigne er och bevare er... välsignar hon.

I sitt jobb möter hon både svenska, finska och meänkieli. Hon är från Jönköping och talar varken finska eller meänkieli, men några fraser sitter.

I kyrkan sitter kanske trettio personer. Det är länge sedan väckelsen drog över Pajala.

Som präst i Pajala och kommunal musiklärare i Karesuando har Maria Smeds inte kunnat undgå väckelsehistorien och Lars Levi Laestadius. Under året hon verkat i församlingen har hon mött många laestadianska besökare.

– Det är Laestadius bygder. Jag visste nog inte vad som väntade mig här. Jag gick bara igång på att Gud sa att jag skulle vara här. Hade jag vetat i förväg vad jag skulle möta så kanske jag inte hade kastat mig ut så. Men å andra sidan, jag vill ju lita på Gud. Jag behöver inte behaga allt och alla, säger hon.

Maria Smeds har lärt sig att skilja på kvinnoförakt och respekt för Bibeln.

»Jag visste nog inte vad som väntade mig här.«

Tidigare hade Maria inte mött så mycket kvinnoprästmotstånd.

– Det är som en sorts förkastelse. Jag har varit mycket i Israel och i Sydafrika där man möter olika väldigt hårda religiösa ståndpunkter. Jag har övat mig i landskap med mycket konflikter. Jag har lärt mig att urskilja vad som är kvinnoförakt och när man faktiskt håller Bibeln högt. Och då är vi överens.

Inte bara motstånd

Men hon har inte bara mött motstånd. Senaste sommar besökte en grupp från Rovaniemi Pajala. Innan gudstjänsten började presenterade de sig som väldigt konservativa.

– Men när det blev nattvard kom alla fram. Jag vet inte var gränserna går, men mina kollegor och dom andra i kyrkan var helt chockade. Jag förstod inte att det var ett mirakel. Efteråt har de pratat jättemycket om vad som hände.

Efter kyrkan gick gruppen till Laestadiusmuseet. Nästa gång Maria kom dit låg det en present till henne där.

– Det var ett knypplat hjärta i vitt på en stålram och ett kort: Kiitos paljon Maria. Gud välsigne dig! Jag tänker att Gud måste göra detta och vi inte bara kan stå där och vara hårda. Jag vill alltid ge det bästa till alla. Och sen om de inte vill ta emot är det inte mitt ansvar.

Hon ser det som en fördom att alla kvinnliga präster är liberala.

– Det finns väldigt många bibeltrogna kvinnor som är präster. När man möter en måste man rubba sina tankecirklar. Om man då är human mot mig, alltså en medmänniska mot mig, men har en annan teologisk ståndpunkt, visar det på mognad. Men jag blir bekymrad för dem som tänker att man i Guds namn kan mobba folk.

Pajala kyrka byggdes om i samband med flytten från Kengis där den utgjordes av nuvarande sakristia och sidoskepp. Predikstolen har Lars Levi Laestadius predikat i. Altartavlan är målad 1942 av Torsten Nordberg.

Lars Levis pipa och anteckningar.

Laestadiusportret.

Graven delar Lars Levi med hustru, en dotter, svärson och ett barnbarn.

Hon blev präst lite motvilligt. Men i svenska Sápmi har **Maria Smeds** funnit sin plats.

– Jag känner att hela min prästvigning bara handlar om det här uppdraget i norr. Det är nästan som om jag är designad för det, säger hon.

TEXT OCH FOTO: **JOHAN SANDBERG**

Designad att vara präst i Lappland

Hon växte upp i Jönköping. Under uppväxten vistades Maria Smeds varje sommar i morföräldrarnas stuga på Nätören i Socklot, Nykarleby.

Mamma Solbritt Smeds flyttade från Nykarleby till Sverige i slutet av sextiotalet. Där träffade hon Marias pappa och stannade kvar.

Nu delar Maria sin tid med att vara präst i Svenska kyrkan och den inomkyrkliga väckelse-rörelsen EFS. Dessutom är hon kommunal musiklärare i norra Kiruna och undervisar barn i Karesuando. Från och med nästa år lämnar hon prästjobbet i Pajala församling för att fokusera sin prästgöring på EFS.

De senaste sex åren har hon bott på olika orter i svenska Sápmi: Lannavaara, Vittangi, Kiruna och Karesuando. Nu bor hon i Lannavaara, en liten by med 80 invånare sydväst om Karesuando.

– När man bor på orten så kommer man ju in i byarna. Jag har varit en nomad här de här åren, men ändå känt mig mest hemma i Lannavaara.

Att bo i en by i norra Sverige är lite som bo på ett missionsfält.

– Det är en stark kulturskillnad inom Sverige. Trots att vi alla är svenskar är varken det samiska eller tornedalska min kultur.

Maria ser väckelsehistorien med det laestadianska arvet som ett sätt att nå ut och missionera för samerna.

– Samerna hedrar väldigt mycket sina förfäder så det kan vara ett sätt att återuppliva fädernas tro.

Hon söker det som är äkta i människornas hjärtan, för det kan man bygga vidare på.

– Då dras de som gillar sanning och äkthet med medan andra blir vansinniga. De som gillar sanning är också mogna för Jesus.

Innan hon hamnade i Lannavaara har hon gått

en lång väg med början i Jönköping där hon fann tron, till att något motvilligt iklä sig prästkragen.

– Jag har inte fått tron genom hemmet. Som barn klev jag in i ett missionshus söder om Jönköping och fick en hemkänsla där. Jag kom till tro och växte upp i barn- och ungdomsverksamheten.

Frikyrkan blev en naturlig plats för henne. Ända tills hon kom till konfirmationen.

– Då blev mamma plötsligt väldigt religiös och deklarerade att i vår familj konfirmerar man sig i den lutherska kyrkan. Det gjorde jag. Jag hade en jättefin präst, Torgny Wirén, en ganska känd författare. Det var en jättebra konfirmationstid då jag också fick känna mig hemma i Svenska kyrkan.

Musiken blev Marias yrkesval. Hon gick musiklinjen i gymnasiet och har jobbat med musik sedan dess det.

– Det har varit parallella spår då musiken blivit mitt naturliga val. Jag har alltid velat jobba med evangeliet genom musiken.

Skamfiltret kommer på

Hon gick också en frikyrklig utbildning i själavård och blev kristen terapeut.

– Men inte pastor. Det kände jag att jag inte skulle bli. Men jag gillade de mjuka frågorna. I 20-årsåldern gick jag igenom en utbrändhet så jag behövde också hitta verktyg.

Hon kände ändå att hon inte hade riktigt kommit in i kärnan av sin kallelse, som om hon gick lite runt den.

– Präst var det sista jag ville bli. Jag älskar att nå människor men jag upplevde att jag som präst skapar en mur till dem. Att tala med en präst är som att tala med en tandläkare. Skamfiltret kommer på och du vill hålla handen för munnen för att dölja tänderna.

Så ville hon inte ha det. Men hon upplevde ändå att en kallelse sakta växte fram.

**»Jag blev bekräftad som musik-
präst och kände att jag inte
måste inte vara en präst som alla
andra. Jag kan vara Maria och
präst.«**

– Gud talar ibland till mig, oftast i drömmar om natten. En natt hade jag en dröm där någon jämförde mig med Rosenius. När jag vaknade visste jag inte vem Rosenius var. Jag tog reda på att han grundat EFS, en rörelse jag inte hade haft kontakt med.

Hon upptäckte EFS utbildning för nyplantering.

– Jag tyckte den var genialisk. Jag har alltid känt mig som en pionjär i Guds rike och jag ville rusta mig på den punkten.

Hon gick utbildningen på Johannelund i Uppsala och var församlingsplanterare i Nacka i Stockholm inom Alliansmissionen.

– Medan jag studerade teologi och folk fråga-

de mig om jag ska bli präst svarade jag att jag inte vet, fråga Gud. Men frågar du mig så ska jag inte bli det. Men jag blev antagen och sade ja till att bli EFS-präst.

EFS sydde ihop en prästtjänst där hon fick jobba med musik, mission och tillbedjan.

– Inom det området kände jag mig hemma. Så någonstans blev jag bekräftad som musikpräst och jag kände att jag inte måste vara en präst som alla andra. Jag kan vara Maria och präst.

Prästkragen är inte viktigt för Maria för hon ser många olika möjligheter att tjäna Gud.

– Jag har ingen egen vilja att vara präst. Men jag har en väldigt stark vilja att göra det jag upplever Gud vill jag ska göra så länge det går. Jag vet ju inte hur länge bibeltrogna präster är önskade i Svenska kyrkan. Men nu känner jag att jag lyder Gud genom att göra det här.

När hon blev prästvigd visste hon inte om kallelsen i norr. Att hon hamnade här var också ett tilltal från Gud.

– En morgon då jag satt vid frukostbordet i min lägenhet i Uppsala fick jag en inre förnimmelse att Gud ska besöka samerna. Instinktivt undrade jag: Varför säger du det till mig, Gud? Jag bor i Uppsala och har ingen kontakt med samerna.

Hon kontaktade ändå den enda kristna sammen hon kände, Ola från Övre Soppero, som hon mött under studietiden på Johannelund. Han berättade vad han hade på sitt hjärta för sin bygd.

Kontakten med Ola resulterade i att Maria undrade vilken hennes roll är i det.

– Ola bär på väldigt mycket. Han är samisk aktivist och brinner för att lyfta väckelsehistorien bland samerna och laestadianismen. Jag kände att jag kan bidra med att vara pionjär. Vi kom fram till att EFS skulle behövas i nordligaste Sverige. Då bildade vi EFS Nord Sápmi.

Till en början tänkte hon resa upp och göra punktinsatser. I september 2019 upplevde Maria Guds tilltal: hon skulle flytta till Sápmi. Hon bad Gud att bekräfta det genom tre oberoende personer. Och det gjorde Gud.

– Då gick det snabbt. Jag älskar snabbt men nu kände jag att jag inte hängde med. Det var en rörelse som var tidspressad, för sen kom pandemin och stängde hela samhället. I efterhand ser jag att jag behövde vara etablerad här uppe under pandemin, för då blev ju alla livsfrågor så viktiga. Från att ha varit en väldigt traditionskristen bygd upptäckte många att de behövde tron.

Maria Smeds känner sig kallad att verka i Lappland.

Avstånden inga problem

Som musiklärare ser hon att hon har en ingång i hemmen i Karesuando.

– För mig är det viktigt att barnen och ungdomarna får spela den musik som de har inne i hjärtat. Laestadianbarnen spelar ofta Sions sånger på både orgel och piano.

När hon är ledig söker hon sig gärna bort från Lannavaara.

– Det går inte att vara privat här om man inte har en familj. Jag har vänner i Lannavaara som jag kan slappna av hos. Samtidigt är mitt liv min predikstol. Hur jag än gör så är jag ändå präst. Säger jag någonting som väcker uppmärksamhet så vet byn om det.

Sommartid gör hon gärna en roadtrip med bilen för att besöka sina föräldrar.

– De är gamla och bor i Småland. Jag får vara Maria när jag åker dit.

I sommar har hon kört sträckan tre gånger fram och tillbaka. En väg tar 18 timmar.

– Jag upplever inte avstånden till Småland eller Österbotten som något problem. Jag brukar stanna hos vänner på vägen.

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

Par (medicine stud.) söker tvåa/trea i Mejlans med omnejd fr.om. 1.12.25. Tel: 0408012822

UTHYRES

Stiftelsen Lillesgården erbjuder förmånliga pensionärsbostäder. (cirka 30 m2) i Nordsjö, Hfors. Ej service-boende. Tel. 050 555 0477 Ons kl. 10-15

Fritidsstuga i trygg miljö vid havet 15 km väster om Ekenäs uthyres under vintermånaderna eller för kortare tider (tex under stambyte). Två rum, öppet kök, badrum. Plogad bilväg fram. Tel. 0400 209 548/Elina

Uthyrer i Helsingfors, Tölö, etta 30m2, med balkong. Kök och badrum förnyat. Bra förbindelser till buss, spårvagn. Tel: 0400-562216

Tvåa i centrala Pargas 59.5kvm. Inglasad balkong, nya ytor, kök med diskmaskin, bilplats 6€/mån. Hyra 635€/mån. 0400 826 840

Etta i Munksnäs, kokvrå. Hyra: 640e +23e(vatten). Tel: 0405233561

KÖPES

Barnfamilj söker tomt i området Fastböle-Sexan-Brokärr-Heidehof. Minst 500 m2. Tel: 0400544514/Annika

Din marknadsannons lämnar du enklast in via vårt webb-verktyg som finns på www.kyrkpressen.fi. Priset är 4,50€ per rad. För annonser som lämnas in per telefon på nummer 040 831 6614 (ej sms) eller via epost till adressen annons@kyrkpressen.fi tillkommer en service-kostnad på 5€.

STENHUGGERI LEVANDER

- nya gravstenar
- gravering
- borttagning av gravsten
- återmontering av gravsten
- förgyllning/försilvrning
- rätning
- slipning

JEN MINNESVÅRD VISAR VÖRDNAD OCH VÄRDIGHET
Rönnebackav. 32 A
00710 Helsingfors
tel.09 387 6284

LEDIGA TJÄNSTER

på Åland lediganslår en ordinarie tjänst som

B - KANTOR

Vill du jobba med ett härligt gäng i en församling med framåtanda? Då kan du vara den vi söker. Välkommen med din ansökan.

Mer information om tjänsten och om ansökningsförfarande hittar du på: www.mariehamnsforsamling.fi

Vanda svenska församling söker nu personal till tre olika tillsvidareanställningar:

UNGDOMSPASTOR

Är du präst och intresserad av att jobba med ungdomar? Som ungdomspastor ansvarar du för församlingens ungdoms- och konfirmandarbete så som hjälpedarutbildning, ungdomskvällar och läger. Dessutom håller du högmässor och förrättningar ungefär ett veckoslut i månaden.

Meddela domkapitlet om intresse senast 31.10.2025 kl. 12:00.

FÖRSAMLINGSPEDAGOG

Vill du jobba brett med barn, ungdomar och unga vuxna, samt stöda dem att växa som kristna och aktiva medlemmar i församlingen? I arbetet som församlingspedagog koordinerar du klubbverksamhet, utvecklar ny barnverksamhet och hjälper till i ungdoms- och konfirmandarbetet. I uppgifterna ingår också lägerverksamhet, skolbesök och att leda en grupp för unga vuxna.

Ansök senast 31.10.2025 kl. 12:00.

PARISH EDUCATOR (50%)

We are seeking a Parish Educator to join our newly established English-speaking worship community. The role includes a wide variety of tasks in a parish context, such as leading Sunday School, coordinating group activities and camps for children and adults, and assisting in worship services and diaconal work. You will work closely with the pastor in developing and carrying out the International Ministry at Tikkurila Church.

Apply by October 31, 2025, 12:00.

Läs mer om anställningarna på www.vandasvenskaforsamling.fi/rekry

Öppet:
24/7

Epic Gym
Videvägen 2
68570 LARSMO

Tel: 045 220 3522
Epost: info@epicgym.fi
Web: www.epicgym.fi

KONTAKTANNONS

Sökes: DU BIL, BILIST, Trött och hungrig, dåliga vindrutetorkare, slitna däck, smutsig bil och tom tank

Här finns: Traditionell servicestation invid Riksväg 8 i Kevlax. Vi har det du behöver. Bränsle, biltillbehör, nya däck, biltvätt mat och kaffe.

Barn och famlij inget hinder, alla är välkomna. Kom in efter en kopp kaffe så träffas vi och diskuterar. Kanske det leder till något mera?

Eventuellt ett byte av ringar.

ST1 KVEVLAX, KARLEBYV. 1134, 66530 Kevlax
06-3460 151 / info@st1kevlax.fi ÖPPET VARJE DAG

VÄLKOMMEN TILL VÅR MOTTAGNING!

- ✓ Öronläkartjänst
- ✓ Hörselundersökningar
- ✓ Justering och rengörning av hörapparater
- ✓ Försäljning av hjälpmedel och tillbehör

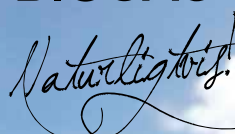
Gustaf Nyman - specialist inom öron-, näs- och strupsjukdomar
Heidi Nilsson och Nancy Lindfors
- audionomer, sjukskötare

Stationsvägen 1 Jakobstad 06-7813580
info@aurix.fi www.aurix.fi

HÖRSELTJÄNST · KUULOPALVELU

BIOGAS

Nu kan Ni tanka vår biogas i
Jeppo, Jakobstad och Storkyrö

För renare
luft & miljö

Västra Jeppovägen 288
(längs med Riksväg 19)
www.jeppobiogas.fi

Jeppo Biogas Ab
Jepuan Biokaasu Oy
Energi och växtkraft · Energia ja kasvovoimaa

Ledarskap

Kyrkans inre frid har gått sönder

Den evangelisk-lutherska kyrkans biskopars biskopsbrev *Kallelse till fred* är ett välbehövligt inlägg. Det inleds med kyrkofadern Augustinus definition för 1 600 år sedan av fred som "ett tillstånd där lugn och ordning råder".

Enligt den definitionen har vår kyrkogemenskaps inre fred brustit. En orsak till detta är biskopsmötets pastorala anvisning om äktenskap. Den har allmänt tolkats så att den tillåter präster att viga samkönade par. Men det strider mot vår kyrkas lära, liksom mot det faktum att kyrkomötet avvisade biskopsmötets förslag om två parallella äktenskapssyner.

Trots det har ärkebiskopen hävdade att biskopsmötet "inte har förbigått kyrkomötet" och att "kyrkans lära inte har förändrats".

Argumentet är märkligt men möjligt om man läser den pastorala anvisningen bokstavligt. Den uppmanar inte präster till att viga samkönade par, men ger heller inte uttryckligt tillstånd till det. Däremot sägs att par av samma kön som begär vigsel ska "bemötas öppet och med respekt".

I media har detta tolkats som att anvisningen ger präster lov att viga samkönade par. Biskoparna är uppenbarligen nöjda med den tolkningen. En del biskopar gillar nog också att instruktionen är så vagt skriven att de inte så lätt kan ertappas med att uppmanar till att gå emot kyrkans lära.

Vid S:t Michels stifts kyrkoherdekonferens frågade jag biskop Parkkinen om präster nu får viga samkönade par. Hon vägrade svara och sade att

"Det finns inga institutionella medel i vår kyrka med vilka man kunde ingripa i biskoparnas godtycke."

anvisningen "bekräftat det rådande läget". Men om det rådande läget strider mot beslut i kyrkans högsta beslutande organ, och mot prästlöftet?

Biskoparna försöker ta sig ur problemet genom att vara medvetet otydliga. Formuleringen om att bemöta par "öppet och med respekt" kan tolkas så att präster får viga om de vill. Samtidigt kan biskoparna hävda att det inte har gett något sådant tillstånd, utan att de bara har "beskrivit läget".

kritik i form av ironi och karnevalisering i stil med "Radio Jerevan".

Biskoparna gör rätt i att varna för ironisk elakhet och karnevalisering. Men samtidigt bidrar de till den. Kyrkans system för beslutsfattande är trasigt och det måste påvisas, om inte annat så med okonventionella medel.

Kyrkomötets auktoritet måste återupprättas på något sätt. Visst är det väl märkligt, också ur statens synvinkel, att ett offentligt beslutsfattande, med egen beskattningsrätt, agerar i strid med sin egen beslutsordning?

SAMMELI JUNTUNEN,

kyrkoherde, ombud i kyrkomötet
Nyslott

Titta in på
kyrkpressen.fi
för mer kyrkliga
nyheter.

KP
KYRKPRESSEN

RESOR

Friman
RESOR • MATKAT • TRAVEL

4-7.12 Stockholm med julstämning
29.1-1.2 Arvingarna - Festen (Stockholm)
19-22.3 En jätka massa schlager - Sthlm

Följ oss på frimanresor.fi

Frimanresor.fi

Tel Bussar 019 - 248 1004
Tel Resor 019 - 248 1090
info@frimanresor.fi

Granlunds

Lokalproducerat för
trädgård och strand!

GÅVOTIPS!
Stenfyr till stugstranden.

Stenkorgar för små
och stora projekt.

JEPO hundhagar, värmare
och luckor för hundkojan.

Mera info på: www.granlunds.com eller ring 06 7641033

INGVES
TRAVEL

**VI BYTER NAMN - MEN RESORNA
FORTSÄTTER SOM VANLIGT!**

Vi har bytt namn från *Ingsva Resor - Matkat* till **Ingves Travel**. Samtidigt har vi också fått en ny logo och en helt ny hemsida som vi ser fram emot att dela med dig!

Allt annat förblir detsamma - samma engagerade personal och samma härliga resor. Håll utkik efter våra kommande nyheter!

**BOKA
DIN
PLATS
NU**

**Bland våra julinspirerade
resor hittar du:**

- Christmas Night i Umeå 28-29.11
- Carola - Christmas Lights Concert i Stockholm 4-7.12
- Stjärnjul i Stockholm 12-14.12 eller 12-15.12
- Julmarknader i Tallinn 4-7.12

Mer info om resorna hittar du på vår hemsida!

» **Kontaktuppgifter:**

info@ingves.fi • www.ingves.fi • Tel. 06-7811703

Välkommen till bokmässan!

Helsingfors 23–26.10

Bokfest i fyra hela dagar! Träffa oss och ta en kopp kaffe i **monter 6t10** i Bokbyn.

Ur scenprogrammet

Torsdag 23.10 kl. 11

Tusen timmar tystnad

Yukiko Duke möter Matilda Gyllenberg i ett samtal om sjukdom som påverkar hela familjen och om barn som tar hand om vuxna.

Arr. Förlaget och Ev.luth. kyrkan

Fredag 24.10 kl. 16.30

Den ensligaste av platser

Vad gör saken med oss, och kan ett sörjande hjärta tillfriskna? Karin Erlandsson och Johanna Evenson talar om sorg och längtan.

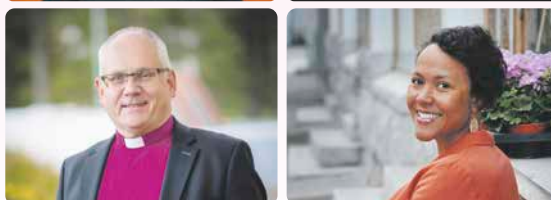
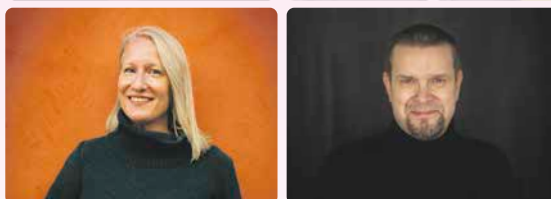
Arr. Fontana Media, Schildts & Söderströms och Ev.luth. kyrkan i Finland

Fredag 24.10 kl. 17.30

Det oheliga äktenskapet

I dag slutar hälften av alla äktenskap i skilsmässa. Biskop Bo-Göran Åstrand samtalar med Mia Franck om att säga "ja" vid altaret och "nej" senare.

Arr. Förlaget och Ev.luth. kyrkan i Finland.

Fredag 24.10 kl. 18.30

Den möjliga, omöjliga relationen

Ann-Luise Bertell skriver om passion i krigets skugga. Jan-Erik Nyberg lyfter i sin bok fram det som bär och det som skaver i parrelationerna. Yukiko Duke intervjuar författarna.

Arr. Fontana Media, Förlaget och Ev.luth. kyrkan i Finland

Lördag 25.10 kl. 15

Trons återkomst – på gott och ont

I USA pågår ett kulturkrig, och de konservativa med traditionella kristna värderingar har övertaget. I Norden växer intresset för kristen tro. Sofia Torvalds diskuterar med Jan-Erik Andelin och Elina Sagne-Ollikainen, skribent i *Gnistor* – Sju röster om tro.

Arr. Kyrkpressen, Fontana Media och Ev.luth. kyrkan i Finland

Prata KP!

Möt Kyrkpressens redaktörer i montern.
To–fre kl. 16–18
och lö kl. 13–15.

Flera boknyheter på mässan

EMMA AUDAS:
42 teser om äktenskapet
Verbum, inb. 29,50

LARS-JOHAN SANDVIK:
Livets pusselbitar
– *Texter av en småstadspräst*
Fontana Media, hft. 28,90

DAN KRONQVIST:
God musik i 50 år
– *Berättelsen om Finngospel*
Aikamedia, inb. 32,00

Dagens Lösen 2026
Fontana Media,
hft 11,50

VI SES PÅ
HELSINGFORS
BOKMÄSSA
23–26.10.2025